

Jaarstukken 2018 v2

INHOUD

1A. Inwoners en bestuur	8
1B. Samen leven	11
1C. Kerngericht en ondersteunend	18
1D. Een veilige gemeente	20
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	25
2B. Economische vitaliteit	28
2C. Een bereikbare gemeente	31
3A. Wonen en leefomgeving	34
3B. Duurzaamheid en milieu	39
3C. Beheer en onderhoud	41
4. Een financieel gezonde gemeente	45
Paragraaf A: Lokale heffingen	49
Paragraaf B: Weerstandsvermogen & risicomanagement	53
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen	58
Paragraaf D: Financiering	62
Paragraaf E: Bedrijfsvoering	65
Paragraaf F: Verbonden partijen	66
Paragraaf G: Grondbeleid	93

Jaarrekening

4.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018	96
4.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018.....	98
4.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	100
4.4 TOELICHTING OP DE BALANS.....	106
4.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018.....	117
4.6 ANALYSE BEGROTINGSAFWIJKINGEN EN BEGROTINGSRECHTMATIGHEID	122
 BIJLAGE 1: SISA	 126
BIJLAGE 2: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD	127
BIJLAGE 3: CONTROLEVERKLARING	129

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2018. In de jaarstukken legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid.

Jaarverslag:

In het jaarverslag gaan we aan de hand van de 3W-vragen (Wat hebben we bereikt?, Wat hebben we daarvoor gedaan? en Wat heeft het gekost?) in op hetgeen is bereikt en tegen welke kosten. Technisch gezien vormen deze stukken het sluitstuk van de Planning & Controlcyclus van het verslagjaar.

De ambities en de realisaties in 2018 worden per programmaonderdeel toegelicht en verantwoord. Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor dat het jaarverslag qua indeling moet aansluiten op de begroting om een goed inzicht te kunnen geven of het voorgenomen beleid is gerealiseerd. Het jaarverslag is dan ook de 'spiegel' van de programmabegroting, waarbij de vraag centraal staat: wat waren onze doelstellingen en wat hebben we gerealiseerd?

Bij de verantwoording is gebruik gemaakt van een verkeerslichten-model. De volgende kleuren zijn toegepast om inzicht te geven in de realisatie van de doelstellingen:

- Geen afwijkingen, conform planning. Budget is afdoende of er is geen geld mee gemoeid.
- Afwijking in beleidsdoel of planning. Budgettaire afwijking. College stuurt bij.
- Beleidsdoelstelling wordt niet ingevuld, structurele afwijking planning, financiën zijn ontoereikend.

Dit is als samenvatting opgenomen voorafgaand aan de programmaonderdelen. Bij de programmaonderdelen is per doelstelling een toelichting opgenomen.

Hierdoor wordt antwoord gegeven op de vragen:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat zouden we daarvoor doen?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?

Jaarrekening:

De gemeenteraad krijgt met de programmarekening en de balans inzicht in de financiële positie van de gemeente en de gerealiseerde baten en lasten. Met dit document wordt vervolg gegeven aan de uitgangspunten zoals deze vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en overige regelgeving aan de verslaglegging en verantwoording aan de gemeente worden opgelegd.

De jaarrekeningcijfers worden steeds vergeleken met de laatst vastgestelde begroting.

Financiën

Voor het opstellen van de jaarrekening 2018 was het begrotingssaldo afgerond € 1.631.000, de Rekening 2018 sluit met een voordelig resultaat van afgerond € 1.560.000,- (V), een verschil van € 71.000,- (N).

Voor een overzicht van de grootste verschillen verwijzen wij u naar de verantwoording per programmaonderdeel. De financiële toelichting bij 'Wat heeft het gekost' in ieder programmaonderdeel geeft de afwijkingen van € 50.000,- en groter weer. Alle kleinere afwijkingen zijn samengevat onder de 'niet nader verklaarde verschillen'.

Bestemming jaarrekeningresultaat:

Er zijn geen verzoeken tot resultaatbestemming.

Hierdoor wordt het totale resultaat ad € 1.560.000,- aan de algemene reserve toegevoegd.

Bergen, 28 mei 2019

Het college van Bergen,
de secretaris,
mr. M.N. Schroor

de burgemeester,
drs. H. Hafkamp

1. Jaarverslag: Programmaverantwoording

Programma 1
Een sociale en vitale gemeente

PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Beleidsverantwoording:

1A Inwoners en Bestuur	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Het hogere doel is om onze inwoners, ondernemers en bezoekers een fijne leef-, woon- en werkomgeving te bieden. Een van de ambities die hieraan bijdraagt is om op termijn te behoren tot de top van de gemeentelijke dienstverleners van Nederland. Hoe ziet dan die topdienstverlening in de praktijk er uit? Wij hebben ons naar de inwoners, ondernemers en kernen toe georganiseerd. We zijn verbonden met de samenleving. De inwoners en ondernemers ervaren de dienstverlening als prettig en eenvoudig en zijn meer dan tevreden.	Digitale verkiezingsborden plaatsen met digitaal aangeleverde affiches.				Dit is gerealiseerd.
	Uitvoeren programma dienstverlening.				De uitvoering van het programma Dienstverlening verloopt langzamer dan gepland, i.v.m. de inzet op de basis op orde. In 2018 is er 1 KCC (telefonie en WhatsApp) gerealiseerd en is er een KCC sociaal domein gestart. De websites zijn vernieuwd en de module e-formulieren geïmplementeerd. We registreren de klantcontacten en sturen op de beschikbare actuele informatie, de bereikbaarheid en het belang van terugbellen.
	Invoeren zaakgericht werken.				De aanbesteding van het Zaaksysteem is gestart, implementatie eind 2019. Een zaaksysteem tezamen met een Klantregistratiesysteem en een digitaal archiveringssysteem (DMS) zorgt voor betere stroomlijning van de dienstverlening aan de klanten en voor een kwaliteitsslag binnen onze organisatie.
	Invoeren centraal servicecentrum.				Gerealiseerd per 1 februari 2018. In oktober 2018 zijn de generieke frontoffice medewerkers herverdeeld naar specialisatie op de servicekanalen binnen de drie nieuwe teams: Telefoon & Sociale Media, Balie & Ontvangst en Post & Email. In november is de telefonische bereikbaarheid voor alle 4 gemeenten gelijkgesteld naar ma t/m vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur.
	Vaststellen servicenormen.				Gerealiseerd. Verder zorgt De BUCH bereikt! voor betere interne bereikbaarheid. De BUCH bereikt! betreft o.a. de volgende acties: managementinformatie om beter te kunnen sturen, telefoon-trainingen, aandacht voor vervanging bij afwezigheid (agenda, out of office), servicebeurten, serviceduo's etc.

1A Inwoners en Bestuur	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
	Digitaliseren dienstverlening waar het kan, maatwerk waar nodig.				De digitalisering van de dienstverlening verloopt langzamer dan gepland, o.a. door de afhankelijkheid van ICT en de minimale capaciteit. Eind 2018 is het vullen van de websites verder opgepakt; ook het deel voor de ondernemers.
Sterke regionale partner.					Regionale samenwerking tussen de BUCH-gemeenten, in de regio Alkmaar én ook op de schaal van Noord-Holland Noord intensiveert. Het aantal afstemmingsmomenten tussen BUCH bestuurders op inhoudelijke portefeuilles groeit. Dit geldt ook voor de ambtelijke ondersteuning. Annotaties voor bestuurlijke regionale overleggen (pora, bestuursvergaderingen GR, etc) worden in toenemende mate BUCH-breed ambtelijk voorbereid. Ondersteuning wethouders voor het PORA overleg is structureel vorm gegeven. De samenwerking regio Alkmaar is vormgegeven in de bestuurlijke kalender 2018. Aan alle onderwerpen op de bestuurlijke kalender zijn bestuurlijk trekkers gekoppeld. In totaal zijn 79 bestuurlijk trekkers aangewezen. Daarvan komen er 36 uit de BUCH gemeenten waarvan weer 10 uit de gemeente Bergen. Om de afstemming in het sociaal domein te verbeteren is in de regio Alkmaar het agendaoverleg sociaal domein ingevoerd. Een focusagenda regio Alkmaar voor de komende jaren is in ontwikkeling. Het College is actief in de voorbereiding van de focus agenda regio Alkmaar. PWC heeft opdracht gekregen te voorgenomen focuspunten te onderzoeken, het rapport wordt begin 2019 opgeleverd. BUCH ambtenaren zijn geconsulteerd in dit onderzoek. Ambtelijk wordt langs de weg van het organisatiedoel 'sterk en betrouwbaar in de regio' ook gebouwd aan de doorontwikkeling van de BUCH organisatie. Deze ontwikkeling houdt verband met de doelstelling om een sterke partner in de regio te zijn.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
programma onderdeel	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018		
Baten en lasten	809	2.950	-2.141	1.051	3.376	-2.325	1.098	3.694	-2.596	47	V	-318 N
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	-0	0	-	-0 N
Geheel - Totaal	809	2.950	-2.141	1.051	3.376	-2.325	1.098	3.694	-2.596	47	V	-318 N

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 271.000,- nadeliger dan geraamd na de laatste wijziging. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 1A (lasten)		
Raad en raadcommissie € 75.000 (N)	75.000	N
Betreft de zaalhuur van de Blinkerd voor de raad in verband met de brand		
College van B&W € 278.000 (N)	278.000	N
Betreft actualisering voorziening wachtgeld wethouders in verband met vertrek 2 wethouders.		
Doorbelasting BUCH € 80.000,- (V)	80.000	V
Doordat de BUCH geen saldo mag hebben is de bijdrage van Bergen aan de BUCH over 2018 in totaal € 437.000,- lager geworden, dit samen met een aanpassing van de kostenverdeling zorgt voor een andere doorbelasting binnen de programmaonderdelen dan eerder begroot.		
Niet nader verklaarde verschillen € 45.000,- (N)	45.000	N
Totaal lasten	318.000	N
Programmaonderdeel 1A (baten)		
Niet nader verklaarde verschillen € 47.000,- (V)	47.000	V
Totaal batens	47.000	V
Subtotaal resultaat voor bestemming	271.000	N
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen verschillen.		
Totaal lasten	-	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen verschillen		
Totaal batens	-	
Subtotaal mutaties reserves	-	
Resultaat na bestemming	271.000	N

1B. SAMEN LEVEN

Beleidsverantwoording:

1B Samenleven	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Een samenleving waarin het welzijn van onze inwoners centraal staat en waar inwoners zich bij elkaar betrokken voelen. Daar waar nodig faciliteert de gemeente dat inwoners ondersteuning krijgen, zodat zij zoveel mogelijk zelfredzaam blijven en eigen regie kunnen voeren over hun leven.	Uitvoeren/Opstellen actieplannen/experimenten:				
	Informele inzet (vrijwilligers en mantelzorgers).				Het actieplan loopt zoals gepland. Mogelijk kunnen de uitkomsten van de inclusietafels leiden tot verbetering of aanpassing van het actieplan voor Bergen.
	Preventie op het gebied van jeugd.				De werkzaamheden zijn conform het actieplan uitgevoerd. De financiële vertaling van het aanbod preventief jeugdbeleid per gemeente is nog niet afgerond. De toetsing en op basis daarvan mogelijke aanscherping van de prioriteiten uit het actieplan is verschoven naar 2019.
	Minima en financiële zelfredzaamheid.				Het actieplan minimabeleid en financiële zelfredzaamheid 2018-2021 is op 13-3-18 door het college vastgesteld. De uitvoering van het actieplan is gestart. Diverse acties lopen en enkele zijn afgerond (vaststelling beleidsplan schuldhulpverlening, experiment Speaking Minds).
	Participatie (op de arbeidsmarkt) van mensen met een beperking.				Dit onderwerp is opgenomen in het Actieplan participatie 2017-2020 welke door het college in juli 2017 is vastgesteld. De implementatiefase is gestart. Een evaluatie over de uitvoering van de doelstelling van beschut werk in 2017 heeft reeds plaatsgevonden, de raad is hierover geïnformeerd. Het gehele actieplan Participatie wordt in het eerste kwartaal 2019 geëvalueerd. Deze resultaten worden ook gedeeld met de gemeenteraad.
	Nieuwkomers & Vergunninghouders.				De oplevering van het Actieplan is opgeschort. Als gevolg van de veranderopgaaf inburgering wordt eerst in beeld gebracht de huidige situatie en de verwachtingen in de toekomst. Dit is de basis om met de gemeenteraad in gesprek te gaan over het definiëren van de maatschappelijke opgaaf gericht op de integratie en participatie van vergunninghouders. Deze activiteiten vinden in 2019 plaats.

1B Samenleven	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
	Bewegen en gezondheid.				Het actieplan Bewegen en Gezondheid wordt in 2019 opgeleverd. Er is 4,1 fte aan combinatiefunctionarissen gerealiseerd. In het kader van sport en beweegstimulering wordt 3 fte ingezet voor het bieden van kwalitatief bewegingsonderwijs op de basisscholen via de vakleerkrachten gymnastiek en de inzet van de buurtsportcoach die zich inzet om sporten en bewegen te stimuleren onder specifieke doelgroepen. Voorbeelden hiervan zijn het programma Fit en Vitaal (om de ouderen in de gemeente meer te laten bewegen) en het sportspektakel waarbij kinderen kunnen spelen en aan vele sporten kunnen meedoen en de deelname aan de Nationale Sportweek. Basisscholen hebben gebruik gemaakt van het gesubsidieerde aanbod zeezwemmen via de Jongens uit Schoorl. Er is aan de sportverenigingen subsidie verstrekt voor de jeugdbinnensport en voor inwoners met een beperking die binnensport bedrijven. Op 12 februari 2018 is de 'Samenwerkingsovereenkomst Aangepast Sporten' door de wethouders Sport van Regio Alkmaar ondertekend. Gemeenten hebben een belangrijke functie in de toeleiding naar een structureel sport- en beweegaanbod van mensen met een beperking en/of chronische aandoening. Door deze toeleiding regionaal te organiseren beogen we de sportdeelname van deze doelgroep te bevorderen. Voor inwoners die een speciale prestatie hebben geleverd op het gebied van sport is de sportpenning als gemeentelijke onderscheiding vervaardigd.
	Pilot Preventie en Vroegsignalering.				Bijna alle medewerkers van Tzorg zijn in De Blikkerd getraind op vroegsignalering. Processen zijn afgestemd in hun teams en de eerste inwoners doen al mee. We gaan op deze voet verder en zullen in het voorjaar de eerste resultaten rapporteren. Er worden geen extra kosten meer gemaakt.

1B Samenleven	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
	Er wordt een pilot Beschermd Thuis uitgevoerd.				De pilot beschermd thuis loopt sinds 1 april 2018. Door inzet van de pilot wordt instroom in beschermd wonen beperkt en uitstroom bevorderd. Dit door het bieden van intensieve ambulante begeleiding thuis: een beschermd thuis. Beschermd Thuis wordt meegenomen in de inkoop voor 2020 en verder.
	Evaluatie verordening sociaal domein.				De evaluatie van de verordening is opgenomen in de Rapportage sociaal domein 2017-2018 die voor de zomer aan de raad is aangeboden.
	Monitoring van ondersteuning op grond van resultaatsturing.				De kwantitatieve en kwalitatieve analyse van resultaatsturing Wmo zijn in 2018 opgeleverd. Dit betekent dat de tarieven zijn aangepast en dat in 2018 en 2019 diverse acties opgepakt worden om resultaatsturing kwalitatief te verbeteren. Resultaatsturing wordt inhoudelijk voortgezet en geborgd in de inkoop voor 2020 en verder.
Maatwerk. Ondersteuning gebaseerd op basis van een afwegingskader.	Ontwikkeling en implementatie van een afwegingskader.				Er wordt een breed kader voor de uitvoering ontwikkeld, waarin het afwegingskader voor maatwerk wordt meegenomen. Daarnaast krijgen consultants in 2019 een training 'de omgekeerde toets' die hen helpt bij het verlenen van maatwerk. Doordat na de fusie vooral energie is gestopt in 'de basis op orde' brengen en een continue dienstverlening aan inwoners is dit tot nu toe nog niet opgepakt.
Stimuleren Burgerinitiatieven.	Implementatie werkwijze omgaan met initiatieven door een faciliterende en stimulerende rol in te nemen.				Voor het afwegen van initiatieven en experimenten is op basis van de pilot in Egmond-Binnen een afwegingskader vastgesteld. Voor de gehele werkorganisatie wordt vanuit de werkgroep faciliterende overheid gewerkt aan het implementeren en uitbreiden van deze werkwijze.
	Uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda.				De stand van zaken actieplannen is opgenomen in de rapportage sociaal domein 2017-2018 die voor de zomer 2018 aan de raad is aangeboden.

1B Samenleven	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Dekkend aanbod van algemene en voorliggende voorzieningen.	Sturing geven aan subsidiepartners op grond van maatschappelijke doelen en effecten.				Doelen en effecten zijn meer gericht weergegeven in de verstrekte subsidies voor 2019.
	We dragen actief bij aan de activiteiten binnen het Werkbedrijf, die onder andere tot doel hebben: o Het realiseren van voldoende garantiebanen. o Het afstemmen van ondersteunend werkgeversinstrumentarium (zoals loonkostensubsidie, no risk polis).				De gemeente Bergen is in BUCH verband vertegenwoordigd in het beleids- en managersoverleg en in de stuurgroep RPA/Werkbedrijf. De voortgang van de activiteiten welke bijdragen aan een gelijklopend werkgeversinstrumentarium worden periodiek gemonitord door de beleidsmedewerkers en uiteindelijk eventueel bijgestuurd door de stuurgroep. De resultaten ten aanzien van het realiseren van voldoende garantiebanen worden periodiek gemonitord en gedeeld door het UWV. Binnen de BUCH (HRM) is een concept plan van aanpak gereed om in BUCH verband tot 2024 garantiebanen te realiseren.
Demografische ontwikkeling.	Uitvoeren onderzoek.				De demografische analyse is uitgevoerd. Gegevens worden gebruikt als basis voor opstellen beleid en actieplannen.
Verminderen financiële risico's.	Onderzoek mogelijkheden risicoverevening voor langere termijn binnen BUCH.				De vier gemeenteraden hebben voor 2018 besloten risicoverevening jeugdhulp toe te passen. Momenteel is een voorstel in de maak over mogelijke risicoverevening jeugdhulp voor 2019-2022 tussen de BUCH-gemeenten.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo	
	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
Baten en lasten	5.617	27.185	-21.568	6.198	25.957	-19.759	6.077	26.423	-20.346	-121	N	-466	N	-587	N
Mutaties reserves	0	157	-157	2.477	282	2.195	2.384	282	2.102	-93	N	0	-	-93	N
Totaal	5.617	27.342	-21.725	8.674	26.239	-17.564	8.461	26.705	-18.244	-214	N	-466	N	-680	N

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 680.000,- nadeliger dan geraamd na de laatste wijziging. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 1B (lasten)

De Beeck € 81.000,- (V)

Er is minder uitgegeven op de bijzondere kosten in verband met de brand de Beeck € 50.000,- (V). Daarnaast zijn er minder Nuts kosten dan begroot gemaakt € 31.000,- (V).

Sporthal Egmond € 54.000,- (V)

Door de vertraging van het project is in 2018 niet alles uitgegeven.

WMO voorzieningen € 290.000,- (V)

Betreft collectief vervoer € 56.000,- (N), individuele vervoersvoorzieningen € 32.000,- (N), Wmo woning aanpassingen 27.000 (N), rolstoel aankopen € 50.000,- (V), medische keuringen € 15.000,- (N), huur hulpmiddelen € 370.000,- (V). Gebleken is dat het voordeel bij huur hulpmiddelen is ontstaan doordat deze kosten ook bij de overige middelen zijn begroot en geboekt. Het is dus dubbel begroot. Dit wordt in 2019 aangepast.

Jeugdhulp € 168.000,-(N)

Betreft € 296.000,- (N) PGB Jeugd, dit was ten onrechte afgeraamd bij realistisch begroten en wordt in kadernota 2020 weer bijgeraamd vanaf 2019 ten laste van de stelpost sociaal domein.

Jeugd en opvoedhulp € 189.000,- (V) waarvan € 118.000,- (V) 2018 en € 71.000,- (V) vanuit eerder jaar 2017.

Veiligh.jeugdrecl. opvang Jeugd € 59.000,- (V) en € 2.000,- (N) overige.

Wmo 3D € 139.000,- (V)

In totaal blijft € 139.000,- (V) over op Wmo 3D, waarvan € 22.000,- (V) 2018 en € 117.000,- (V) vanuit eerder jaar 2017.

Bijzondere Bijstand € 120.000,- (N)

Naar aanleiding van reëel begroten 2018 op basis van realisatie 2017 is dit te laag begroot voor 2018, dit had te maken met het feit dat in 2017 niet alle kosten van de zorgverzekering voor bijstandsgerechtigden hier waren geboekt.

81.000 V

54.000 V

290.000 V

168.000 N

139.000 V

120.000 N

Programmaonderdeel 1B (lasten)		
Huishoudelijke hulp € 188.000,- (N)	188.000	N
Betreft € 150.000,- teveel geboekt als nog te betalen in 2018, dit wordt een voordeel in 2019 ter hoogte van dit zelfde bedrag, verder € 111.000,- (N) eerder jaar 2017, en € 73.000,- (V) 2018.		
Wet werk en inkomen € 141.000,- (N)	141.000	N
Betreft € 66.000,- (N) ophoging voorziening dubieuze debiteuren, verder € 75.000,- (N) participatiewet, dit is een open einde regeling en het aantal rechthebbende fluctueert.		
Onderwijshuisvesting € 544.000,- (N)	544.000	N
Aangezien een deel van de activa niet meer in gebruik zijn of niet meer te herleiden tot een schoolgebouw dienen deze te worden afgeboekt.		
Bijdrage BUCH € 66.000,- (V)	66.000	V
Niet nader verklaarde verschillen € 25.000,- (V)	65.000	V
Totaal lasten	466.000	N
Programmaonderdeel 1B (baten)		
Eigen bijdr. Maatw. voorz. opv. Wmo € 58.000,- (V)	58.000	V
Er was al afgeraamd in verband met invoering abonnementstarief, is echter in 2018 nog meer ontvangen.		
De Beeck € 49.000,- (N)	49.000	N
Doordat er minder bijzondere kosten zijn gemaakt is er minder verzekeringsgeld ontvangen.		
Niet nader verklaarde verschillen € 129.000,- (N)	130.000	N
Totaal baten	121.000	N
Subtotaal resultaat voor bestemming	587.000	N
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen verschillen.		
Totaal lasten		-
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Plankosten Watertoren € 93.000,- (N)	93.000	N
In 2018 was € 106.000,- plankosten sporthal begroot met dekking uitname uit de alg reserve. De werkelijke kosten waren € 13.000,- dus € 93.000,- (N) minder onttrokken aan de alg. reserve.		
Totaal baten	93.000	N
Subtotaal mutaties reserves	93.000	N
Resultaat na bestemming	680.000	N

Beleidsindicatoren:

PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	B	U	C	H	NL	jaar	eenheid	bron
1b	1	Absoluut verzuim	0	0,45	0,19	0,28	1,82	2017	per 1.000 inw. 5-18 jr	DUO/Ingrado
1b	2	Relatief verzuim	29,52	23,27	30	30,5	26,58	2017	per 1.000 inw. 5-18 jr	DUO/Ingrado
1b	3	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	1,1	1,5	1,1	0,7	2	2016-2017	%	DUO/Ingrado
1b	4	% Niet-sporters	46,1	39,2	41,4	39,8	48,7	2016	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
1b	5	Banen	481,6	376,2	396	416,8	663	2018	per 1.000 inw 15-74jr	LISA
1b	6	Jongeren met delict voor rechter	0,85	1,2	1,01	0,55	1,45	2015	%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
1b	7	Netto arbeidsparticipatie	62,4	72,6	68,8	66,2	66,6	2017	%	CBS - Arbeidsdeelname
1b	9	% Kinderen in armoede	2,5	2,67	2,69	2,24	6,58	2015	%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
1b	10	% Jeugdwerkloosheid	0,41	0,43	0,66	0,57	1,52	2015	%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
1b	11	Bijstandsuitkeringen	16,4	18,8	15,6	17,2	40,1	eerste halfjaar 2018	per 1.000 inw 18jr eo	CBS - Participatiewet
1b	12	Aantal re-integratievoorzieningen	9,9	3,9	9,8	13,2	26,1	eerste halfjaar 2018	aantal per 1.000 inw. 15-74jr	CBS - Participatiewet
1b	13	Jongeren met jeugdhulp	6,7	5,7	5,6	7,2	9,2	eerste halfjaar 2018	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
1b	14	Jongeren met jeugdbescherming	0,7	0,7	0,7	0,6	1	eerste halfjaar 2018	%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
1b	15	Jongeren met jeugdreclassering	0,2	-	-	-	0,3	tweede halfjaar 2015	%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
1b	16	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	56	36	45	38	58	eerste halfjaar 2018	per 1.000 inw	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

1C. KERNGERICHT EN ONDERSTEUNEND

Beleidsverantwoording:

1C Kerngericht en ondersteunend	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Samen met onze inwoners invulling geven aan een fijne leef-, woon- en werkomgeving. Inwoners en (maatschappelijk) ondernemers staan centraal. We zijn een overheid die faciliterend en stimulerend optreedt, op een effectieve, efficiënte en professionele wijze. Wij zien daarbij een gemeenschap waar inwoners, instellingen en ondernemers proactief zijn en voorop lopen bij maatschappelijke initiatieven in de wijken en kernen.	We vinden het belangrijk om bij het opstellen en uitvoeren van beleid inwoners, ondernemers, instellingen en andere belanghebbenden te betrekken.				In verschillende projecten is participatie vormgegeven. Het aan de voorkant (vraagkant) starten met participatie blijft een aandachtspunt.
	We leggen verbindingen van inwoners naar organisatie en bestuur, maar ook verbindingen tussen inwoners, instellingen en bedrijven onderling.				Een deel van de verbindingen komen tot stand door inzet van de gebiedsregisseur en in projecten, zoals de inclusietafels. In de gemeente is een aantal locaties ingericht als ontmoetingsplaats.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo	
	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
Baten en lasten	0	72	-72	0	72	-72	0	48	-48	0	-	24	V	24	V
Totaal	0	72	-72	0	72	-72	0	48	-48	0	-	24	V	24	V

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 24.000,- voordeliger dan geraamd na de laatste wijziging.

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Er zijn geen te verklaren verschillen groter dan € 50.000,-.

Programmaonderdeel1C (lasten)	
Niet nader verklaarde verschillen € 24.000,- (V)	24.000 V
Totaal lasten	24.000 V
Programmaonderdeel1C (baten)	
Geen verschillen.	-
Totaal baten	-
Subtotaal resultaat voor bestemming	24.000 V
Toelichting op mutaties reserves (lasten)	
Geen verschillen.	
Totaal lasten	-
Toelichting op mutaties reserves (baten)	
Geen verschillen.	
Totaal baten	-
Subtotaal mutaties reserves	-
Resultaat na bestemming	24.000 V

1D. EEN VEILIGE GEMEENTE

Beleidsverantwoording:

1D Een veilige gemeente	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Minder (woning) inbraken.	Inzet preventiemiddelen, zoals het uitvoeren van wijkscouwen.				In 2018 zijn 4 inbraken meer gepleegd dan in 2017, een minimaal verschil. Het totale aantal woninginbraken voldoet ruimschoots aan de doelstelling van 15% minder woninginbraken uit het lokale veiligheidsplan.
Vermindering van fietsendiefstal/overlast van fietsen.	Voorlichting en toezicht. Maatregelen treffen voor het stallen van fietsen.				Het aantal fietsendiefstallen is verder afgenomen. Het aantal diefstallen van bromfietsen is toegenomen. Dit is een trend waar de politie extra op blijft inzetten.
Het bevorderen van zelfredzaamheid van inwoners op het gebied van veiligheid en het bieden van handelingsperspectief bij calamiteiten.	Activeren WhatsApp groepen, burgernet etc. Geven van goede voorlichting.				Het project brandveilig wonen in Bergen aan Zee is positief afgerond. Het project wordt nu uitgerold over Egmond-Binnen en Egmond aan den Hoef. Valpreventie wordt aan het project toegevoegd. Andere voorlichtingsacties worden voortgezet. In de hele gemeente zijn WhatsApp borden geplaatst.
Minder overlast van verwarde, overlast gevende personen.	Het realiseren van opvang en vervoer voor 1 oktober 2018. Inzet op vroeg signalering.				De opvang voor personen met verward gedrag op de Helderseweg is fysiek ingericht. Nu moet de personele bezetting nog worden georganiseerd. De gemeente gaat betalen naar bestede tijd.. De omvang van het gebruik is nog onbekend. Verder is het plan van aanpak van personen met verward gedrag inmiddels vastgesteld door het college. Er wordt nu gewerkt aan de invulling van de verdere bouwstenen in het plan.
Het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik.	Het aanbieden van preventieactiviteiten aan scholen, jongerenwerk en sportverenigingen.				Scholen maken gebruik van het HALT aanbod en interventies uit het project 'In Control of alcohol en drugs'. Het jongerenwerk organiseert voorlichtingen drugs(mis)bruik, alcoholverstrekkers worden gefaciliteerd met trainingen. Voor de aanpak van de handel in drugs loopt op Driehoeksniveau een projectaanvraag.

1D Een veilige gemeente	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Een veilig verloop van evenementen.	Multidisciplinaire voorbereiding + evaluatie vergunningverlening.				De integrale aanpak bij de vergunningverlening leidt tot veilige evenementen. Deze werkwijze wordt voortgezet.
Een veilig gebruik van strand en zee.	Samen met de reddingsbrigades uitvoering geven aan de dienstverleningsovereenkomst.				Uitvoering geschiedt conform afspraken.
Vermindering van overlast gevende jongeren en jeugdgroepen.	Samen met partners inzet bepalen per jongere/groep (waarschuwbrieven, huisbezoeken, toezicht).				De jeugdoverlast is verder afgenomen. De integrale aanpak wordt verder voortgezet. Verder is in december gestart met de pilot Persoons gerichte aanpak onder regie van het Veiligheidshuis.
Vermindering van woonoverlast.	Inzet buurtbemiddeling, buurtregisseur, bevoegdheden Aso-wet.				Verdere ervaring wordt opgedaan met integrale aanpak van woonoverlastproblematiek. De overlast van personen met verward gedrag is iets gedaald.
Vermindering van ondermijnende invloeden (gaat over de vermenging van de 'onderwereld' met de 'bovenwereld').	In aansluiting bij justitiële partners zorgen dat criminelen niet gefaciliteerd worden.				Gestart is met bewustwording van het thema bij raads- en collegeleden en het personeel van de BUCH organisatie. Verder worden de uitkomsten van het ondermijningsbeeld aangepakt door gemeente in samenwerking met veiligheidspartners.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo	
	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
Baten en lasten	0	3.469	-3.469	0	3.519	-3.519	8	3.444	-3.436	8	V	75	V	83	V
Totaal	0	3.469	-3.469	0	3.519	-3.519	8	3.444	-3.436	8	V	75	V	83	V

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 83.000,- voordeliger dan geraamd na de laatste wijziging.

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 1D (lasten)	
Niet nader verklaarde verschillen € 73.000,- (V)	64.000 V
Bijdrage BUCH € 11.000,- (V)	11.000 V
Totaal lasten	75.000 V
Programmaonderdeel 1D (baten)	
Niet nader verklaarde verschillen € 8.000,- (V)	8.000 V
Totaal baten	
Subtotaal resultaat voor bestemming	83.000 V
Toelichting op mutaties reserves (lasten)	
Geen verschillen.	
Totaal lasten	-
Toelichting op mutaties reserves (baten)	
Geen verschillen.	
Totaal baten	-
Subtotaal mutaties reserves	-
Resultaat na bestemming	83.000 V

Beleidsindicatoren:

PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	B	U	C	H	NL	jaar	eenheid	bron
1d	17	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	58	91	79	110	131	2017	aantal per 10.000 inw 12-17jr	Bureau Halt
1d	18	Winkeldiefstal	0,3	0,4	0,5	1	2,2	2017	aantal per 1.000 inwoners	Politie
1d	19	Geweldsmisdrijven	2,7	2,9	2,9	3,5	5,1	2017	aantal per 1.000 inwoners	Politie
1d	20	Diefstal uit woning	2,1	3,1	2,3	3,2	2,9	2017	aantal per 1.000 inwoners	Politie
1d	21	Vernieling	5	4,5	5,7	6,4	6,3	2017	aantal per 1.000 inwoners	Politie

Verbonden partijen P1 per programmaonderdeel:

Voor verdere informatie zie paragraaf E Verbonden partijen.

PO	Verbonden partij
1a	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
1b	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
1b	Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland (WNK)
1b	Gemeenschappelijk orgaan Intergemeentelijk Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB-raad)
1b	Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB)
1b	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord (SOVON)
1d	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

Programma 2 Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Beleidsverantwoording:

2A Cultuur, recreatie en toerisme	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Het strand van onze gemeente nog beter bereikbaar maken.	De strandafgangen van Bergen aan Zee en Hargen aan Zee verbeteren door het verhogen en verlengen van de afgang.				De strandafgang Bergen aan Zee is opgeknapt. De strandafgang Hargen aan Zee wordt in het najaar 2019 aangepakt. Het strandpaviljoen daar moet, na het strandseizoen 2019, naar het westen worden verplaatst. Vervolgens kan de strandafgang worden aangepast aan de nieuwe situatie.
	Verbeteren Fietsenstalling Schoorl aan Zee.				In overleg met ondernemer strandpaviljoen Paal 29, Staatsbosbeheer, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Provincie Noord-Holland wordt nagedacht over een oplossing voor de ondersteunende fietsenstalling in Schoorl aan Zee. Realisatie kan pas plaatsvinden als het plan compleet is en duidelijk is wat de kosten zijn en hierover een besluit is genomen.
Toekomst lagune Camperduin.	In overleg met de betrokken partijen (ondernemers, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer en eventueel anderen) nemen we een besluit over de vraag "hoe we verder gaan met de lagune".				Samen met de betrokken partijen werken we aan de toekomst van de lagune met als vertrekpunt: "Vanuit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit de lagune in stand houden." Er wordt een onderhoudsplan opgesteld met een inventarisatie van de kosten en risico's. RWS blijft tot na het strandseizoen van 2020 verantwoordelijk voor het onderhoud.
Cultuurhistorie.	In 2018 wordt de beleidskaart archeologie geactualiseerd.				In 2019 wordt de beleidskaart archeologie afgerond.
	In 2018 wordt het door de werkgroep uit de raad vastgestelde plan met kaders voor het Slotkwartier ter vaststelling aan de raad voorgelegd en voorzien van een planning.				Eind 2018 is gestart met de uitvoering van Plan Slotkwartier. Er wordt begonnen met het opruimen van het achtererf.

2A Cultuur, recreatie en toerisme	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Versterken van de samenwerking met het Cultureel Bergens Platform.	In 2018 gaat de cultuurmakelaar van start, die de verbinding tussen de leden van het Cultureel Bergens Platform en de samenwerking zal versterken.				Evaluatie is afgerond eind 2018. Het Cultureel Bergens Platform heeft hiermee ingestemd.
Culturele buitenplaats Kranenburgh.	In 2018 gaat het nieuwe meerjarenplan van Kranenburgh van start.				Wordt behandeld in de nieuwe nota cultuurbeleid in 2019.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo	
	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
Baten en lasten	712	1.700	-988	752	2.154	-1.402	749	2.059	-1.310	-3	N	95	V	92	V
Mutaties reserves	0	32	-32	0	32	-32	0	32	-32	0	-	0	-	0	-
Totaal	712	1.732	-1.020	752	2.186	-1.434	749	2.091	-1.342	-3	N	95	V	92	V

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 92.000,- voordeliger dan geraamd na de laatste wijziging. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 2A (lasten)	
Niet nader verklaarde verschillen € 93.000,- (V)	93.000 V
Bijdrage BUCH € 2.000,- (V)	2.000 V
Totaal lasten	95.000 V
Programmaonderdeel 2A (baten)	
Niet nader verklaarde verschillen € 3.000,- (N)	3.000 N
Totaal baten	3.000 N
Subtotaal resultaat voor bestemming	92.000 V
Toelichting op mutaties reserves (lasten)	
Geen verschillen.	
Totaal lasten	-
Toelichting op mutaties reserves (baten)	
Geen verschillen.	
Totaal baten	-
Subtotaal mutaties reserves	-
Resultaat na bestemming	92.000 V

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Beleidsverantwoording:

2B Economische vitaliteit	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Meer toeristen naar ons gebied trekken die langer blijven, weer terug komen en meer besteden.	Regionale marketing en promotie die de regio als geheel als gebied op de kaart zet.				Toerisme Holland Boven Amsterdam zit in de lift. Dit wordt vooral gemerkt aan de positieve resultaten van de marketingcampagnes die dit jaar werden ingezet en de sterke groei van het aantal websitebezoekers.
	Invulling geven aan marketing en gastheerschap gemeente Bergen.				Gastheerschap is net als in 2017 ad hoc ingevuld d.m.v. een opdracht aan Holland Boven Amsterdam/VVV om te flyeren. In 2019 wordt in overleg met de ondernemersverenigingen een meerjarenplan voor marketing en gastheerschap opgesteld.
	Toeristisch bordenbeleid is in 2017 opgesteld en wordt in 2018 uitgevoerd.				Een bebordingsplan voor Schoorl is in concept uitgewerkt. Overige bebordingsplannen volgen eerste kwartaal 2019. Het definitieve plan voor alle kernen (inclusief realisatie) wordt in het tweede kwartaal van 2019 aan het college voorgelegd. Pas na uitwerking van de bebordingsplannen kan een goed beeld worden gegeven van de realisatiekosten. Voorafgaand aan besluitvorming over de verschillende bebordingsplannen wordt concreet inzicht gegeven in de kosten i.r.t. het budget. Budget voor uitvoering van de plannen wordt 2e kwartaal 2019 d.m.v. een raadsvoorstel aangevraagd.
	In samenwerking met PWN watertappunten realiseren.				Afgerond in 2017
	Toerisme- en innovatiefonds inzetten.				In overleg met het subsidieloket worden aanvragen bij het subsidieloket door R&T van advies voorzien. Er wordt goed gebruik gemaakt van het fonds.
	Regionaal toeristische visie.				Evaluatie is vastgesteld. Voorstellen om zaken te verbeteren worden voorgelegd aan het PORA. De regio heeft budget gereserveerd voor activiteiten.

2B Economische vitaliteit	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Verblijfsrecreatie revitaliseren zodat deze aansluit bij de vraag uit de markt en beter regionaal wordt afgestemd.	Visie en uitvoeringsprogramma op de verblijfsrecreatie in NHN opstellen.				Visie, ontwikkelkader en werkwijze zijn vastgesteld door college en raad. Vervolgaanpak is onlangs vastgesteld in college. Vervolgaanpak behelst vitaliteitsscan en aanstellen regionale kwartiermaker, die start maakt met programma.
De recreatieve verhuur van woningen (met de bestemming wonen) reguleren.	Opstellen beleid.				College heeft richting vastgesteld. Raad is daarin meegenomen. In 2018 zijn gesprekken gevoerd met RECRON, verhuurbemiddelingwebsites, dorpsraden en wijkverenigingen. Begin 2019 bijeenkomsten voor inwoners. In voorjaar 2019 worden meerdere scenario's voorgelegd aan college en raad. Na besluitvorming volgt de handhavingsstrategie en gaat het dossier naar Team VTH.
De samenwerking bevorderen bij de ondernemers.	Samenwerking ondernemers bewerkstelligen en verbetering uitstraling van het centrum: pilot in Egmond aan Zee.				Heeft vertraging opgelopen, wachten is op actie van ondernemers.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo
	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018				
Baten en lasten	222	259	-37	222	255	-33	244	265	-21	22	V	-10	N	12 V
Totaal	222	259	-37	222	255	-33	244	265	-21	22	V	-10	N	12 V

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 12.000,- voordeliger dan geraamd na de laatste wijziging.

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 2B (lasten)	
Niet nader verklaarde verschillen € 6.000,- (V)	6.000 V
Bijdrage BUCH € 16.000,- (N)	16.000 N
Totaal lasten	10.000 N
Programmaonderdeel 2B (baten)	
Niet nader verklaarde verschillen € 22.000,- (V)	22.000 V
Totaal batens	22.000 V
Subtotaal resultaat voor bestemming	12.000 V
Toelichting op mutaties reserves (lasten)	
Geen verschillen.	
Totaal lasten	-
Toelichting op mutaties reserves (baten)	
Geen verschillen.	
Totaal batens	-
Subtotaal mutaties reserves	-
Resultaat na bestemming	12.000 V

Beleidsindicatoren:

PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	B	U	C	H	NL	jaar	eenheid	bron
2b	22	Functionerings	41,1	39,9	39,3	39,6	52,4	2017	%	LISA
2b	23	Vestigingen	149,7	91,9	113	118,9	125	2018	per 1.000 inw 15-74jr	LISA

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Beleidsverantwoording:

2C Een bereikbare gemeente	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Een duurzame, aantrekkelijke en bereikbare gemeente zijn. Inzetten op het stimuleren van fietsgebruik voor alle leeftijden en het verbeteren van de verkeersveiligheid.	Veilige fietsoversteek realiseren op de Hondsboscheweg ter hoogte van de Hazeweg.				Project is voorbereid en aanbesteed. Subsidieaanvraag op tijd ingediend door RO. Uitvoering zal plaatsvinden in september 2019. Dit heeft te maken met de korte tijdspanne waarbinnen gewerkt mag worden i.v.m. het aangrenzende natura 2000 gebied "de Putten". Hier gelden speciale regels betreffende het broedseizoen en de fourageertijd van beschermde vogelsoorten.
	Verbeteren de fietsvoorziening en verkeersveiligheid aan de Kogendijk door het verbreden van het fietspad.				Het werk is in november 2018 uitgevoerd. De LED-armaturen voor de verlichting worden in week 8, 2019 vervangen.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo	
	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
Baten en lasten	25	540	-515	20	564	-544	0	492	-492	-20	N	72	V	52	V
Totaal	25	540	-515	20	564	-544	0	492	-492	-20	N	72	V	52	V

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 52.000,- voordeliger dan geraamd na de laatste wijziging.

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 2C (lasten)		
Verkeersmaatregelen 57.000,- (V)	57.000	V
Er is minder uitgeven aan duurzame goederen, onderhoud en advieskosten.		
Niet nader verklaarde verschillen € 5.000,- (V)	5.000	V
Bijdrage BUCH € 10.000,- (V)	10.000	V
Totaal lasten	72.000	V
Programmaonderdeel 2C (baten)		
Niet nader verklaarde verschillen € 20.000,-	20.000	N
Totaal baten	20.000	N
Subtotaal resultaat voor bestemming	52.000	V
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen verschillen.		
Totaal lasten	-	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen verschillen.		
Totaal baten	-	
Subtotaal mutaties reserves	-	
Resultaat na bestemming	52.000	V

Verbonden partijen P2 per programmaonderdeel:

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen.

PO	Verbonden partij
2a	Recreatieschap Geestmerambacht
2b	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)

Programma 3 Een leefbare gemeente

PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Beleidsverantwoording:

3A Wonen en leefomgeving	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Met het programma voor de invoering van de Omgevingswet wordt de gemeente qua organisatie, kennisniveau, vaardigheden, instrumentarium en ambities voorbereid op de invoering van de Omgevingswet in 2019.	Opstellen implementatieplan, plan van aanpak omgevingsvisie en plan van aanpak omgevingsplan.				Op 31 januari 2019 behandelt de gemeenteraad het voorstel om het Ambitiedocument Omgevingswet vast te stellen. Deze ambitie vertalen wij vervolgens naar een programmaplan. De voorbereidingen voor het opstellen van het plan van aanpak Omgevingsvisie en het plan van aanpak Omgevingsplan zijn gestart. Deze worden in 2019 afgerond. Het budget voor de bedrijfsvoeringsaspecten van het programma wordt opgenomen in de begroting werkorganisatie BUCH. Daartoe behandelt de gemeenteraad op 31 januari 2019 het voorstel om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de wijziging van de begroting werkorganisatie BUCH.
Invoering Wet private kwaliteitsborging.	Gevolgen opnemen in beleidsnota VTH 2018-2021.				Wet is uitgesteld
Toevoegen sociale huurvoorraad per nieuwbouwplan 40%.	Bijhouden woningrealisatie.				Woningbouwplanning wordt bijgehouden. Bij nieuwe woningbouwlocaties wordt 40% sociale woningbouw gehanteerd.
In 2018 wordt verder gewerkt aan de realisatie van woningbouwprojecten die via de in 2017 opgestelde 'Taskforce Plannen & Projecten' extra aandacht hebben gekregen.	Plannen en projecten				
	T&O gebied, Bergen				Het definitief Ruimtelijk Kader wordt in maart 2019 aan de raad voorgelegd.
	Elkshove fase 3, Bergen				Voor Elkshove wordt het voorlopig Ruimtelijk Kader medio 2019 aan het college voorgelegd. Daarna wordt de buurt geïnformeerd over het Ruimtelijk Kader.
	Molenweg 8, Schoorl				Initiatiefnemer van Alckmaer heeft perceel verkocht. Nieuwe ontwikkelaar rekent aan het plan en komt met nieuw principeverzoek. Eerst overleg met omwonenden, daarna besluit college.

3A Wonen en leefomgeving	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
	Heereweg 56, Schoorl				Drie scenario's worden uitgewerkt en een voorkeursmodel wordt voorgelegd aan B&W ter besluitvorming. Planning nog niet bekend.
	D'oosterkim, Schoorl				Het voorlopig ruimtelijk kader is aan het college voorgelegd. De buurt wordt geïnformeerd over de herontwikkeling van de school. Medio 2019 volgt besluitvorming.
	Delversduin, Egmond a/d Hoef				Heeft stilgelegen in afwachting van onderzoek naar medewerker. Is per half januari 2019 weer opgepakt. Volgende stap is het beantwoorden van de zienswijzen en communicatie.
	Watertoreng gebied, Egmond aan Zee				Vastgesteld bestemmingsplan op 8 maart 2018. Er zijn twee beroepen ingediend. In afwachting behandeling Raad van State. Zienswijze ingediend op STAB deskundigenrapport.
	BSV-complex, Bergen				In 2018 is gewerkt aan de motie van de gemeenteraad om te onderzoeken of er meer woningen op het terrein gerealiseerd kunnen worden. Er is een nieuwe projectleider aangesteld voor het project en het college heeft na heroverweging besloten de samenwerking met SWECO te continueren.
	De geveerde Kikker, Egmond aan Zee				Geen nieuwe ontwikkelingen. Eigenaresse heeft nog geen terugkoppeling gegeven over het buurtoverleg.
	De bedriegertjes Bergen				De oplevering van de openbare ruimte richting de gemeente is wat vertraagd vanwege groen dat niet naar wens was. Dit wordt verbeterd en de oplevering vindt naar verwachting februari 2019 plaats.
	Hotel Nassau, Bergen aan Zee				Initiatiefnemer is aan zet om een plan in te dienen
	Schoorl Buitenduin, Schoorl				Vorbereiding wijziging bestemmingsplan is in procedure. Hiervoor wordt momenteel onderzoek gedaan in het kader van flora & fauna, milieu, archeologie etc. Schatting is dat het in het 4e kwartaal van 2019 behandeld kan worden in de raad.

3A Wonen en leefomgeving	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
	Centruminrichting, Schoorl				Verkeersonderzoek is afgerond. Er is overleg met de ondernemers en bewoners geweest en er is een conceptontwerp voor de Heereweg e.o. 13 februari 2019 is er een inloop in de Blinkerd. Hierbij worden de plannen getoond aan belangstellenden.
	Supermarktonderzoek, Schoorl				Het project ligt stil.
	Fusie voetbal, Egmond a/d Hoef				Het bestemmingsplan ligt bij Raad van State.
	Dorpsplein Mooi Bergen				Begin 2019 is de planvorming opnieuw opgepakt, in afstemming met BOT Bouw en andere betrokkenen.
	7 dorpelingen mooi Bergen				De raad heeft in december 2018 besloten het bestemmingsplan niet in te trekken. Op 1 februari 2019 heeft de zitting bij de RvS plaatsgevonden.
	Sportlaan 2 Egmond aan Zee				Vaststelling bestemmingsplan op 15 januari 2019 in de commissie BP en op 31 januari 2019 in de raad.
	Oude Hof Bergen				Het project zit in bestemmingsplanfase. De uitvoering is voorzien in 2019.
	Eeuwigelaan, Bergen				In afwachting van bestuurlijke besluitvorming. Voorbereidende onderzoeken zijn uitgevoerd. De subsidie is (door de gemeente zelf) ingetrokken, nieuwe planning maken en (mogelijk) subsidie aanvragen.
	Van der Wijckplein en Rode Plein				In samenspraak met inwoners zal een integrale ruimtelijke uitvoeringsvisie worden neergelegd.
Visie op voorzieningen, activiteiten en accommodaties opstellen.	Opstellen uitvoeringsparagraaf bij de visie.				Er is een Programma van Eisen opgesteld voor de aanbesteding van De Beeck. Er is gestart met de herinrichting van het terrein voor De Beeck, waarbij de ontwikkelingen in omliggend gebied (BSV, afvalbrengplaats) worden betrokken.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo	
	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
Baten en lasten	2.216	4.409	-2.193	2.002	4.270	-2.268	857	3.560	-2.703	-1.145	N	710	V	-435	N
Mutaties reserves	161	120	41	169	190	-21	598	190	408	429	V	0	-	429	V
Totaal	2.377	4.529	-2.152	2.171	4.460	-2.289	1.455	3.750	-2.295	-716	N	710	V	-6	N

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 6.000,- nadeliger dan geraamd na de laatste wijziging. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 3A (lasten)		
Kadastrale informatie € 145.000,- (V)	145.000	V
Er zijn veel mutaties in die in de openbare ruimte niet gemeld in 2018. Doordat deze meldingen niet plaatsvonden werden geen kosten gemaakt voor wijzigingen van de kaarten in de beheersystemen.		
Herijking Grex Bergen € 671.000,- (V)	671.000	V
Betreft dekking herijking grex vanuit de algemene reserve.		
Bestemmingsplannen € 70.000,- (N)	70.000	N
Meer advieskosten en vergoeding gerechtskosten dan begroot.		
Niet nader verklaarde verschillen € 2.000,- (V)	2.000	V
Bijdrage BUCH € 38.000,- (N)	38.000	N
Totaal lasten	710.000	V
Programmaonderdeel 3A (baten)		
Herijking verkopen Mooi Bergen € 1.261.000,-	1.261.000	N
Door vertraging verkoop opgeschort naar 2019.		
Verschil overige opbrengsten Grex € 64.000 (V)	64.000	V
Niet nader verklaarde verschillen €52.000,- (N)	52.000	V
Totaal baten	1.145.000	N
Subtotaal resultaat voor bestemming	435.000	N

Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen verschillen.		
Totaal lasten		-
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Onttrekkingen € 429.000,- (V) Onttrekking uit reserve handhaving recreatie woningen is € 28.000,- (N) lager wegens lagere uitgaven, hogere onttrekking uit de alg reserve ad € 48.000 (V) voor de oprenting van de netto contante waarde (NCW) van de GREX 2018 en de toevoeging aan de voorziening GREX ten laste van de algemene reserve is pas in 2019 gedaan € 409.000 (V).		429.000 V
Totaal baten		429.000 V
Subtotaal mutaties reserves		429.000 V
Resultaat na bestemming		6.000 N

Beleidsindicatoren:

PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	B	U	C	H	NL	jaar	eenheid	bron
3a	24	WOZ-waarde woningen	349	242	258	288	211	2014	dzd euro	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24	WOZ-waarde woningen	346	237	251	278	206	2015	dzd euro	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24	WOZ-waarde woningen	347	240	255	281	209	2016	dzd euro	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24	WOZ-waarde woningen	355	247	267	292	216	2017	dzd euro	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24	WOZ-waarde woningen	374	260	279	305	230	2018	dzd euro	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	25	Nieuwbouw woningen	3	5,8	14,2	11,5	7,2	2016	aantal per 1.000 woningen	ABF - Systeem Woningvoorraad
3a	26	Demografische druk	99,9	70,9	84,2	93,5	69,6	2018	%	CBS - Bevolkingsstatistiek

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Beleidsverantwoording:

3B Duurzaamheid en milieu	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
In 2018 worden nieuwe afspraken gemaakt over met name de financiering met de RUD (Regionale Uitvoeringsdienst NHN).	We gaan onderhandelen met de RUD en zorgen voor afspraken gebaseerd op transparantie en professionele dienstverlening tegen een redelijk tarief.				In 2019 wordt een aantal varianten van financiering uitgewerkt. Ook worden de eerste resultaten van het Masterplan ICT zichtbaar. Dit uit zich o.a. in een hogere frequentie van voortgangsrapportages. De herverdeling van middelen uit het provinciefonds naar het gemeentefonds wordt in 2019 nader uitgewerkt. Door de decentralisatie van milieu wet- en regelgeving worden vanaf het in werking treden van de Omgevingswet taken bij de gemeenten gelegd. Om deze overgang goed te borgen worden in 2019 afspraken met de OD NHN voorbereid (DVO, UP en dergelijke)
	In gesprek blijven over de vliegbewegingen boven de gemeente.				Via de bestuurlijke agenda Schiphol is Bergen aangehaakt bij ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding van overleggen rondom de luchtvaart (Schiphol, Lelystad) en wordt voortdurend aandacht gevraagd voor de zorgen die bij bewoners en bestuurders leven.
Duurzaamheid: Bergen energieneutraal in 2030 en circulair in 2050.	Conform het landelijke programma 'Nederland circulair in 2050' is het doel 'Bergen circulair in 2050' toegevoegd aan het door de raad vastgestelde Duurzaamheidsbeleid 2017-2020. Voor de periode 2017 tot en met 2020 wordt gestreefd om projecten te realiseren ter bevordering van dit doel. Conform het Actieplan voor energiebesparing en duurzame energie in de regio Alkmaar 2015-2020 zijn de tussendoelen 20% energiebesparing, van de nog benodigde energie wordt 20% duurzaam opgewekt en een 20% CO2 reductie.				Het uitvoeringsprogramma is uitgevoerd. De gelden zijn uitgegeven.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo	
	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
Baten en lasten	10.160	8.595	1.565	10.163	8.261	1.902	10.172	8.213	1.959	9	V	48	V	58	V
Totaal	10.160	8.595	1.565	10.163	8.261	1.902	10.172	8.213	1.959	9	V	48	V	58	V

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 57.000,- voordeliger dan geraamd na de laatste wijziging.

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 3B (lasten)		
Doorbelasting BUCH € 74.000 (V)	74.000	V
Niet nader verklaarde verschillen € 26.000,- (N)	26.000	N
Totaal lasten	48.000	V
Programmaonderdeel 3B (baten)		
Niet nader verklaarde verschillen € 9.000,- (N)	9.000	V
Totaal baten	9.000	V
Subtotaal resultaat voor bestemming	57.000	V
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen verschillen.		
Totaal lasten	-	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen verschillen.		
Totaal baten	-	
Subtotaal mutaties reserves	-	
Resultaat na bestemming	57.000	V

Beleidsindicatoren:

PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	B	U	C	H	NL	jaar	eenheid	bron
3b	27	Fijn huishoudelijk restafval	211	193	200	181	174	2017	kg per inwoner	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
3b	28	Hernieuwbare elektriciteit	4,7	2,8	4,9	4,9	13,5	2017	%	Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Beleidsverantwoording:

3C Beheer en onderhoud	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
75% afvalscheiding aan de bron in 2020.	Opstellen afvalbeleidsplan 2017 t/m 2022 en uitvoeringsplan 2018.				In Q2 vindt de besluitvorming plaats van het Grondstoffenplan om te komen tot slechts 30 kilogram restafval in 2025 per inwoner. Na de besluitvorming kan de uitvoering starten in Q3 en Q4.
Kwalitatief goede oevers door op een efficiënte manier te beheren op grond van vastgesteld beleid.	Het resultaat is een beleidsstuk waarin de uitgangspunten en kaders voor beheer van oevers en beschoeiingen is				De planning ligt nog op schema. Het beheer/beleidsplan wordt in het 1e kwartaal afgerond, waardoor de bestuurlijke vaststelling in het 2e kwartaal kan plaatsvinden.
Overdracht stedelijk water.	In 2018 dragen wij het beheer over het stedelijk water over aan het hoogheemraadschap. Hiervoor vindt plaats: een inventarisatie, afstemming en ondertekening van een overeenkomst Overdracht Stedelijk Water.				De bestuurlijke vaststelling heeft wat vertraging opgelopen. Naar verwachting vindt de vaststelling en ondertekening in februari plaats. Het opstellen van een aanvullend stedelijk beheerplan ligt nog op schema. In het 1e kwartaal volgt een inloopavond (t.b.v. participatie) voor belanghebbenden. Het beheerplan wordt in 2e kwartaal afgerond.
Actueel groenbeleid.	Groenbeleidsplan opstellen.				Aangepaste planning beleidsplan; concept 1e kwartaal 2019 gereed. Participatie 2e kwartaal 2019; besluitvorming 3e kwartaal 2019. Vervolg uitwerking in beheerplannen in 2020.
Ruimtelijke adaptatie; Directe invloed op de impact van klimaatsverandering op de stedelijke omgeving.	In 2018 ontwikkelen wij samen met de gemeenten + HHNK en PWN uit het Samenwerkingsverband Afvalwaterketen Noord Kennemerland Noord een plan van aanpak Ruimtelijke Adaptatie en stellen wij een bestuursopdracht vast.				In afwachting van bestuurlijke besluitvorming. Voorbereidende onderzoeken zijn uitgevoerd. De subsidie is ingetrokken, nieuwe planning maken en (mogelijk) subsidie aanvragen.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo	
	Primitief 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
Baten en lasten	557	8.467	-7.910	850	8.783	-7.933	2.482	8.961	-6.479	1.632	V	-178	N	1.454	V
Mutaties reserves	1.600	1.600	0	1.600	1.864	-264	0	1.750	-1.750	-1.600	N	114	V	-1.486	N
Totaal	2.157	10.067	-7.910	2.450	10.647	-8.197	2.482	10.711	-8.229	32	V	-64	N	-32	N

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 3.094.000,- nadeliger dan geraamd na de laatste wijziging. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 3C (lasten)

Onderwijshuisvesting € 202.000,- (N)	202.000	N
Aangezien de Oosterkimschool niet meer in gebruik is en wordt gesloopt wordt de boekwaarde afgeboekt.		
Niet nader verklaarde verschillen € 37.000 (N)	37.000	N
Bijdrage BUCH (61.000 (V)	61.000	V
Totaal lasten	178.000	N

Programmaonderdeel 3C (baten)

Technische correctie boekingsgang vrijval voorziening gebouwen.	1.600.000	V
De vrijval was per abuis begroot via de reserve maar dit hoort via de exploitatie te lopen. Dit is budgetneutraal zie nadeel bij reserve baten, daar was de inkomst begroot maar die wordt nu hier geboekt.		
Niet nader verklaarde verschillen € 32.000 (V)	32.000	V
Totaal baten	1.632.000	V
Subtotaal resultaat voor bestemming	1.454.000	V

Toelichting op mutaties reserves (lasten)

Storting verkopen in de algemene reserve € 114.000,-(N)	114.000	V
De begrote opbrengst van de verkoop aan Kennemerwonen € 127.000,- (V) vindt pas plaats in 2019 en daarmee de storting in de algemene reserve ook, verder is de opbrengst snippergroen € 13.000,- hoger dan begroot waardoor de storting in de algemene reserve ook € 13.000,- (N) hoger is.		
Totaal lasten	114.000	V

Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Technische correctie boekingsgang vrijval voorziening gebouwen.	1.600.000	N
Zie verklaring Programmaonderdeel 3C (baten)		
Totaal baten	1.600.000	N
Subtotaal mutaties reserves	1.486.000	N
Resultaat na bestemming	32.000	N

Verbonden partijen P3 per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen.

PO	Verbonden partij
3b	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)
3b	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)
3b	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)

Programma 4

Een financieel gezonde gemeente

PROGRAMMA 4. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

4A. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

Beleidsverantwoording:

4 Een financieel gezonde gemeente	Wat gaan we er voor doen	doel	tijd	geld	Stand van zaken
Een sluitende meerjarenbegroting.	Lasten voor zowel onze inwoners als ondernemers zo laag mogelijk te houden en toch een				Is gerealiseerd bij het vaststellen van de begroting 2018.
Zo laag mogelijke lokale lasten.	De OZB opbrengsten 2018 (exclusief areaaluitbreiding)				Is gerealiseerd bij het vaststellen van de begroting 2018.
	Minder doorbelasten aan riool en afval.				Is gerealiseerd bij het vaststellen van de begroting 2018.
	Voor onze ondernemers wordt dit gedaan door OZB bedrijven niet te verhogen.				Is gerealiseerd bij het vaststellen van de begroting 2018. Zelfs een verlaging van € 100.000,- opbrengsten naar aanleiding van amendement.
	Worden ook het tarief voor de toeristenbelasting en de parkeergelden niet verhoogd.				Is gerealiseerd bij het vaststellen van de begroting 2018.
Zo laag mogelijke netto schuldquote.	De inkomsten precariobelasting kabels en leidingen worden toegevoegd aan de algemene reserve ter vermindering van de schuldquote en als dekking voor mogelijke incidentele grote uitgaven.				Is gerealiseerd bij het vaststellen van de begroting 2018.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten		Saldo	
4	Primitief begroting 2018			Na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
Baten en lasten	52.769	12.615	40.154	53.585	13.706	39.879	54.162	13.685	40.477	577	V	21	V	598	V
Mutaties reserves	409	2.725	-2.316	3.296	7.436	-4.140	3.296	7.436	-4.140	0	-	0	-	0	-
Geheel - Totaal	53.178	15.340	37.838	56.881	21.142	35.739	57.458	21.121	46.337	577	V	21	V	598	N

Financiële toelichting:

Het saldo van dit programma is na resultaatbestemming afgerond € 598.000,- (V) voordeliger dan geraamd na de laatste wijziging. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen groter dan € 50.000,-:

Programmaonderdeel 4 (lasten)	
Niet nader verklaarde verschillen € 21.000,- (V)	21.000 V
Totaal lasten	21.000 V
Programmaonderdeel 4 (baten)	
OZB bedrijven € 69.000,- (N) Door meer bezwaren en meer leegstand.	69.000 N
Baten precariobelasting € 101.000,- (N) Er was in 2018 meer gereserveerd dan voor 2017 is gerealiseerd	101.000 N
Toeristenbelasting € 130.000,- (V) Er zijn meer overnachtingen dan begroot door mooi weer en areaaluitbreiding.	130.000 V
Algemene uitkering hoger dan begroot € 131.000,- (V) Betreft aanpassing uitkering uit eerdere jaren en kleine aanpassing algemene uitkering 2018.	131.000 V
Parkeergelden € 386.000,- (V) Extra opbrengsten € 312.000,- (V) parkeergelden door mooi weer, € 50.000,- (V) parkeernaheffingen te laag begroot en € 24.000,- (V) parkeervergunningen door meer vergunningen.	386.000 V
Niet nader verklaarde verschillen € 100.000,- (V)	100.000 V
Totaal baten	577.000 V
Subtotaal resultaat voor bestemming	598.000 V

Toelichting op mutaties reserves (lasten)	
Geen verschillen.	
Totaal lasten	-
Toelichting op mutaties reserves (baten)	
Geen verschillen.	
Totaal baten	-
Subtotaal mutaties reserves	-
Resultaat na bestemming	598.000 V

Beleidsindicatoren:

PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	B	U	C	H	NL	jaar	eenheid	bron
4a	29	Woonlasten éénpersoonshuishouden	960	667	683	595	649	2018	euro	COELO, Groningen
4a	30	Woonlasten meerpersoonshuishouden	1.045	754	749	713	721	2018	euro	COELO, Groningen
4b	31	Formatie / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.	2018	aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4b	32	Bezetting / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.	2018	aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4b	33	Apparaatskosten / Kosten per inwoner	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.	2018	euro	Gemeente
4b	34	Externe inhuur / Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	100	100	100	100	100	2018	%	Gemeente
4b	35	Overhead in % van totale lasten	14,5	n.b.	17,8	n.b.	n.b.	2018	%	Gemeente

Verbonden partijen P4 per programmaonderdeel:

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen.

PO	Verbonden partij
4a	Cocensus
4a	Werkorganisatie BUCH (BUCH)
4a	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
4a	N.V. Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH)

Paragraaf A Weerstandsvermogen

PARAGRAAF A: LOKALE HEFFINGEN

1 Inleiding

De gemeentelijke inkomsten bestaan grofweg uit vier stromen:

1. Algemene Uitkering Gemeentefonds + Integratie uitkering Sociaal Domein
2. Lokale belastingen en heffingen
3. Specifieke uitkeringen
4. Overige inkomsten

Van de lokale heffingen is de opbrengst van de onroerende zaak belasting de grootste post die tot de algemene dekkingsmiddelen wordt gerekend. De andere lokale heffingen hebben meestal een specifieke bestemming (zoals afvalstoffenheffing, rioolrecht en grafrechten). Voor de afval- en rioolheffing wordt de kostendekkendheid geregeld door middel van een egalisatievoorziening. Voor de andere belastingen geldt dit niet en is er slechts sprake van een bestedingsdoel.

Overzicht lokale belastingen en heffingen en algemene dekkingsmiddelen

In de tabel wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen en de belangrijkste lokale heffingen. Tevens zijn per belastingsoort de gerealiseerde versus de geraamde belastingopbrengsten in 2018 opgenomen. Bij een aantal belastingen zijn in de gerealiseerde opbrengsten ook ontvangsten cq terugbetalingen over voorgaande jaren verwerkt. Onder de tabel worden de onderdelen kort toegelicht.

grootboeknr.	PO	Belastingsoort	Begroting 2018	Werkelijk 2018
6630150	1b	Kwijtscheldingen	-290.000	-280.000
6330100	2b	Marktgelden	18.000	19.000
6730100	3b	Afvalstoffenheffing	4.457.000	4.482.000
6720100	3b	Rioolheffing	5.512.000	5.554.000
6750100	3c	Lijkbezorgingsrechten	455.000	437.000
6063100 / 837003	4	Parkeergelden	3.545.000	3.857.000
6063100 / 837008	4	Parkeer naheffingsaanslagen	226.000	243.000
6063100 / 838000	4	Rechten parkeervergunningen	550.000	574.000
6061100	4	OZB woningen	5.921.000	5.929.000
6062100	4	OZB bedrijven	2.275.000	2.220.000
6340100	4	Forensenbelasting	1.000.000	1.000.000
6340200	4	Toeristenbelasting	2.770.000	2.914.000
6064200	4	Precariobelasting	2.182.000	2.182.000

Onroerende Zaak Belastingen

De begrote OZB-opbrengst wordt berekend door de opbrengst op basis van een raadsbesluit aan te passen aan die van het voorgaande jaar. De begrote opbrengst en de marktwaarde-ontwikkeling tussen 1 januari 2016 en 1 januari 2017 hebben geleid tot de nieuwe tarieven. Deze zijn vastgesteld in de Verordening onroerende-zaakbelastingen 2018.

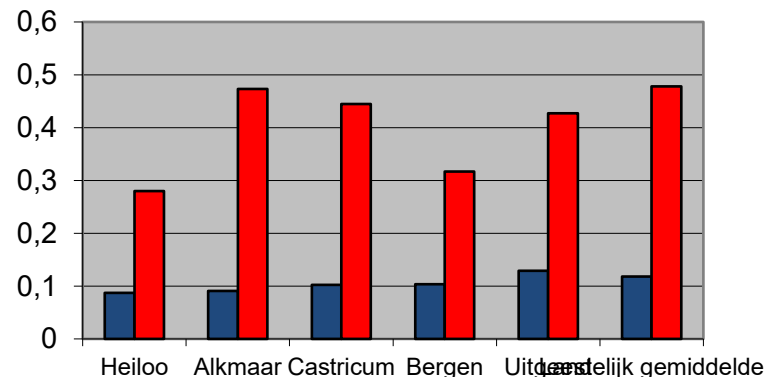

De wijzigingen van de OZB tarieven voor 2018 waren:

Eigenaren woningen van 0,109% naar 0,1035%

Eigenaren niet-woningen van 0,170% naar 0,170%

Gebruikers niet-woningen van 0,163% naar 0,1467.

Vergelijking OZB tarieven 2018 in de regio. Bron: Coelo

Het OZB-tarief bedraagt dus voor een woning 0,1035% en voor een niet-woning in totaal 0,3167% van de WOZ-waarde.

De maximering van de tarieven van de OZB is per 1 januari 2008 door het Rijk geschrapt. Daarvoor in de plaats is een macronorm voor de OZB-tarieven ingesteld. De wettelijk vastgestelde macronorm voor 2018 is 3,1 %. Concreet houdt de macro norm in dat de stijging van de OZB opbrengsten van alle gemeenten tezamen de norm niet mag overschrijden.

Bergen hanteert over 2018 een tarief OZB woningen dat 12% lager ligt dan het landelijk gemiddelde tarief namelijk 0,1035% ten opzichte van 0,118%. Dat Bergen voor de OZB woningen dan toch hoog scoort op coelo lijst komt doordat in Bergen de gemiddelde WOZ waarde 163% is van de landelijk gemiddelde WOZ waarde. Bergen € 374.000,- en landelijk € 230.000,- in 2018.

Uitgangspunten tariefbeleid

Er is voor de heffing van de OZB het volgende uitgangspunt geformuleerd: bij de tariefstelling voor de OZB moet rekening worden gehouden met de waardeontwikkeling van 1 januari 2016 tot 1 januari 2017. Het werkelijk op aanslag gebrachte totaal aan OZB woningen is nagenoeg gelijk aan de begrote opbrengst. Het werkelijk op aanslag gebrachte totaal aan OZB niet-woningen is lager dan de begrote opbrengst. Voornaamste oorzaak hiervan is dat de verminderingen uit bezwaarschriften hoger zijn uitgevallen.

Afvalstoffenheffing

Uitgangspunt voor de berekening van de tarieven is maximaal 100% dekking van de kosten voor inzameling huishoudelijk afval. De werkelijke lasten en baten kunnen ertoe leiden dat een overschot of tekort op de exploitatie ontstaat. Dit tekort of overschot wordt via de voorziening vereffend. In 2018 zijn de werkelijke lasten lager dan begroot en daarbij vallen de opbrengsten per saldo hoger uit. Dit betekent dat per saldo sprake is van een toevoeging van € 105.000,- in plaats van een onttrekking van € 26.000,- zoals begroot. De voorziening bedraagt hierdoor ultimo 2018 € 549.000,-.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroot	Werkelijk
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	3.561.000	3.452.000
Inkomsten, excl. heffingen	130.000	134.000
Netto kosten	3.431.000	3.343.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead incl. (omslag)rente	30.000	30.000
15% aandeel straatreiniging	160.000	164.000
BTW	732.000	716.000
A Totale kosten	4.353.000	4.253.000
Opbrengst heffingen	4.457.000	4.490.000
Kwijtschelding	130.000	132.000
B Totale opbrengsten	4.327.000	4.358.000
B-A opbrengsten minus kosten	-26.000	105.000
Storting voorziening	-26.000	105.000
Dekkingspercentage (B/A)	99%	102%

Rioolheffing

Het uitgangspunt is dat de rioolheffing kostendekkend is. Op basis van de geplande investeringen zijn meerjarig de kostendekkende tarieven berekend. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid.

Aangezien bij riolering sprake is van een zogeheten 'gesloten financiering' wordt het nadeel of voordeel op de exploitatie via de voorziening rioolheffing afgewikkeld. Per saldo wordt er, naast de begrote € 60.000,-, € 61.000,- gedoteerd aan de voorziening in 2018. Dit is € 32.000,- meer dan begroot. Daarmee bedraagt de voorziening ultimo 2018 € 645.000,-. Met de rioolheffing worden onderhoud en investeringen in het rioolstelsel bekostigd.

Kostendekkendheid rioolheffing	Begroot	Werkelijk
Kosten taakveld riolering, incl. (omslag)rente	4.107.000	4.628.000
Inkomsten, excl. heffingen	-20.000	-2.000
Netto kosten taakveld	4.087.000	4.626.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
15% aandeel straatreiniging	160.000	164.000
Overhead	374.000	374.000
BTW	190.000	189.000
Totale kosten	5.334.000	5.353.000
Opbrengst heffingen	5.512.000	5.546.000
Kwijtschelding	149.000	132.000
Totale opbrengsten	5.363.000	5.414.000
Verschil	29.000	61.000
Storting voorziening	89.000	121.000
Dekkingspercentage	100,5%	101%

Forensenbelasting

De aanslagen 2018 worden in 2019 opgelegd. Voor 2018 was € 1.000.000,- begroot op basis van inkomsten uit de jaren 2016 en 2017 waarbij het effect van de af te handelen bezwaarschriften is ingeschat.

Toeristenbelasting

De aanslagen toeristenbelasting worden altijd na afloop van het belastingjaar opgelegd. Op basis van de ontvangen aangiftes wordt de prognose opgesteld. Dit resulteert in een overschrijding van de verplichting met € 144.000,-.

Genoemd voordeel wordt veroorzaakt door een hoger dan verwacht aantal overnachtingen. Daarnaast worden er vanaf 2016 gerichte controles uitgevoerd. Bij de berekening van de tarieven in

relatie tot de begroting wordt altijd uitgegaan van een gemiddeld aantal overnachtingen van de drie voorgaande afgesloten belastingjaren.

Kwijtschelding lokale lasten

Er wordt voldaan aan de wettelijke voorschriften door de invoering van het kwijtscheldingsbeleid lokale lasten. Bij toewijzing van een verzoek om kwijtschelding wordt de aanslag gemeentelijke heffingen formeel kwijtgescholden. In totaal is in 2017 € 276.000,- aan belastingen kwijtgescholden.

PARAGRAAF B: WEERSTANDSVERMOGEN & RISICOMANAGEMENT

1. Aanleiding en achtergrond

Wij hebben de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's wordt de gemeente in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.

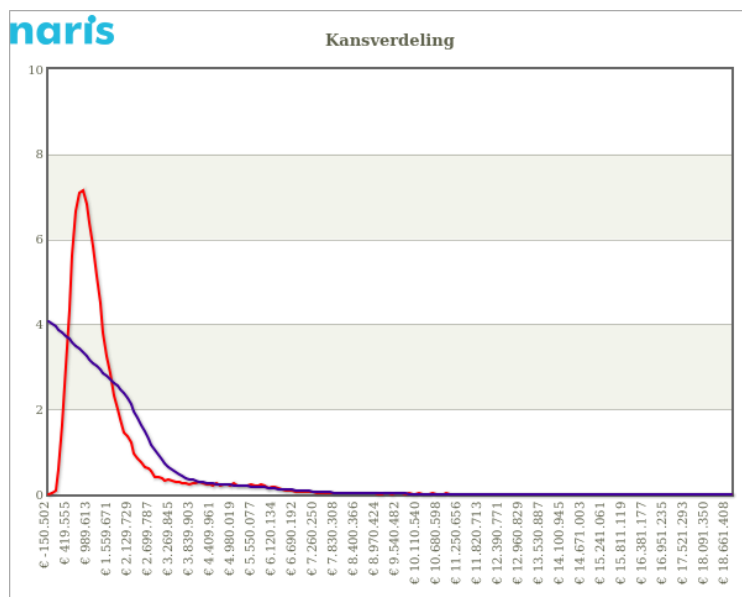
2. Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de afdelingen in totaal 39 risico's in beeld gebracht. In het onderstaande overzicht worden de 5 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's					
Nr	Risico	Gevolgen	Kans	Fin. gevolg	Invloed
R402	Herbouw MFA de Beeck extra kosten	Financieel	10%	max. € 5.395.000	18.77%
R357	Planschades i.v.m. bestemmingsplannen	Financieel - gemeente moet financieel nadeel als gevolg van planologische maatregel vergoeden	15%	max. PM	8.31%
R327	Niet terugbetalen lening aan door een onbezoldigd bestuur geleide instelling	Financieel - De leningen moeten worden afgewaardeerd	20%	max. € 895.000	6.13%
R401	Fusievoetbal Egmond extra kosten	Financieel - Mogelijke extra kosten bij aanleg nieuw sportcomplex	28%	max. € 630.000	6.11%
R313	(Milieu)vergunningaanvraag voor de brengdepots wordt afgekeurd of gestelde eisen worden zwaarder.	Financieel - Vertraging van (uitvoering van project) en daarbij verhoging van inrichtingskosten. Extra kosten voor voorbereiding van aanpassingen werven.	30%	max. € 500.000	5.22%

Totaal grote risico's: € 9.020.000
 Overige risico's: € 35.525.420
Totaal alle risico's: € 44.545.420

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie (ook wel Monte Carlo simulatie genoemd) uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag € 44.545.420,- (zie hierboven) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. De horizontale as bevat schattingen van de totale schadelast van alle risico's, de verticale as geeft weer hoe groot de kans is dat de op de horizontale as vermelde bedragen voorkomen (het gaat hier om percentages).

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 313.902
10%	€ 425.267
15%	€ 510.007
20%	€ 582.026
25%	€ 650.752
30%	€ 717.707
35%	€ 784.045
40%	€ 852.743
45%	€ 924.109
50%	€ 999.243
55%	€ 1.080.434
60%	€ 1.172.123
65%	€ 1.276.416
70%	€ 1.406.572
75%	€ 1.566.648
80%	€ 1.794.870
85%	€ 2.133.796
90%	€ 2.859.545
95%	€ 4.603.271

Uit bovenstaande tabel is af te lezen dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 2.859.545,- (benodigde weerstandscapaciteit). Wij hebben de risico's ook beoordeeld op de middellange termijn.

Op basis van de huidige ingevulde risico's volstaat ook dan een weerstandscapaciteit van rond de € 2,9 miljoen.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- I. Reserves
- II. Onbenutte belastingcapaciteit
- III. Post onvoorzien

Ad. I Reserves

De reserves zijn in twee typen onder te verdelen: de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

Van de reserves vormt de algemene reserve het deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's.

Bestemmingsreserves

Van de bestemmingsreserves worden de bestemmingsreserve grote projecten en de bestemmingsreserve afschrijvingslasten sporthal niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Grote projecten niet omdat daar een aparte risicoberekening van is en afschrijvingslasten sporthal niet omdat die effect op de exploitatie heeft door de jaarlijkse uitname.

Ad. II Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de mate waarin de belastingen maximaal verhoogd kunnen worden. Dit betreft dan met name het OZB-tarief. Landelijk is afgesproken dat de macro-opbrengst van de OZB (dus de opbrengst in alle gemeenten samen) niet meer mag stijgen dan de zogenaamde macronorm. Voor de OZB wordt geen opbrengstenstijging geraamd.

De macronorm OZB voor 2018 is 3,1% (bron meicirculaire 2017). In de begroting 2018 is voorgesteld om het OZB tarief niet te laten stijgen. Dit betekent een onbenutte belastingcapaciteit van 3,1% over een totale opbrengst OZB van € 8.305.000,- = € 257.000,-.

Als zich tegenvallers voordoen, kan de onbenutte belastingcapaciteit niet zonder slag of stoot worden ingezet, maar dit is wel één van de mogelijkheden.

Per 2017 is de doorbelasting van strandreiniging (30%) en afvalstoffenheffing (€ 110.000,-) vervallen. Daarnaast is voorgesteld om de doorbelasting van baggeren (50%) in de rioolheffing af te schaffen. De laatste betreft een 2-jaarlijkse cyclus en komt op een gemiddeld jaarbedrag van € 200.000,-. Per 2018 is de doorbelasting van straatreiniging gehalveerd van 30% naar 15% (circa € 300.000,- per jaar). Deze drie mutaties samen leveren een onbenutte belastingcapaciteit op van circa € 610.000,-.

Uiteraard zijn er andere belastingen, zoals bijvoorbeeld de toeristenbelasting en de parkeerbelasting, die door verhoging van de tarieven tot een meeropbrengst en verbetering van de weerstandscapaciteit kunnen leiden. Hiervoor bestaat geen wettelijk maximum, waardoor wij geen indicatie kunnen geven van de maximale omvang van deze ruimte.

Ad. III Post onvoorzien

Conform de financiële verordening van Bergen is een post van € 10.000,- opgenomen. Deze post kan via een raads- of college begrotingswijziging incidenteel worden ingezet als dekking.

Het totaal per 1 januari 2019 van de hiervoor genoemde, in te zetten opties ter afdekking van incidentele risico's blijkt uit de volgende tabel:

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	Startcapaciteit in €
Algemene reserve	31.361.073
Onbenutte belastingcapaciteit	867.000
Bestemmingsreserves excl. risicoreserve grote projecten	732.522
Post onvoorzien	10.000
Totale weerstandscapaciteit	32.970.595

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscap.}}{\text{Benodigde weerstandscap.}} = \frac{€ 33,0 \text{ mln.}}{€ 2,9 \text{ mln.}} = 11,53.$$

De onderstaande normtabel is ontwikkeld door Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	uitstekend
B	1,4-2,0	ruim voldoende
C	1,0-1,4	voldoende
D	0,8-1,0	matig
E	0,6-0,8	onvoldoende
F	<0,6	ruim onvoldoende

Het ratio valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen. Deze kwalificatie moet in samenhang worden beoordeeld met de kengetallen hieronder.

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 313.902
10%	€ 425.267
15%	€ 510.007
20%	€ 582.026
25%	€ 650.752

5. Kengetallen

Doelstelling van deze kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.
2. Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
3. Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen.
4. Grondexploitatie
In dit kengetal wordt de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten.
5. Belastingcapaciteit
Deze indicator geeft aan hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De provincie als financieel toezichthouder heeft zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten en is hiermee geen norm. De provincie onderscheidt drie categorieën: A: minst risicovol, B: gemiddeld risico en C: meest risicovol.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen met signaleringswaarden getoond:

Signaleringswaarde		A	B	C
1a.	Netto schuldquote	< 90%	100 - 130%	> 130%
1b.	Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen.	< 90%	100 - 130%	> 130%
2.	Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3.	Structurele exploitatie.	> 0%	0%	< 0%
4.	Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
5.	Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Hieronder worden de uitkomsten van de verschillende kengetallen gepresenteerd:

KENGETALLEN	Rek. 2017	Begr. 2018	REK. 2018
netto schuldquote	100%	99%	89%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	84%	85%	77%
solvabiliteitsratio	23%	29%	24%
structurele exploitatieruimte	8%	3%	2%
grondexploitatie	1%	5%	2%
belastingcapaciteit	147%	137%	145%

6. Ontwikkelingen

Oordeel Provincie betreffende begroting 2018:

De provincie heeft geconstateerd dat de (meerjaren)begroting structureel en reëel in evenwicht is.

Hierdoor vallen we ook in 2018 niet onder preventief toezicht.

Grote projecten

Voor de risico's rondom de grote projecten is een aparte risicoreserve opgenomen op basis van een hercalculatie begin 2019. Dit bedrag is ook gebaseerd op een risicosimulatie welke jaarlijks opnieuw plaatsvindt.

7. Conclusie

We hebben berekend dat bij een weerstandscapaciteit van ca € 2,9 mln. het 90% zeker is dat alle eigen gemeentelijke risico's kunnen worden afgedekt. Ten opzichte van de beschikbare weerstandscapaciteit levert dat een uitstekende ratio op.

Doordat er nog grote investeringen aankomen zoals bijvoorbeeld sporthal Egmond, fusie voetbal Egmond en de ontwikkelingen in Schoorl en Bergen en onderwijshuisvesting wordt een verdere stijging van de schuldquote voorzien. Het aandeel en risico op de grondexploitatie is in verhouding tot de totale inkomsten gering en de woonlasten blijven boven het landelijk gemiddelde liggen.

PARAGRAAF C: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In onze gemeente maken de inrichting en het beheer van de openbare ruimte met alles wat daarin en daarop ligt, ook wel de kapitaalgoederen genoemd, een belangrijk onderdeel uit van onze taken. Dit legt dan ook een aanzienlijk beslag op de financiële middelen. Deze paragraaf geeft inzicht in het (beleid met betrekking tot het) onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente.

a. Wegen en kunstwerken

Het beheer en onderhoud en de reconstructies worden uitgevoerd conform het Beleidsplan Wegen 2016 t/m 2020. Reconstructies van wegen vinden zoveel mogelijk plaats gelijktijdig met rioolvervanging en verkeersreconstructies. Het gewenste onderhoudsniveau is basisniveau (in de kernen A-niveau). In 2018 zijn alle verhardingen in de gemeente Bergen geïnspecteerd. Uit deze weginspectie is gebleken dat het percentage onvoldoende enigszins gestegen is ten opzichte van 2015 naar gemiddeld 11 %. Volgens de landelijke CROW norm is het acceptabel als dit percentage tussen vier en negen procent is. Anno 2019 voldoen wij hier niet aan.

Dit komt onder andere doordat op de meerjarenbegroting een aantal grote oppervlaktes aan asfaltvervanging zijn gepland. Tevens zijn er een aantal projecten waarvoor budget beschikbaar is gesteld, maar die vanwege langdurige participatie of bestuurlijke vertraging niet uitgevoerd zijn (bijvoorbeeld fietspad Eeuwigelaan, Lijtweg, Weg naar de Oude Veert, Cornelis van Foreestlaan). Daarnaast is er de komende jaren op de planning budget voor vervanging klinkerbestrating opgenomen.

We gaan er dus vanuit dat bij een volgende inspectie dit percentage onvoldoende weer is afgenomen. In het percentage zijn bepaalde asfaltwegen/klinkerwegen die zo'n lage verkeersintensiteit hebben dat zij geen prioriteit hebben, maar deze tellen wel mee voor het geheel. Het beheer en onderhoud van bruggen en kunstwerken valt binnen de context van het Beleidsplan Wegen 2016 t/m 2020.

b. Riolering

Het onderhoud en vervanging van de riolering voeren we uit conform het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016 – 2020. Naast de zorg voor de opvang en afvoer van afvalwater leggen we tevens drainage aan voor afvoer van grondwater en maken we meer ruimte voor hemelwater, door vijvers en sloten te verbreden (indien mogelijk in combinatie met natuurvriendelijke oevers) of door aanleg van bijvoorbeeld wadi's.

Binnen de kaders van het GRP wordt tevens aandacht besteed aan belangrijke nieuwe beleidsontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, de invoering van de omgevingswet en de overstap naar risico gestuurd beheer.

Naast het reguliere rioolbeheer zijn we met de andere waterkwaliteit- en kwantiteitbeheerders (regiogemeenten en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier) op zoek naar financiële en technische optimalisatie van het rioolbeheer en daaraan rakende beleidsvelden zoals water.

Dit doen we door gemeenschappelijke studies binnen het samenwerkingsverband.

c. Water

De gemeente richt zich in samenwerking met het hoogheemraadschap op: waterveiligheid; Kaderrichtlijn Water (KRW), Waterbeheer 21e eeuw (WB21); grondwaterbeheer; herinrichting en uitbreiding stedelijk gebied; recreatie; duurzaamheid en verbetering van de belevingswaarde van water. Maatregelen worden in goede samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier uitgevoerd. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor het operationele regionale waterbeheer. Dit betekent dat zij zorgen voor droge voeten (veiligheid), schoon en voldoende water.

De gemeente heeft een baggerplan voor de watergangen in het bebouwde gebied. Uitgangspunt is een baggercyclus van 10 jaar. De prioriteiten voor het baggeren worden gelegd bij de doorstroming (afvoercapaciteit) en de baggerkwaliteit. In 2018 is de inventarisatie afgerond m.b.t. de gevolgen van het overdragen van het beheer en onderhoud van ons stedelijk watersysteem naar het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Naar verwachting vindt de overdracht per 1 januari 2019 plaats (met terugwerkende kracht). Ondertekening van de overdrachtsovereenkomst zal in februari 2019 plaatsvinden. In 2019 wordt samen met het hoogheemraadschap een aanvullend beheerplan (waar extra onderhoud nodig is t.o.v. het reguliere onderhoud) in overleg met de diverse belanghebbenden opgesteld.

d. Groen en spelen

Het Groenbeleidsplan 2020 – 2029 wordt in 2019 vastgesteld. Het Bomenbeleidsplan uit 2016 zal als bijlage worden toegevoegd aan dit Groenbeleidsplan. Hoofdthema's zijn groenstructuur, onderhoudskwaliteit, biodiversiteit en bewonersparticipatie. Een fenomeen waar we de komende jaren nadrukkelijk rekening mee moeten gaan houden is klimaatverandering (klimaatadaptatie): extreme wateroverlast en droogte, maar ook hittestress en de toename van fijnstof. PWN heeft beleid om nieuwe drinkwaterleidingen aan te leggen onder groene bermen in plaats van onder wegen, in verband met opwarming en hittestress. Een groene inrichting zal daarom een steeds belangrijkere rol gaan spelen.

Het speelbeleid wordt uitgevoerd conform het Speelbeleidsplan 2012 – 2022. In 2019 wordt een tussentijdse evaluatie van het speelbeleid uitgevoerd.

e. Accommodaties

In de Nota Vastgoed Portefeuille Management heeft uw raad het onderhoudsniveau van het gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Hieruit voortvloeiend wordt in een meerjarenonderhoudsplanung inzicht gegeven in de te verwachten onderhoudsuitgaven. Voor een groot deel van de portefeuille wordt gewerkt met een egalisatievoorziening. Niet alle gebouwen worden hierin meegenomen. De Watertoren, De Beeck, Jan Ligthartstraat 4 en strategische verwervingen binnen het project "Mooi Bergen" worden gezien als aparte producten.

Beleidskader

Eind 2013 heeft de raad de nota Vastgoed Portefeuille Management vastgesteld waarin onder andere wordt voorgesteld om de samenstelling en het onderhoudsniveau van de vastgoedportefeuille te herijken. Het gewenste onderhoudsniveau wordt conform de NEN 2767 standaard begroot. Hierin onderscheiden we de volgende onderhoudsniveaus:

1. Het object dient in nieuwstaat te worden gehouden;
2. Het object dient in goede conditie te worden gehouden;
3. Het object dient in een redelijke conditie te worden gehouden;
4. Het object dient in matige conditie te worden gehouden;
5. Er wordt alleen onderhoud uitgevoerd als er problemen zijn;
6. Er is opdracht gegeven voor sloop.

Voor de meeste operationele objecten van de gemeente is het onderhoudsniveau 3 of 4 van toepassing. Bij niveau 3 mag enige veroudering wordt geaccepteerd, dit mag echter nooit het gebruik beperken.

Meerjarenplanning en Financiën

Meerjarenonderhoudsplanningen worden op basis van 2-jaarlijkse inspecties geactualiseerd.

Jaarlijks wordt een bedrag toegevoegd aan de voorziening 'onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen'. Het onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed dat is opgenomen in de egalisatievoorziening wordt conform planning uitgevoerd.

Jaarlijks worden de volgende onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke gebouwen gepland:

- het buitenschilderwerk;
- de vervanging van technische installaties;
- bouwtechnische werkzaamheden
- het preventief onderhoud;
- klachtenafhandeling.

De schoolgebouwen vallen direct onder beheer en onderhoud van de diverse schoolbesturen (is verder opgenomen in de paragraaf 1B Samenleven / onderwijshuisvesting).

f. Openbare verlichting

Het beleid openbare verlichting is in 2017 geactualiseerd. In 2019 wordt op basis van dit beleidsplan openbare verlichting een nieuw beheerplan voor de komende planperiode opgesteld. In dit beheerplan wordt aan de hand van de beheergegevens (kwaliteit, levensduur etc.) aangegeven welke gebieden in aanmerking komen voor onderhoud/vervanging in de komende planperiode.

In de onderstaande tabel staat een overzicht van alle beleidsvelden en belangrijkste aandachtspunten.

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v. exploitatie / voorzieningen**	Ramingen volledig en reëel in begroting?*	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?***	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/ reserves voor AOH?***
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Wegenbeleidsplan 2016 - 2020	basis (in de kernen A-niveau)	tot 2020	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
	Kunstwerken (zit in het wegenbeleid)	basis	tot 2020	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
	Beleidsplan openbare verlichting 2018 - 2027	basis	2018 - 2027	ja	exploitatie en voorziening	ja	ja (dit wordt in 10 jaar ingelopen)	ja
Riolering	GRP 2016 - 2020	volledig ingevulde verbrede zorgplicht	2016 - 2020	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
Water	Regionaal Waterplan Bergen, Castricum en Heiloo	basis (C-niveau)	2012-2017	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
Groen en bomen	Groenbeleidsplan 2020 - 2029 (nog niet vastgesteld, waarschijnlijk 3 kw 2019)	basis (C-niveau)	2020-2029	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
	Speelruimtebeleidsplan 2012 - 2022 (tussentijdse evaluatie in 2019)	basis (C-niveau)	2012 - 2022	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
Gebouwen (excl. onderwijs)	Ja conform NEN 2767	Onderhouds-niveau 3 (redelijke conditie)	Meerjarenplanning, 2 jaarlijks actualisatie, actualisatie in 2019	ja	t.l.v. Exploitatie-budget	ja	nee	n.v.t.

* De genoemde categorieën zijn de kapitaalgoederen welke conform artikel 12 lid 1 van de Besluit begroting en verantwoording (BBV) minimaal dienen te worden opgenomen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. De gemeente kan naar haar eigen inzicht / wens een verdere onderverdeling maken naar meerdere categorieën.

** Indien de ramingen in de exploitatie conform plannen zijn en volledig en reëel zijn opgenomen in de begroting, is het voldoende om onder het algemene deel van de paragraaf dit in één zin te vermelden. Deze twee kolommen kunnen dan achterwege blijven.

*** Wanneer sprake is van achterstallig onderhoud, dient dit in de paragraaf vermeld te worden (inclusief in hoeverre er toereikende voorzieningen / reserves aanwezig zijn om deze achterstand weg te werken). Als er geen achterstallig onderhoud is, kunnen de laatste twee kolommen ook achterwege blijven.

PARAGRAAF D: FINANCIERING

1. Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de financieringsbehoefte. Daarna worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

2. Financieringspositie

Omvang leningenportefeuille

Bedragen x € 1.000	Rek 16	Rek 17	Rek 18
Stand per 01-01	79.552	81.945	73.703
Nieuwe leningen	11.000	0	15.000
Reguliere aflossingen	8.607	8.242	6.720
Vervroegde aflossingen	0	0	0
Stand per 31-12	81.945	73.703	81.983
Rentekosten	2.777	2.590	2.291

In 2018 is een nieuwe lening aangetrokken van € 15 mln. en de schuldpositie is met € 8,2 mln. toegenomen.

Liquiditeitsontwikkeling

Het saldo op de rekening courant is toegenomen met € 12,6 mln. vanwege de niet uitgevoerde investeringen die voor 2018 stonden gepland.

3. Risicobeheer

Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal van de inkomsten. In de onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet per kwartaal weergegeven.

Kwartaal	Kasgeld- limiet	Gem. netto saldo	Vrije ruimte *)
1	6.362	-3.648	2.714
2	6.362	4.779	11.141
3	6.362	-903	5.459
4	6.362	-848	5.514

*) -/- betekent een kasoverschrijding. Begrotingstotaal € 74,843 mln.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat we alle kwartalen ruim binnen de norm zijn gebleven.

Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningenportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal van de inkomsten.

Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van

belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.

In onderstaande tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Bepaling rente risiconorm	2018
Rente risiconorm	14.969
Afgeloste leningen	6.720
Renteherziening	0
Ruimte onder rente risiconorm	8.249

De gemeente Bergen blijft ruim binnen de gestelde renterisiconorm.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente zijn verstrekte lening niet terugbetaalt. In de volgende tabel worden de bedragen van de verstrekte leningen weergegeven:

Verstrekte geldleningen Bedragen x € 1.000	Rek 16	Rek 17	Rek 18
Stand per 01-01	15.695	12.265	10.046
Investeringsleningen			
Desinvesteringen			
Aflossingen/ afschrijvingen	3430	2219	985
Stand per 31-12	12.265	10.046	9.061
Rentekosten	840	555	462

Waarborgen en garanties

WSW leningen

Als het financieel niet goed gaat met een woningcorporatie (bijvoorbeeld rente en aflossing worden niet meer betaald en de borg dreigt te worden aangesproken), zijn er verschillende vangnetten en buffers in het garantiestelsel:

- Primaire zekerheid: De financiële middelen van de corporatie
- Secundaire zekerheid: de borgstellingsreserve van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Tertiaire zekerheid: de achtervangpositie van Rijk en gemeenten. Alleen indien voorgaande zekerheden ontoereikend zijn, moeten Rijk en gemeenten op verzoek van het WSW renteloze leningen aan het WSW verstrekken. De kans dat onze gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijzonder klein.

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	% borgstelling	Boekwaarde 31-12-17	Boekwaarde 31-12-18	Garantiebedrag 31-12-18
A Diverse instellingen en verenigingen	6.402	100,00%	3.186	2.915	2.915
B WSW leningen	85.124	50,00%	82.197	94.006	47.003
D HVC	9.767	100,00%	9.700	10.096	10.096
E MCA	11.345	9,09%	1.361	908	83
F Hypotheken particulieren	11.460	100,00%	1.073	946	946
G Hypotheken HVO	8.945	100,00%	8.175	8.137	8.137
Totaal	133.043		105.692	117.008	69.180

Rentetoerekening

De gemeente Bergen hanteert het systeem van integrale financiering. Dat wil zeggen dat er niet noodzakelijk een direct verband bestaat tussen individuele investeringen en de financiering van deze investeringen.

De berekening van de rekenrente is met ingang van 2018 verplicht voorgeschreven. Eerdere toepassing was aanbevolen. Wij hebben deze aanbeveling overgenomen via onderstaande tabel.

Renteschema conform Notitie Rente (bedragen x € 1.000)			
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.409	
b	De externe rentebaten (idem)	-/- 462	
	Saldo rentelasten en rentebaten	1.947	
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 68	
c2	De rente van project-financiering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- 0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering) +	0	
		-/- 68	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.879	
d1	Rente over eigen vermogen	0	
d2	Rente over voorzieningen	0	
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.879	
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- 1.925	
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury	-46	

EMU Saldo

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (hof) bevat de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren (maximaal 3% tekort van bruto binnenlands product). Dit wordt gemonitord via het zogenaamde EMU-saldo. Dit is gebaseerd op werkelijke kasstromen en niet op baten en lasten.

Centraal Bureau voor de Statistiek
Sector Overheidsfinanciën en consumentenprijzen, kmr B2-081
Antwoordnummer 25000, 2490 XA Den Haag

Algemene gegevens:		Bergen
Gemeentenaam:		Bergen
Gemeentenummer:		
		2018
		x € 1000,-
Omschrijving		Realisatie
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	3.324
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	4.799
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.812
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	3.669
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	621
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	74
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	791
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	
11	Verkoop van effecten:	
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	
Berekend EMU-saldo		6.022

PARAGRAAF E: BEDRIJFSVOERING

Werkorganisatie BUCH is per 1 januari 2017 in werking getreden. De BUCH is een bestuursrechtelijke rechtspersoon op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wgr stelt dat bij de regeling waaraan uitsluitend colleges van burgemeesters en wethouders deelnemen, een bedrijfsvoeringorganisatie kan worden ingesteld in het geval de regeling uitsluitend wordt getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers. De BUCH is de bedrijfsvoeringorganisatie van de gemeenten Bergen NH, Uitgeest, Castricum en Heiloo. Aangezien bedrijfsvoering de enige taak is waarvoor de gemeenschappelijke regeling is opgericht, kent de gemeenschappelijke regeling derhalve ook maar één programma, namelijk het programma bedrijfsvoering. Voor de verantwoording over het programma bedrijfsvoering in 2018 verwijzen wij u naar de jaarrekening 2018 van De BUCH.

Onderstaand het overzicht baten en lasten 2018 van de werkorganisatie BUCH.

	Wat gaat dit kosten Lasten x € 1.000	2018 Lasten Begroot voor wijziging	2018 Lasten Begroot na wijziging	2018 Lasten Werkelijk na wijziging	2018 Lasten Verschil na wijziging
1	Personeel, inhuur en overheadkosten kosten	50.177	60.827	60.145	683
2	Informatie & Automatisering (exclusief salariskosten en inhuur)	6.110	5.141	5.259	-118
3	Facilitaire kosten (exclusief salariskosten & inhuur)	1.067	1.029	817	211
4	Overige kosten	731	418	297	121
	Transitiekosten				
	Totaal lasten	58.085	67.415	66.518	897
	Wat gaat dit kosten Baten x € 1.000	2018 Baten Begroot voor wijziging	2018 Baten Begroot na wijziging	2018 Baten Werkelijk na wijziging	2018 Baten Verschil na wijziging
5	Bijdrage gemeenten	58.085	67.039	65.696	1.343
6	Gemeenten plustaken		302	336	-34
7	Opbrengsten WAZO		101	117	-16
8	Inkomsten detachering en uitgeleend personeel		280	285	-5
9	Opbrengsten facilitair		30	35	-5
10	Overige opbrengsten		-	49	-49
	Bijdrage Transitiekosten		-	-	-
	Totaal baten	58.085	67.752	66.518	1.234
	Totaal baten min lasten	0	337	0	337

PARAGRAAF F: VERBONDEN PARTIJE

ALGEMEEN

Deze paragraaf gaat over de verbonden partijen. Een gemeente kan zelf bepalen hoe een bepaalde gemeentelijke taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan kiezen om de uitvoering zelf te doen of de uitvoering gezamenlijk te regelen met een aantal regiogemeenten. Indien de gemeente ervoor kiest om de taken in gezamenlijkheid uit te voeren, worden deze taken vaak weggezet in een verbonden partij.

In deze paragraaf wordt conform artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) inzicht verschaft in, en informatie verstrekt over, alle partijen waar de gemeente bestuurlijke en financiële banden mee onderhoudt en de ontwikkelingen die gaande zijn.

Definitie verbonden partij?

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Als de verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, wordt gesproken over een gemeenschappelijke regeling. De gemeente heeft een bestuurlijk belang als ze zeggenschap heeft, middels vertegenwoordiging in het bestuur of middels stemrecht. De gemeente heeft een financieel belang als aan een verbonden partij een bedrag ter beschikking wordt gesteld, wat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of als de gemeente aansprakelijk is voor een bedrag indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Instellingen waarmee alleen een subsidierelatie is aangegaan zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij.

Visie en kaders

De BUCH-gemeenten willen meer sturen op resultaten van de gemeenschappelijke regelingen en streven, met andere aangesloten gemeenten, naar omvorming van de huidige begroting van de gemeenschappelijke regelingen naar een *output*begroting (*output*financiering van producten).

Met het systeem van outputfinanciering kan meer grip worden gehouden op de gewenste resultaten en kunnen er resultaatverplichtingen worden afgesproken.

Wensen van individuele gemeenten kunnen worden gerealiseerd door middel van dienstverleningsovereenkomsten (DVO).

Om deze wensen van de gemeenten in toekomstige samenwerkingsverbanden te waarborgen, willen de BUCH-gemeenteraden in vroeg stadium participeren in het proces van de samenwerking.

Op 28 januari 2016 is de nota Verbonden Partijen door uw raad vastgesteld. In deze nota zijn de uitgangspunten opgenomen voor sturing, beheersing en evaluatie van de samenwerkingsverbanden. Ook zijn de rollen van en verantwoordelijkheden van de raad en het college benoemd. Voor meer informatie wordt verwezen naar deze nota.

Verbonden partijen gemeente Bergen

In 2018 nam uw gemeente deel in 16 verbonden partijen. In onderstaande figuur en het schema hebben we alle verbonden partijen voor u opgenomen.

Verbonden partijen Bergen NH 2018

Ontwikkelingen landelijk

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

In 2018 heeft de minister een wijziging van de Wgr aangekondigd met als doel:

1. Het versterken van de controle binnen een samenwerkingsverband;
2. Vergroten van de invloed van de gemeenteraad;
3. Het vergroten van de ruimte om samen te werken conform de lokale opgaven, wensen en cultuur.

Gemeenteraadsverkiezingen 2018

De gemeenteraadsverkiezingen in 2018 hebben geleid tot diverse bestuurswisselingen in de gemeenschappelijke regelingen.

Ontwikkelingen regionaal

Informatievoorziening en uw kaderstellende rol

In het voorjaar 2018 zijn de uitkomsten van de werkgroep informatievoorziening gepresenteerd aan de gemeenteraad en aangenomen. In 2018 en 2019 wordt uitvoering worden gegeven aan deze besluitvorming.

Toezicht verbonden partijen

Het op afstand zetten van één of meerdere taken in verbonden partijen, brengt het organiseren van toezicht voor uw gemeente met zich mee. De ene verbonden partij brengt meer risico's mee dan een ander, het benodigde toezicht per verbonden partij verschilt daardoor.

Instrument risico-inventarisatie

Per gemeenschappelijke regeling wordt jaarlijks een risico-inventarisatie op zeven deelgebieden uitgevoerd. In de risico-inventarisatie worden de volgende deelgebieden onderscheiden: omgeving, politiek-bestuurlijk belang, governance, financieel belang, organisatie, control en kwaliteit en flexibiliteit.

Qua risicoscores worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Laag risico	Gemiddeld risico	Hoog risico
<25	25-30	>30

Uitkomsten risico-inventarisatie

In onderstaand schema is de juridische en financiële informatie van alle verbonden partijen op een rij gezet. In de naastgelegen grafiek is de risico analyse grafisch weergegeven.

	Naam verbonden partij	Rechtsvorm	Publiek/ privaat	Financiële bijdrage 2018	Risicoscore
1	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)	Openbaar lichaam	Publiek	€ 955.673	31.43
2	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)	Openbaar lichaam	Publiek	€ 2.327.000	29.38
3	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)	Openbaar lichaam	Publiek	€ 569.000	28.57
4	Recreatieschap Geestmerambacht	Openbaar lichaam	Publiek	€ 6.490	15.81
5	Cocensus	Openbaar lichaam	Publiek	€ 746.200	24.24
6	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)	Openbaar lichaam	Publiek	€ 125.942	26.43
7	Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland (WNK)	Openbaar lichaam	Publiek	€ 0	25.10
8	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)	Openbaar lichaam	Publiek	€ 100.000-	22.33
9	ISOB-raad	Gemeenschappelijk orgaan	Publiek	€ 0	
10	Werkorganisatie BUCH (BUCH)	Bedrijfsvoerings-organisatie	Publiek	€ 21.260.000	29,24
11	Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB)	Stichting	Privaat		
12	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord (SOVON)	Stichting	Privaat		
13	Ontwikkelingsbedrijf NHN N.V. (ONHN)	Naamloze vennootschap	Privaat		
14	N.V. Bank Nederlandse gemeenten (BNG)	Naamloze vennootschap	Privaat		
15	Duurzame energie coöperatie regio Alkmaar (DECRA)	Besloten vennootschap	Privaat		
16	Alliander	Naamloze vennootschap	Privaat		

Verdiepende informatie per verbonden partij

Op de volgende pagina's vindt u van alle verbonden partijen een overzicht met informatie over onder meer het doel van de regeling, ontwikkelingen, bestuurlijke en financiële belangen.

hulpmiddel financiën

Als hulpmiddel bij de financiële gegevens is een verkeerslichtenmodel toegevoegd, waarmee snel inzichtelijk wordt of de ontwikkeling positief is of niet.

			
Aandelenkapitaal	Stijgt	Blijft gelijk	Daalt
Impuls bijdrage	Daalt	Blijft gelijk	Stijgt
Exploitatiebijdrage	Daalt	Blijft gelijk	Stijgt
Eigen vermogen	Stijgt	Blijft gelijk	Daalt
Vreemd vermogen	Daalt	Blijft gelijk	Stijgt
Exploitatieresultaat	Stijgt	Blijft gelijk	Daalt

1. Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

Vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De GGD voert de taken uit die de Wet Publieke Gezondheid opdraagt aan de gemeenten:		
1. Monitoren, signaleren en adviseren: de GGD adviseert vanuit een brede kennisbasis gemeenten over hun beleid op het gebied van preventie, gezondheidsbevordering en –bescherming. Daartoe behoort het signaleren en monitoren van gezondheidsrisico's in de fysieke en sociale omgeving; 2. Gezondheidsbescherming: door infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg en vaccinaties beschermt de GGD de gezondheid; 3. Publieke gezondheid bij incidenten, rampen: de GGD moet kunnen opschalen, ook bij maatschappelijke onrust, om incidenten te bestrijden; 4. Toezicht houden: bijvoorbeeld door middel van inspecties toezicht houden op de naleving van (kwaliteits-)regels in de kinderopvang en de WMO.		
Gemeentelijk belang		
Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		
Deelnemende partijen	Gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	De komende jaren vindt een bestuurlijke herijking plaats. De koers voor deze herijking wordt bepaald door de wijziging van de gemeenschappelijke regeling in 2019, de	

	evaluatie van de dienstovereenkomst Veilig Thuis en andere ontwikkelingen. De GGD HN heeft de opdracht aan te sluiten bij de veranderende samenleving en de nieuwe taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. Ingezet wordt op flexibele en digitale dienstverlening, waarbij inwoners zelf meer regie voeren.
Financiële positie	De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 328.000. Het resultaat dat is behaald op het programma Veilig Thuis bedraagt € 35.000 negatief en het resultaat voor de overige GGD programma's bedraagt € 363.000 positief. Voorgesteld wordt om het totale resultaat van de GGD van € 328.000 toe te voegen aan de algemene reserve, die daarmee € 141.000 bedraagt.
Risico's	Er bestaat een risico dat de GGD onvoldoende aansluiting vindt bij de veranderende maatschappij en de veranderingen in de financieringsvormen. Er is een financieel risico met betrekking tot het oplossen van de wachtlijsten bij Veilig Thuis. Deze risico's vertalen zich door als risico voor de deelnemende gemeenten.

Bestuurlijk belang BERGEN

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt.	Portefeuillehouder en lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	Y. Koster A. Tromp (plv)
	Stemverhouding Bergen BUCH	4,1% 13,7%

Financieel belang BERGEN			
<i>Jaarrekening</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatiebijdrage	€ 899.090	€ 955.673	
Financiële positie			
<i>Jaarrekening</i>	<i>31-12-2017</i>	<i>31-12-2018</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Eigen vermogen	€ 133.000-	€ 241.000	
Vreemd vermogen	€ 10.490.000	€ 12.542.000	
Resultaat	€ 213.000-	€ 328.000	

2. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Doel van de regeling is het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De opgedragen taken zijn: • Wettelijke taken uit de Wet veiligheidsregio's; • De ambulancezorg, echter niet voor BUCH gemeenten; • Het in stand houden van het Veiligheidshuis; • Nadere door de aangesloten gemeenten opgedragen taken.		
Gemeentelijk belang		
Voor de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo zijn de belangrijkste taken het organiseren en operationeel hebben van de brandweezorg, GHOR (regie en advisering geneeskundige hulp en evenementen-veiligheid), Meldkamer, risico- en crisisbeheersing & het Veiligheidshuis. Voor de BCH gemeenten zijn de gemeentelijke belangen bij de uitvoering van deze taken veelal gelijk.		
Deelnemende partijen	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Hoofddoel uit het beleidsplan 2016-2019 is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten uitgesplitst in twee sporen: - voorkomen en voorbereiden; - coördineren en hulpverlening. In 2018 is er samen met de buurregio's gewerkt aan de oprichting van de Brandweerschool. Dit traject loopt door in 2019 net als de gezamenlijke meldkamer in Haarlem die in 2019 moet gaan functioneren en het programma Brandweer 360. Dit programma richt zich op de voorbereiding van de brandweerorganisatie op	

de veranderende maatschappij door vergrijzing en nieuwe infrastructurele en technische ontwikkelingen. T.b.v. het programma Brandweer 360 is het brandweerrisicoprofiel 2019-2022 vastgesteld net als het plan brandveilig leven 2019-2022.

In 2018 is de online magazine 'Gezondheid en veiligheid op evenementen' gemaakt, speciaal voor organisatoren en gemeenten. Hierin vinden organisatoren per onderwerp wat de grootste risico's zijn, welke maatregelen een organisator kan of moet nemen en waar de organisator meer informatie kan vinden. Het nieuwe Regionaal Evenementenbeleid is eind 2018 vastgesteld.

Het werkprogramma Omgevingswet is samen met de partners RUD, GGD en gemeenten gerealiseerd net als de besluitvorming over onderbrengen van de casuïstiek radicalisering (I2O) bij het Veiligheidshuis NHN.

Eind november 2018 was de landelijke visitatiecommissie twee dagen op bezoek. De commissie onderzocht hoe het staat met onze maatschappelijke opdracht, organisatie in samenwerking én leiderschap en verandervermogen. De visitatiecommissie constateerde dat Veiligheidsregio Noord-Holland Noord een organisatie is die deugt. De commissie vindt dat blijvende aandacht nodig is voor het thema water. Onze veiligheidsregio wordt immers aan drie kanten omringd door water. De commissie noemde drie 'pareltjes': het AED-project, de aandacht voor valpreventie door zorg en veiligheid bij elkaar te brengen en het Veiligheidshuis dat de veiligheidsregio betreft bij het sociale domein.

	De zaken waar in 2018 hard aan gewerkt is en in 2019 worden vastgesteld zijn het dekkingsplan 2019-2022 (brandweer) en het regionaal risicoprofiel 2019-2022. In 2019 wordt ook het nieuwe beleidsplan opgesteld. De raden worden bij het risicoprofiel en het beleidsplan betrokken.
Financiële positie	Het realiseren van een bezuinigingspakket van in totaal € 7,4 mln. Voor 2018 dient nog €900.000,- bezuiniging te worden gevonden. De raden van de BCH gemeenten hebben middels zienswijzen aangegeven dat zij geïnformeerd dienen te worden over deze bezuiniging. De goede resultaten behaald in 2016 worden gebruikt om reserves aan te vullen, enkel is niet tot vorming van een bestemmingsreserve voor de meldkamer besloten. Aandacht blijft noodzakelijk voor de investeringen in materieel en de structurele invulling van vacatures.
Risico's	- Project-/frictie-kosten die hoger kunnen uitvallen dan voorzien in het samenvoegingsplan door vertragingen bij de transitie naar meldkamer NH. - Tekort ambulanceverpleegkundigen door niet kunnen aantrekken van verpleegkundigen ambulancezorg. - IT-dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.). - Het niet halen van de wettelijk vastgestelde aanrijtijden voor brandweer en ambulance - Door de verschillende (markt)ontwikkelingen ontstaat extra druk op de bestaande organisatie.

Bestuurlijk belang Bergen			
Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt.	Portefeuillehouder en lid Algemeen Bestuur	H. Hafkamp Y. Koster (plv)	
	Stemverhouding Bergen BUCH	5,7% 13,4%	
Financieel belang			
Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatiebijdrage	€ 2.294.000	€ 2.327.000	
Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 5.269.000	€ 5.010.000	
Vreemd vermogen	€ 55.995.000	€ 53.311.000	
Resultaat	€ 106.000	€ 521.000	

3. Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)

vestigingsplaats	soort	programma
Hoorn	Gemeenschappelijke regeling	Programma 3: Een leefbare gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De regeling wordt getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van: • vergunningsverlening, toezicht en handhaving (milieu- en Wabotaken), voor bodem, water, lucht en geluid; • duurzaamheid met betrekking tot de uitvoering van verplichte energie audits door bedrijven en de beoordeling daarvan; • de implementatie van de nieuwe omgevingswet; • advisering bij bovenregionale en provinciale projecten in het kader van duurzaamheid en milieu.		
Gemeentelijk belang		
Vanwege de specialistische kennis die nodig is voor de ondersteuning bij milieuvraagstukken, is het efficiënter en van hogere kwaliteit om de vraag van de deelnemende partijen te bundelen in plaats van dit per gemeente in te vullen. De BCH gemeenten hebben samen 10% van de stemmen in de RUD.		
Deelnemende partijen		Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en Provincie Noord-Holland
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	- door de groeiende economie is de vraag naar adviezen, toetsingen en andere opdrachten gegroeid. Door een efficiëntieslag en verdere professionalisering zijn de lumpsum bijdragen van de deelnemers nog niet onder druk komen te staan;	

	- De VTH taken worden uitgevoerd op basis van risico en gedrag en niet meer op basis van aantal controles; - De RUD is bezig met een professionaliseringsslag; - Adviestermijnen staan helaas soms nog onder druk.
Financiële positie	Het totaalresultaat 2018 van de RUD NHN bedraagt €1.365.135. Dit resultaat geeft een vertekend beeld, door de vertraging in het Masterplan ICT en de bijbehorende aanbestedingen worden de uitgaven die geraamd zijn voor 2018 deels gedaan in 2019. Het Algemeen Bestuur heeft besloten om een reserve Masterplan ICT te vullen met het exploitatiesaldo (€953.615). Het resultaat voor het deel Milieutaken is na storting van het exploitatieoverschot van het Masterplan ICT €242.647.
Risico's	Doordat diverse vacatures zijn ingevuld is de werkdruk de afgelopen periode flink beter onder controle. De RUD is daarnaast een trainee traject gestart, waarmee de begroting voor een bedrag van € 300.000,- onder druk is komen te staan.

Bestuurlijk belang BERGEN

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een vastgesteld aantal stemmen, waarbij de stemverdeling voor de gemeenten is gebaseerd op de combinatie van inwoneraantal en in te brengen budget. Het aantal stemmen voor de Provincie is gebaseerd op het in te brengen budget.	Portefeuillehouder en lid Algemeen Bestuur	Y. Koster J. Houtenbos (plv)
	Stemverhouding Bergen BUCH	4,0% 10,0%

Financieel belang			
Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatiebijdrage	€ 575.000	€ 569.000	

Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 2.114.000	€ 2.595.000	
Vreemd vermogen	€ 5.393.000	€ 4.118.000	
Exploitatieresultaat	€ 1.233.000	€ 1.365.000	

Voor de gemeente Bergen is het uitvoeringsprogramma VTH aangepast om te passen binnen de lumpsum bijdrage. Hiermee is de minimumeis gehaald.

4. Recreatieschap Geestmerambacht

vestigingsplaats	soort	programma
Uitgeest	Openbaar lichaam	Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente
Openbaar belang		
Binnen een gebied, als aangegeven op de bij deze gemeenschappelijke regeling behorende en als zodanig gewaarmerkte plattegrond: - het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie; - het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; - het tot stand brengen en onderhouden van een landschap.		
Deelnemende partijen		Gemeenten Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard en Langedijk.
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Het recreatieschap voert het beheer en uitvoering over het recreatiegebied Geestmerambacht (Langedijk) en het recreatiegebied Park van Luna (Heerhugowaard). De gemeente Bergen draagt bij aan de exploitatie. Provincie Noord-Holland en gemeente Schagen zijn per 1/1/2017 uitgetreden.	
Financiële positie	De bijdrage van gemeente Bergen is beperkt. Zij heeft een vaste jaarlijkse bijdrage (wordt wel geïndexeerd)	
Risico's	Provincie Noord-Holland en de gemeente Schagen zijn per 1 januari 2017 uit de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht getreden. Met resterende HAL-fonds en de afkopsom van de provincie is er de eerste jaren voldoende budget om de kosten van de exploitatie te dekken. In 2018 is een traject gestart om te komen tot een visie over de toekomst van de recreatiegebieden en waar ontwikkelingen mogelijk zijn. De gemeente Bergen draagt geen risico voor tekorten als gevolg van uitputting van het HAL-fonds	

Bestuurlijk belang

Elk lid van het algemeen bestuur heeft één stem. Onze gemeente heeft één lid in het Algemeen Bestuur, de andere partijen hebben ieder twee leden. Heerhugowaard, Langedijk en Bergen hebben elk 1 stem per lid en Alkmaar heeft twee stemmen per lid.	Portefeuillehouder Lid algemeen bestuur	E. Bekkering A. Tromp (plv)
	Stemverhouding Bergen BUCH	11,1 % 11,1%
Dit betekent dat ook de invloed van onze gemeente beperkt is.		

Financieel belang

<i>Jaarrekening</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatiebijdrage	€ 6.300	€ 6.490	

Financiële positie

<i>Jaarrekening</i>	<i>31-12-2017</i>	<i>31-12-2018</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Eigen vermogen	€ 7.670.000	€ 8.318.000	
Vreemd vermogen	€ 2.453.000	€ 245.000	
Resultaat vóór resultaat-bestemming	€ 1.864.000	€ 649.000	

5. Cocensus

Vestigingsplaats	soort	programma
Hoofddorp, dependance Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 4: Een financieel gezonde gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Het efficiënt uitvoeren van de Wet WOZ en de gemeentelijke heffingen door middel van een samenwerkingsverband. GR Cocensus verzorgt de heffing en inning van onroerendzaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting, forensenbelasting, precariobelasting en naheffing parkeerbelasting. Tevens verzorgt Cocensus de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en de behandeling van de bezwaar en beroepschriften.		
Gemeentelijk belang		
Bewerkstelligen van risicoreductie en borging van de kwaliteit van de uitvoering van de werkzaamheden.		
Deelnemende partijen	Gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan en Wormerland, Alkmaar, Bergen, Den Helder, Heerhugowaard en Langedijk.	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en formuleert geen eigen beleid. Wel ondersteunt Cocensus de gemeenten desgevraagd bij de voorbereiding van beleid. In 2018 is de AVG (algemene verordening gegevensbescherming) geïmplementeerd. Daarnaast is een offerte uitgebracht voor de toetreding van de overige BUCH-gemeenten (Uitgeest, Castricum en Heiloo) tot de GR Cocensus per 1 januari 2020. In het tweede kwartaal van 2019 zullen de gemeenteraden hier een besluit over nemen. In 2018 is een start gemaakt met het project vierkante meters: vanaf 2021 dient de waardering van objecten plaats te vinden op basis van vierkante meters in plaats van kubieke meters. Alle objecten worden in een periode van 3 jaar opnieuw geïnventariseerd. Hiervoor is in de exploitatie van Cocensus een budget van € 300.000 jaarlijks opgenomen voor de betreffende periode.	

Financiële positie	Het weerstandsvermogen is gelijk aan het eigen vermogen. Ultimo 2018 bedraagt het eigen vermogen € 205.000.		
Risico's	De deelnemende gemeenten staan garant bij onverwachte, niet beïnvloedbare kosten. Het resultaat over 2018 is positief en de begroting over 2019 en volgende jaren is sluitend. Er is geen aanleiding om een financieel risico op te nemen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.		
Bestuurlijk belang			
Het algemeen bestuur kent vanuit iedere gemeente één lid vanuit het college. De stemverhouding is afhankelijk van de hoogte van de jaarlijkse bijdrage.	Portefeuillehouder en lid algemeen bestuur.	J. Houtenbos A. Tromp (plv)	
	Stemverhouding Bergen BUCH	8,3% 8,3%	
Financieel belang			
Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatiebijdrage	€ 724.500	€ 746.200	
Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 200.000	205.000	
Vreemd vermogen	€ 5.588.000	€ 2.969.000	
Resultaat	€ 15.000-	€ 5.400	

6. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
RHCA voert de wettelijk verplichte taak uit tot het beheer van het gemeentearchief. Het in het samenwerkingsverband vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historisch bronnenmateriaal en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor een breed publiek.		
Gemeentelijk belang		
De gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo hebben gelijke belangen bij taken en uitvoering door de GR, namelijk het uitvoeren van een wettelijke taak. Wel zijn er verschillen als het gaat om bijvoorbeeld de hoeveelheid opgeslagen strekkende meters archief en straks digitaal beheerde archieven per gemeente.		
Deelnemende partijen	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen, Texel en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Digitale informatie van lokale overheden kan vanaf 2018 overgedragen aan een elektronische bewaardepot (e-depot). Een aantal gemeenten bereidt de eerste aansluiting voor. De adviesfunctie is uitgebreid, er is toezicht gehouden (KPI) en er zijn 2 grote inventarisaties geweest over de verwachte opslag aan papieren en digitale documenten (monitors). Toenemende digitale dienstverlening (website, beeldbank, social media).	
Financiële positie	In 2018 is er nog voldoende vraag geweest naar opslag in het depot van het Regionaal Archief. Met deze vraag konden financiële risico's beter	

	opgevangen worden (bijvoorbeeld bij verhuurders). De verhoging van de gemeentelijke bijdrage per inwoner zorgde voor financiële ruimte om e-depot te realiseren. In vergelijking met andere vergelijkbare archiefdiensten is de personele en financiële relatief krap. De ontwikkelingen t.a.v. het e-depot zijn financieel nog niet volledig uitgekristalliseerd.
Risico's	- Ontwikkeling e-depot verloopt trager dan gepland; - Binnen RHCA is geen ruimte meer voor aanvullende bezuinigingstaakstellingen; - Kosten voor e-depot niet altijd goed inzichtelijk (landelijk);

Bestuurlijk belang

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt.	Portefeuillehouder en lid algemeen bestuur	E. Bekkering H. Hafkamp (plv)
	Stemverhouding Bergen BUCH	6,3% 20,8%

Financieel belang

Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	●
Impuls	€ 0	€ 0	●
Exploitatiebijdrage	€ 115.899	€ 125.942	●

Financiële positie			
<i>Jaarrekening</i>	<i>31-12-2017</i>	<i>31-12-2018</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Eigen vermogen	€ 196.000	€ 303.000	●
Vreemd vermogen	€ 585.000	€ 688.440	●
Exploitatieresultaat	€ 99.000	€ 123.000	●

7. Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland (WNK)

Nieuw bestuursorgaan voor Heerhugowaard (WNK)		
vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Het schap heeft tot doel in haar rechtsgebied de Wet Sociale Werkvoorziening (van 11 september 1997) uit te voeren. Het schap behartigt, met inachtneming van hetgeen hierover in de regeling is bepaald, de belangen van de gemeenten gezamenlijk en afzonderlijk met betrekking tot de uitvoering van de Wet en richt zich op het behoud, herstel en bevordering van arbeidsbekwaamheid, alsmede het in dienst nemen van c.q. (bevorderen van) uitstroom naar arbeidsplaatsen bij andere werkgevers van personen met een arbeidsbeperking.		
Gemeentelijk belang		
Goed werkgeverschap voor onze inwoners met een wsw-dienstbetrekking. In het beginsel zijn de belangen van Bergen, Castricum en Heiloo gelijk. Nuanceren doet zich vooral voor in de verdeling van financiële bijdrage aan WNK in de transitiekosten en het rekening-resultaat. Immers het aantal inwoners van Castricum met een wsw-dienstbetrekking bij WNK is relatief lager dan die van Bergen en Heiloo.		
Deelnemende partijen	Gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo en Langedijk	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Het WNK-verdienmodel is getransformeerd van productie naar dienstverlening. Alle bedrijfsonderdelen met uitzondering van Montage & Verpakking zijn overgedaan aan marktpartijen. Met deze marktpartijen zijn afspraken gemaakt over levering van personeel, zowel medewerkers met een wsw-dienstbetrekking als inwoners met een uitkering	

	Participatiewet die door WNK in opdracht van de gemeenten worden begeleid richting werk. In de afgelopen periode zijn de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Uitgeest meerdere momenten bij elkaar gekomen en hebben zij de volgende gezamenlijke visie geformuleerd op de dienstverlening aan inwoners: de mogelijkheden optimaliseren om mensen naar vermogen perspectief te bieden en deel te laten nemen in de samenleving. In 2019 worden 3 pilots uitgevoerd. Door middel van deze pilots willen de gemeenten meer inzicht welke structuur het meest passend is om antwoord te geven op de vraag hoe de gemeenten dat perspectief zo goed mogelijk gezamenlijk kunnen bieden en dit tegelijk zo efficiënt mogelijk te organiseren waarbij de gemeenten zien dat een robuuste duurzame weerbare organisatie nodig is om conjunctuurontwikkelingen op te kunnen vangen. Dit vraagt van gemeenten en het huidige WNK Personeelsdiensten dat de koers wordt verlegd naar samenwerking die nog meer gericht is op ontwikkelingsmogelijkheden van inwoners.
Financiële positie	Door natuurlijk verloop en geen nieuwe instroom daalt het aantal SW-medewerkers en de loonkosten met ongeveer 4% per jaar. Door instroom van nieuwe medewerkers op basis van de Participatiewet stijgen de loonkosten. In de begroting 2020 wordt vooruit gelopen op een nog te realiseren herpositionering van WNK Personeelsdiensten in de regionale sociale infrastructuur. Desondanks wordt voor 2020 en de daarop volgende jaren een structureel tekort voorzien op de uitvoering van de WSW van 550k. Vastgesteld moet worden dat het in 2014 gestelde

	doel, de budget-neutrale uitvoering van de WSW, niet haalbaar blijkt te zijn. Oorzaken zijn enerzijds het feit dat het aantal WSW medewerkers dat gedetacheerd kan worden lager is dan destijds werd aangenomen, anderzijds heeft toenemende wet-/regelgeving de inzet van extra formatie stafondersteuning noodzakelijk gemaakt.
Risico's	- verhouding opdrachtportefeuille van publieke en private opdrachtgevers - loopt de afbouw van de rijksbijdrage gelijk aan de afbouw van de WSW populatie in de komende jaren - ontwikkelingen rondom de Participatiewet en Wet Werk en Inkomen; - financiële en politieke gevolgen van toekomstverkenning voor de positie van de deelnemende gemeenten en de terugbetaling van de transitiebijdrage aan gemeenten

Bestuurlijk belang Bergen

Elk lid van het bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt.	Portefeuillehouder en lid bestuur	Y. Koster E. Bekkering (plv)
	Stemverhouding Bergen BUCH	10% 40,0%

Financieel belang

Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatatiebijdrage	€ 0	€ 0	

Financiële positie WNK			
Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 0	€ 71.000	
Vreemd vermogen	€ 6.484.00	€ 4.736.000	
Exploitatieresultaat	€ 13.000-	€ 71.000	

8. Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)

Plan van Bestuur Gemeentelijke Oet (VVI)		
vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 3: Een leefbare gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De gemeenschappelijke regeling is ter behartiging van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten, ingevolge de Afvalstoffenwet, verkregen afvalstoffen. De BUCH gemeenten zijn met omliggende gemeenten verbonden in de VVI, welke op haar beurt aandeelhouder is in de HVC.		
Gemeentelijk belang		
De gemeenschappelijke regeling is ter behartiging van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Wet Milieubeheer verkregen afvalstoffen. Het lichaam bereikt dit door de oprichting, participatie en beheer van voorzieningen voor de verwerking van afvalstoffen en door de gecoördineerde afzet van afvalstromen bij derden. Binnen de BUCH zijn de belangen gelijk.		
Deelnemende partijen	Gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Uitgeest en Wormerland.	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	- Inzetten op scheiding en verlaging aanbod rest afval. - Inkomstendaling compenseren met import restafval. - Opwekken energie en warmte met verbranding restafval - Gebruik vergistingsinstallatie bij verwerken GFT. - Bouw voorscheidingsinstallatie, waarmee afval uit ondergrondse containers gesorteerd kan worden; - M.i.v. 2018 hoofdelijk garantstelling gewijzigd in pro rata.	
Financiële positie	<u>HVC</u> - In 2018 heeft HVC een gezond financieel resultaat behaald, netto resultaat bedroeg € 13,3 mln. - Het eigen vermogen is 12% van het totaal vermogen (solvabiliteit). De solvabiliteit is gestegen van 6% in 2013 naar 12% in 2018.	

	<u>VVI</u> Voor de verwerking van verbrandbaar afval en GFT worden aan de deelnemende gemeenten op basis van voorcalculatie de daarvoor geldende tarieven van HVC doorberekend. Kostenfluctuaties worden door HVC opgevangen met de daarvoor bestemde algemene reserve. De exploitatierekening sluit zonder saldo, het verschil tussen baten en lasten is ten laste gebracht van de deelnemende gemeenten.
Risico's	Meer afvalscheiding dan afvalverwerking, hierdoor minder rendement verbrandingsovens; Afhankelijkheid van olieprijsen bij de HVC

Bestuurlijk belang Bergen			
Elk lid van de Algemene Raad heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt	Portefeuillehouder en lid Algemene Raad	J. Houtenbos Y. Koster (plv)	
	Stemverhouding Bergen BUCH	11,3% 33,2%	
Financieel belang Bergen			
Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatiebijdrage ¹	€ 100.000-	€ 100.000-	
¹ Te ontvangen garantstellingsprovisie voor garantstelling leningen van HVC			
Financiële positie VVI			
Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 24.000	€ 24.000	
Vreemd vermogen	€ 2.473.000	€ 2.552.000	
Exploitatieresultaat	€ 0	€ 0	

9. Gemeenschappelijk orgaan Intergemeentelijk Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB-raad)

vestigingsplaats	soort	programma
Castricum	Openbaar orgaan	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel van de verbonden partij)		
De ISOB-raad coördineert en oefent de bevoegdheden van de raad uit als bedoeld in artikel 48 WPO en in de statuten van de stichting, met uitzondering van de opheffing van de scholen, de wijziging van de statuten, de ontbinding van de stichting of de terugvordering van de scholen. Dit blijven bevoegdheden van de gemeenteraden.		
Gemeentelijk belang		
Gemeente heeft de taak tot instandhouding openbaar onderwijs. De Stichting ISOB is het schoolbestuur, de ISOB-raad ziet namens de gemeenteraden toe op de taakuitvoering. Naast de ISOB-raad is er een Raad van Toezicht die toezicht houdt op het college van bestuur. In alle BUCH gemeenten heeft Stichting ISOB openbare scholen.		
Deelnemende partijen		Gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Heiloo en Uitgeest.

Bestuurlijk belang		
Elk lid van de ISOB-raad heeft één stem.	Vertegenwoordiging portefeuillehouder	A. Tromp Y. Koster (plv)
	Stemverhouding Castricum BUCH	20,0% 80,0%
Financieel belang		
De gemeente draagt momenteel financieel niet bij aan de regeling. De gemeente heeft uit hoofde van de Wet primair onderwijs wel verplichtingen die zijn overgedragen aan de ISOB. Mocht de ISOB hierin tekort schieten, blijft de wettelijke verplichting voor de gemeente wel staan.		

10. Werkorganisatie BUCH

vestigingsplaats	soort	programma
Uitgeest	Werkorganisatie	Programma 4: Een financieel gezonde gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De regeling wordt getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van een krachtige en professionele uitvoering door de werkorganisatie van de door de gemeente opgedragen taken. Daarmee biedt de werkorganisatie een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen.		
Gemeentelijk belang		
In de werkorganisatie BUCH is al het ambtelijk personeel en zijn de kosten van bedrijfsvoering van de vier gemeenten ondergebracht. De gemeente is voor de dienstverlening aan de inwoners, instellingen en ondernemers als aan de politieke organisatie afhankelijk van de werkorganisatie BUCH.		
Deelnemende partijen		Gemeente Bergen, Castricum, Heiloo en Uitgeest.
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	2018 was een intensief jaar waarin stappen zijn gezet in de doorontwikkeling van de werkorganisatie. De vaststelling van het Verbeterplan BUCH heeft daar een belangrijke bijdrage aan geleverd. De middelen die daarbij vrij kwamen hebben het mogelijk gemaakt om aanpassingen in de organisatie te doen. Het effect hiervan in 2018 : het ziekteverzuim is gedaald tot onder het niveau van vergelijkbare organisaties, er kwam meer rust in de organisatie en vooral ook is de kwaliteit van de dienstverlening verhoogt. In 2018 zijn de interne bedrijfsvoering programma's "Top dienstverlener", "Van buiten naar binnen", "Financieel gezond", "Goed werkgeverschap", "Regionaal sterk en betrouwbaar" en "Duurzame bedrijfsvoering" van start gegaan.	

Financiële positie	De jaarrekening 2018 zou normaal gesproken geleid hebben tot een positief resultaat van € 1.343.000. Echter, vanwege de koepelvrijstelling is het de werkorganisatie niet toegestaan een positief resultaat te realiseren en van daaruit een algemene reserve te formeren. Daarom is de technische keuze gemaakt om in de eindafrekening de bijdrage van de gemeenten in 2018 met in totaal € 1.343.000,- te verlagen zodat het resultaat van de Werkorganisatie BUCH per saldo € 0,- is. De grootste meevallers zijn te vinden bij de kostensoorten inhuur/salaris/overhead en op de facilitaire uitgaven. De onderschrijvingen zijn bijna volledig gerealiseerd op de budgetten voor het verbeterplan. Dit komt onder andere omdat het verbeterplan medio 2018 is vastgesteld en de daarin opgenomen budgetten betrekking hadden op een heel jaar.
Risico's	- Verkoop bovenwettelijke verlofuren - Complexiteit ICT infrastructuur - Toename ziekteverzuim - Niet verlengen tijdelijke dienstverbanden - Niet voldoen aan aanbestedingsregels.

Bestuurlijk belang		
Elk lid van het algemeen bestuur heeft één stem.	Portefeuillehouder en leden bestuur	H. Hafkamp J. Houtenbos Y. Koster (plv) A. Tromp (plv)
	Stemverhouding Bergen BUCH	25,00% 100,00%

Financieel belang			
<i>Jaarrekening</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls bijdrage	€ 0	€ 0	
Exploitatiebijdrage	€ 18.659.000	€ 21.260.000	
Financiële positie			
<i>Jaarrekening</i>	<i>31-12-2017</i>	<i>31-12-2018</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Eigen vermogen	€ 0	€ 0	
Vreemd vermogen	€ 11.500.000	€ 17.479.000	
Resultaat	€ 0	€ 0	

11. Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB)

vestigingsplaats	soort	programma
Castricum	Stichting	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Het in stand houden van openbare scholen voor primair onderwijs als bedoeld in artikel 48 van de WPO.		
Gemeentelijk belang		
Gemeente heeft tot taak de instandhouding van het openbaar onderwijs.		
Deelnemende partijen		Gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Heiloo en Uitgeest.
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	De ISOB staat voor de uitdaging om kwalitatief goed onderwijs te geven op haar scholen, dat betaalbaar en organiseerbaar is. De afname van het aantal leerlingen maakt dat het formeren op de scholen een steeds grotere uitdaging wordt. Tevens nemen de vaste lasten een steeds groter deel van het budget in beslag. De voorgenomen inkringing van het personeel in verband met de leerlingenkrimp is bereikt. Er is geïnvesteerd om met de schooldirecteuren een verbetering bedrijfsvoering en de planning & control cyclus door te voeren. Daarnaast wordt er steeds meer met andere schoolbesturen gekeken hoe in gezamenlijkheid een dekkend aanbod van onderwijs geboden kan worden.	
Financiële positie	Het financieel verslag laat per saldo een nadelig exploitatieresultaat zien van € 386.000, waar een exploitatietekort was begroot van € 525.000. De belangrijkste meevallers in de exploitatie zijn de hogere rijksvergoedingen als gevolg van tariefsaanpassingen en een meevaller door een verlaging van de terugvordering van het ministerie in	

	verband met de samenvoegingsfaciliteiten van de fusie tussen de Wissel en de Paltrok. Tegenover deze meevallers staan hogere personeelskosten door gestegen premies, een hogere formatieve inzet op knelpunten en een hogere inhuur van extern personeel voor zowel directie, onderwijzend als onderwijsondersteunend personeel.		
Risico's	• Hogere kosten door inzet extern personeel • Hogere kosten onderwijshuisvesting doordat ISOB langer dan verwacht een schoolgebouw blijft gebruiken. Door afname leerlingen neemt de leegstand toe, dit is punt van aandacht. • Hogere kosten door hoog ziekteverzuim. • De Inspectie van het Onderwijs heeft een bijzonder onderzoek ingesteld naar de rechtmatige verkrijging van de bijzondere bekostiging van de samenvoeging van de Paltrok en de Wissel in 2014. De ontvangen bekostiging ad. € 384.000 hoeft niet te worden terugbetaald. De nog te ontvangen bedragen zijn vanaf 2017 stopgezet. ISOB gaat hierover in beroep bij de rechtbank.		
Bestuurlijk belang Bergen			
De ISOB raad heeft het recht van zienswijzen op de begroting en de jaarrekening. Daarnaast heeft de ISOB raad informatierecht	Vertegenwoordigend portefeuillehouder	A. Tromp Y. Koster (plv)	
	Stemverhouding Castricum BUCH	20,0% 80,0%	
Er is geen financieel belang			
Financiële positie		<i>Er is nog geen jaarrekening 2018 opgesteld</i>	
Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikkelingen
Eigen vermogen *	€4.296.000		

Vreemd vermogen *	€3.086.000		
Resultaat *	€ 436.000-		

12. Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord (SOVON)

vestigingsplaats	soort	programma
Castricum	Stichting	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Het openbaar voortgezet onderwijs is een wettelijke taak voor de gemeente. Deze is gemandateerd aan SOVON. De gemeente dient hier toezicht op te houden.		
Gemeentelijk belang		
SOVON is bestuur van de Berger Scholengemeenschap (BSG)		
Deelnemende partijen	Gemeente Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard, Hollands Kroon.	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	In Bergen is een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. Onder externe begeleiding is er voor de voortgezet onderwijs scholen in regio Alkmaar voor 4 jaar een regionaal plan onderwijs (RPO) opgesteld. Hierin zijn afspraken gemaakt over aanbod onderwijshuisvesting ten aanzien van de krimp van leerlingen. SOVON heeft in 2017 een schatkistlening afgesloten om de nieuwbouw van het Huygenscollege in Heerhugowaard te financieren.	
Financiële positie	De cijfers van exploitatieoverzicht SOVON zijn gemiddeld positief. Meerjarenbegroting van SOVON laat een dalende trend zien, veroorzaakt door de verwachte leerlingendaling en het hoge ziekteverzuim. SOVON neemt maatregelen om op onderstaande risico's te anticiperen. Het weerstandsvermogen is voornamelijk voldoende om negatieve resultaten op te vangen.	
Risico's	- Daling inkomsten door daling aantal leerlingen	

	- Hoge ziekteverzuim. - Onvoldoende compensatie voor personele lasten - Aantrekken van goed gekwalificeerd personeel - Leegstand door daling leerlingen - Bouwheerschap van nieuwbouw HHW - "Onbetrouwbare" overheid door wisselend beleid op financieel gebied - Claims op naar aanleiding van AVG.
--	--

Bestuurlijk belang

Gemeente Alkmaar behartigt het bestuurlijk belang namens de deelnemende gemeenten. Bij statutenwijziging en ontbinding van de stichting raadpleegt Alkmaar onze gemeenteraad.	Portefeuillehouder	A. Tromp
---	--------------------	----------

Financieel belang: gemeente draagt niet bij aan financiële positie.

Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatie	€ 0	€ 0	

Financiële positie *Er is nog geen jaarrekening 2018 opgesteld*

Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 18.130.000		
Vreemd vermogen	€ 43.522.000		
Resultaat	€2.296.000		

Ontwikkelings bedrijf NHN NV (ONHN)vestigin gsplaats	soort	programma
Alkmaar	Naamloze vennootschap	Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
a. Het versterken van de strategische organisatie van en onderlinge afstemming tussen ondernemers, onderwijsinstellingen, kennisinstellingen en lokale en provinciale overheden in de regio Noord-Holland Noord <i>en het vestigings- en ondernemersklimaat verder te ontwikkelen door het uitvoeren van projecten.</i> b. Het bevorderen van samenhang in Noord-Holland Noord, zodat de regio effectief kan handelen bij samenwerkingsmogelijkheden met andere regio's in Nederland of daarbuiten.		
Gemeentelijk belang		
Het Ontwikkelingsbedrijf ontvangt jaarlijks een opdracht van de gezamenlijke gemeenten NHN en de Provincie. Hiermee wordt de regionale economie gestimuleerd. Het gemeentelijke belang hierin is dat als er een bedrijf in de regio groeit, zich vestigt is dient dit ook de lokale werkgelegenheid. Onze inwoners hebben daar voordeel van.		
Deelnemende partijen		Provincie Noord-Holland en 18 gemeenten in Noord-Holland Noord.
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	De regionale economische samenwerking in Noord-Holland Noord wordt gecontinueerd en versterkt gedurende de periode 2018-2025. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst en aandeelhoudersovereenkomst getekend door alle aandeelhouders. Het Ontwikkelingsbedrijf NHN wordt ingezet wordt als uitvoeringsorganisatie voor deze regionaal economische samenwerking.	

	Vanaf 2018 is ook voor de destinationmarketing Holland boven Amsterdam een plusopdracht aan het Ontwikkelingsbedrijf NHN gegeven voor een periode van 4 jaar.
Financiële positie	Het totale bedrag dat ONHN ontvangt, wordt voor 50% betaald door de 18 gemeenten en voor 50% door de Provincie. De bijdrage voor de gemeente is gebaseerd op het inwoneraantal (1-1-2016)
Risico's	Er bestaat een mogelijkheid tot uittreden, met een opzegtermijn van twee jaar. Echter de rol die het Ontwikkelingsbedrijf vervult, investeringen aanjagen en de werkgelegenheid laten groeien, wordt dan niet overgenomen. Door de regionale positie staan zij midden in de wereld van investeerders, ondernemers en overheid en vervullen een belangrijke signalerings- en verbindingsrol.

Bestuurlijk belang Bergen			
Elke aandeelhouder heeft 1 stem.	Portefeuillehouder en vertegenwoordiger in AV aandeelhouders	E. Bekkering A. Tromp (plv)	
Financieel belang		<i>Er is nog geen jaarrekening 2018 aangeleverd</i>	
Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkeling
Aandelenkapitaal		€ 982	
Impuls	€ 0	€ 0	●
Exploitatiebijdrage	€ 0	€ 0	●
Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 806.000		
Vreemd vermogen	€ 2.087.000		
Exploitatieresultaat	€ 83.942-		

14. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Den Haag	Naamloze vennootschap	Programma 4: Een financieel gezonde gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Het behouden van substantiële marktaandelen in het Nederlandse publiek en semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Voorwaarden voor het realiseren van deze doelstellingen zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en een zo effectief en efficiënt mogelijke bedrijfsvoering. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is inherent aan de kernactiviteiten van BNG.		
Gemeentelijk belang		
De BNG Bank is na de Staat een van de grootste uitgevers van aandelen en obligaties van Nederland. Uitgegeven schuldpapieren hebben een credit rating Aaa van Moody's, AAA van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Dankzij de topratings en het grote inkoopvolume kan de BNG Bank tegen scherpe voorwaarden geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kunnen onder meer gemeentes financieringsmiddelen aantrekken tegen zo laag mogelijke lasten. Dit resulteert in gunstige voorwaarden en lage rentelasten.		
Deelnemende partijen		Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	In 2018 is de nettowinst gedaald met 14,25%. Het renteresultaat is ten opzichte van 2017 gelijk gebleven. De solvabiliteitsratio's zijn gestegen, de bank voldoet daarmee ruimschoots aan de interne en externe eisen aan het eigen vermogen.	

	De kredietverlening ten behoeve van duurzame energie is gestegen. De bank participeerde onder meer in de financiering van windparken, bio-energie, aardwarmte en zonne-energie. Met de start van het BNG Duurzaamheidsfonds komt de bank tegemoet aan de groeiende kredietvraag van zakelijke initiatiefnemers voor lokale duurzame projecten.
Financiële positie	Van de aandelen BNG Bank is 50% in bezit van het rijk en 50% van gemeenten en provincies. We hebben 149.994 aandelen in bezit met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. In 2018 is over het jaarresultaat een dividenduitkering geweest van € 2,85 per aandeel.
Risico's	Gevoeligheid van het renteresultaat als gevolg van politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie.

Bestuurlijk belang

Elk lid van de algemene vergadering van aandeelhouders heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal aandelen dat de gemeente bezit.	Portefeuillehouder	J. Houtenbos A. Tromp (plv)	
	Stemverhouding	Bergen	0,02%
		BUCH	0,16%

Financieel belang

Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkeling
Aandelenkapitaal	€ 375.000	€ 375.000	
Impuls bijdrage	€ 0	€ 0	
Exploitatiebijdrage	€ 0	€ 0	

Financiële positie

Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikk
Eigen vermogen	€ 4.953.000.000	€ 4.990.000.000	
Vreemd vermogen	€ 135.072.000.000	€ 132.519.000.000	
Exploitatieresultaat	€ 393.000.000	€ 337.000.000	

Coöperatief Stimuleringsfonds Duurzame Energie

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid	Programma 3: Een leefbare gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De coöperatie heeft als doel het aanjagen van duurzame projecten via investeringen, waarna de opbrengsten uit deze projecten revolverend worden geïnvesteerd. Hiermee wordt een toenemende bijdrage aan de regionale duurzaamheidsdoelstellingen geleverd. Het fonds richt zich op duurzame projecten met een regionale uitstraling.		
Gemeentelijk belang		
De deelnemende gemeenten hebben de doelstelling om in 2020 de CO ₂ -uitstoot met 20% te verminderen en 20% van de energie duurzaam op te wekken. De projecten van DECRA dragen daaraan bij. Het fonds heeft de ambitie om inwoners en bedrijven de gelegenheid te geven te participeren in de duurzame projecten waarin het fonds investeert.		
Deelnemende partijen		Gemeenten Alkmaar, Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo, Heerhugowaard en Lokale Energie B.V. (voor N.V. HVC)
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	In 2018 is Decra in zee gegaan met bureau Econnetic en is het project Zon op bedrijfdaken in gang gezet. Dit behelsde o.a. het benaderen van bedrijven met het verzoek tot deelname (doel plaatsen van zoveel mogelijk zonnepanelen op de bedrijfdaken). Tot nu toe is het resultaat helaas tegenvallend. In het 2e kwartaal van 2019 wordt een vervolg gegeven hieraan.	
Financiële positie	Het fonds is een revolverend fonds, wat inhoudt dat het zich na de eerste storting in stand houdt met de	

	winsten die zij genereert uit duurzame energie projecten. Rendementen vullen het fonds, waardoor een steeds grotere bijdrage aan de regionale duurzaamheidsdoelstellingen verwacht kan worden. Revolverend en innovatief financieren betekent dat het kapitaal van de coöperatie over een langere termijn zijn waarde behoudt. Zo worden publieke middelen optimaal ingezet en kan de regio steeds opnieuw blijven financieren in verschillende projecten.
Risico's	De ondernemingsvorm is een coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid. Voor ieder project wordt een businesscase gemaakt, inclusief een risicoanalyse. Een project wordt pas dan gestart als de risico's uit het verdienmodel kunnen worden gedekt.

Bestuurlijk belang

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen zoals vooraf in de oprichtingsakte is vastgesteld. Gemeente Bergen heeft 2 stemmen.	Portefeuillehouder en lid algemeen bestuur.	Y. Koster J. Houtenbos (plv)
	Stemverhouding Bergen BUCH	10% 35%

Financieel belang aangeleverd

Er is nog geen jaarrekening 2018

Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatie	€ 0	€ 0	

Financiële positie			
<i>Jaarrekening</i>	<i>31-12-2017</i>	<i>31-12-2018</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Eigen vermogen	€ 511.000		
Vreemd vermogen	€ 4.000		
Resultaat	€ 13.000		

15. Alliander

Rotterdam	Naamloze vennootschap	Programma 4: Een financieel gezonde gemeente
Openbaar belang		
Gasbedrijf is houdster van de aandelen Alliander N.V. voor de deelnemende gemeenten. Zij beheert de aandelen en het stemrecht in de N.V.		
Bijdrage beleidsdoelstellingen		
Een gezonde financiële positie en verantwoorde gemeentelijke lasten.		
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	2018 was voor Alliander een jaar met operationele uitdagingen en een solide financiële positie. De economie groeide door en de energietransitie versnelde verder. Alliander heeft zich gefocust op de reguliere bedrijfsvoering, maar óók gewerkt aan innovaties en slimme oplossingen om onnodig werk en kosten te voorkomen. De energietransitie heeft een grote impact op de energienetten. Met het oog op de toekomst is het van groot belang dat Alliander op tijd weet wat waar wanneer moet gebeuren. Dat vereist intensieve en vroegtijdige samenwerking met gemeenten, provincies en andere partners binnen en buiten de energiesector.	
Financiële positie	De financiële positie bleef ook in 2018 solide. Het resultaat na belastingen van Alliander kwam uit op € 334 miljoen (2017: € 203 miljoen). De goede kredietwaardigheid van Alliander is bevestigd door kredietbeoordelaars S&P en Moody's.	
Risico's	Explosieve stijging werkvolume; Wet- en regelgeving die niet aansluiten op de praktijk; Anticiperen op en bijbenen van energietransitie; Aantrekken en behouden van de juiste medewerkers.	

Deelnemende partijen	Gemeente Alkmaar, Bergen, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel		
Bestuurlijk belang			
Stemrecht is afhankelijk van het aandelenbezit van de gemeente	Portefeuillehouder	J. Houtenbos	
	Stemverhouding	Bergen	6,1%
		BUCH	10,0%
Financieel belang			
Jaarrekening	2017	2018	Ontwikkeling
Aandelenkapitaal	€ 1.204.000	€ 1.204.000	
Impuls bijdrage	€ 0	€ 0	
Exploitatiebijdrage	€ 0	€ 0	
Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2017	31-12-2018	Ontwikkeling
Eigen vermogen	€ 3.942.000.000	€ 4.129.000.000	
Vreemd vermogen	€ 4.127.000.000	€ 4.216.000.000	
Exploitatieresultaat	€ 203.000.000	€ 334.000.000	

PARAGRAAF G: GRONDBELEID

Wat is grondbeleid?

Grondbeleid is het samenhangende geheel van handelingen betreffende grondtransacties en -ontwikkeling. Het geeft aan welke mogelijkheden er zijn om een gebied tot ontwikkeling te brengen en welke rol de gemeente (actief/ faciliterend) hierin kan vervullen.

Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond. De aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijsen, mits de marktprijs niet wordt overschreden. Bij een actief grondbeleid wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende ontwikkelingen moet de gemeente verhalen op de particuliere exploitant. De gemeente koopt zelf geen grond aan en beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit het toetsen van de plannen aan vastgestelde beleidskaders, inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan. Bij faciliterend grondbeleid wordt *geen* gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Grondbeleid in Bergen

De Nota Grondbeleid wordt gebruikt als sturingsinstrument om gemeentelijke doelstellingen te realiseren op verschillende beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening, wonen, economische ontwikkeling, energietransitie, infrastructuur, duurzame leefomgeving en voorzieningen.

Rapport Rekenkamer Commissie

Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn kaderstellende en controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, dient een gemeente te beschikken over een actuele Nota Grondbeleid. De Rekenkamer Commissie heeft geadviseerd om de Nota Grondbeleid van de gemeente Bergen te actualiseren. De Nota Grondbeleid dient de kernpunten van het grondbeleid te bevatten en bondig te worden geformuleerd, met het accent op de dienende functie van het grondbeleid in relatie tot het ruimtelijk beleid. Het ligt in de planning om de Nota Grondbeleid in 2019 te actualiseren waarbij de raad in het gehele proces wordt meegenomen.

Rapportages P&C-cyclus

Aan het opstellen van financiële rapportages van gemeenten zijn regels verbonden. De Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). Het BBV is de afgelopen jaren gewijzigd, er is getracht de verantwoording en het toezicht te versterken door financiële gegevens inzichtelijker en transparanter te maken.

Grondexploitatie

Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, is een transparant inzicht in de grondexploitaties en de geprognoseerde resultaten noodzakelijk. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Aan de hand van de vastgestelde ruimtelijke kaders, uitgangspunten en planning worden eventuele afwijkingen in programma, fasering en resultaat inzichtelijk gemaakt.

De grondkosten, plankosten, uitvoeringskosten en bijkomende kosten (rente) worden ten laste van een complex gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten worden ten gunste van het complex gebracht.

Actuele prognose van de grondexploitaties

De grond- en vastgoedmarkt wordt gekenmerkt door optimisme. Door de aantrekkende economie en de lage rentes is er aanzienlijk meer beweging op de woningmarkt. In de gemeente Bergen en omgeving heerst nog een duidelijke vraag naar nieuwbouw. Uitgaande van de laatste trend in de woningmarkt, kan geconcludeerd worden dat de bouwkosten harder stijgen dan de verkoopprijzen van woningen. Dit komt omdat er een tekort is aan personeel en materiaal in de bouw waardoor de prijzen stijgen¹.

In de gemeente Bergen is sprake van één actieve grondexploitatie: het project Mooi Bergen. Op 11 april 2019 heeft de gemeenteraad de herijking grondexploitatie hiervan vastgesteld.

Bij de begroting 2019 is aangekondigd dat bij de herijking van de grondexploitatie(s) ook een Meerjarenperspectief Grondexploitaties worden opgesteld. Dit naar aanleiding van aanpassing BBV en bevinding van de accountant bij de jaarrekening 2017. Dit Meerjarenperspectief wordt bij de begroting 2020 voorgelegd.

Bergen - Mooi Bergen	BIE	
Ontwikkelingen		
In Bergen centrum heeft de gemeente naast openbare ruimte de volgende vastgoedposities: de brandweergarage, Plein 1, Plein 7, alle zes appartementen in de Bakemaflat. Deze verwervingen zijn strategisch van aard en het is de intentie deze in een latere fase door te verkopen aan een ontwikkelaar. Het is niet de bedoeling zelf tot ontwikkeling over te gaan. Voor de verwerving is de marktwaaarde betaald. Het risico bestaat dat als de ontwikkelingen niet doorgaan met een verlies moet worden verkocht.		
Voor de harmonielocatie geldt dat de gemeente hier grond in bezit heeft. Voor deze locatie is een anterieure overeenkomst afgesloten om een gevarieerd programma te kunnen realiseren. 2018 stond in het teken van het al dan niet nemen van een intrekkingsbesluit voor het vastgestelde bestemmingsplan van de harmonielocatie, en daarmee het heroverwegen van de invulling van de anterieure overeenkomst. In de raadsvergadering van 18 december is door de raad besloten dit intrekkingsbesluit niet te nemen. Vanwege de onzekerheid over dit besluit, is de planning voor de uitvoering van dit deelgebied met één jaar uitgesteld. De ontwikkelingen van de Harmonielocatie, in wat voor vorm dan ook, hangt af van de juridische uitspraak van de Raad van State welke in het tweede kwartaal van 2019 wordt verwacht.		

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Opbrengsten	Winst uitname	Boekwaarde 31-12-2018	Voorziening verlieslatend complex	Balans- waarde 31-12-2018
Mooi Bergen	3.526	148	-75		3.599	-3.563	36
Totaal	3.526	148	-75	0	3.599	-3.563	36

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (NCW)
Mooi Bergen	3.599	4.106	-3.692	-4.013	-3.563
Totaal	3.599	4.106	-3.692	-4.013	-3.563

¹ Cobouw, "Stijging bouwkosten: alles wat u moet weten"

3. Jaarrekening

JAARREKENING 2018

4.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA (bedragen x € 1.000)		2018	2017	PASSIVA (bedragen x € 1.000)		2018	2017
Vaste activa				Vaste passiva			
<u>Immateriële vaste activa</u>				Eigen vermogen			
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		0	4	Algemene reserve		31.361	23.923
		0	4	Bestemmingsreserves		1.351	3.527
<u>Materiële vaste activa</u>				Gerealiseerd resultaat		1.560	1.850
Investerings met een economisch nut		21.094	23.916			34.272	29.300
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter				Voorzieningen			
bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:		51.639	51.110	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		4.115	4.270
Investerings in de openbare ruimte met een				Voorzieningen ter egalisering van kosten		1.123	2.500
maatschappelijk nut		23.106	22.588	Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de			
		95.839	97.614	bestemming gebonden is		1.194	490
<u>Financiële vaste activa</u>						6.432	7.260
Kapitaalverstrekkingen aan:				<u>Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van een</u>			
- deelnemingen		504	504	<u>jaar of langer</u>			
Leningen aan:				Onderhandse leningen van:			
- woningbouwcorporaties		3.298	3.462	- binnenlandse banken en overige financiële instellingen		81.983	73.703
Overige langlopende leningen		5.763	6.584	- overige binnenlandse sectoren		94	94
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd				Waarborgsommen		38	35
van een jaar of langer		950	1.164			82.115	73.832
		10.515	11.714				
Totaal vaste activa		106.354	109.332	Totaal vaste passiva		122.819	110.392

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	2018	2017	PASSIVA (bedragen x 1.000)	2018	2017
<u>Voorraden</u>			<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</u>		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	72	524	Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	5.000
Voorraad algemeen	1.045	300	Banksaldi	0	1.973
	1.117	824	Overige schulden	6.464	3.605
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar</u>				6.464	10.578
Vorderingen op openbare lichamen	8.248	5.770	<u>Overlopende passiva</u>		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	10.171		Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten		
Overige vorderingen	1.753	2.426	gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.367	4.907
	20.172	8.196	De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
<u>Liquide middelen</u>			- Europese overheidslichamen		
Kassaldi	4	7	- Het Rijk	94	68
Banksaldi	670	0	- Overige Nederlandse overheidslichamen	487	257
	674	7	Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.689	370
<u>Overlopende activa</u>				8.637	5.602
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaat door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:					
- Het Rijk	0	68			
- Overige Nederlandse overheidslichamen	495	209			
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	9.108	7.936			
	9.603	8.213			
Totaal vlottende activa	31.566	17.240	Totaal vaste passiva	15.101	16.180
Totaal generaal	137.920	126.572	Totaal generaal	137.920	126.572
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	0	0	Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen	69.179	105.693

4.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

Resultaat voor bestemmen:

In deze tabel worden de baten en lasten per programmaonderdeel in beeld gebracht. In de kolom verschillen worden staan de afwijkingen tussen de begrote (na wijz.) en gerealiseerde baten en lasten gepresenteerd. Het betreft hier in eerste instantie de verschillen in de exploitatie, waarbij geen rekening wordt gehouden met voorgenomen en gerealiseerde dotaties of onttrekkingen aan reserves.

Omschrijving Programma onderdeel	Primitieve Begroting 2018			Begroting na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
1a Inwoners en bestuur	809	2.950	-2.141	1.051	3.376	-2.325	1.098	3.694	-2.596	47	V	-318	N	-271	N
1b Samen Leven	5.617	27.185	-21.568	6.198	25.957	-19.759	6.077	26.423	-20.346	-121	N	-466	V	-587	N
1c Kerngericht en ondersteunend	0	72	-72	0	72	-72	0	48	-48	0	V	24	V	24	V
1d Een veilige gemeente	0	3.469	-3.469	0	3.519	-3.519	8	3.444	-3.436	8	V	75	V	83	V
Totaal programma 1	6.426	33.676	-27.250	7.249	32.924	-25.675	7.183	33.609	-26.426	-66	N	-685	N	-751	N
2a Cultuur, recreatie en toerisme	712	1.700	-988	752	2.154	-1.402	749	2.059	-1.310	-3	N	95	V	92	V
2b Economische vitaliteit	222	259	-37	222	255	-33	244	265	-21	22	V	-10	N	12	V
2c Een bereikbare gemeente	25	540	-515	20	564	-544	0	492	-492	-20	N	72	V	52	V
Totaal programma 2	959	2.499	-1.540	994	2.973	-1.979	993	2.816	-1.823	-1	N	157	V	156	V
3a Wonen en leefomgeving	2.216	4.409	-2.193	2.002	4.270	-2.268	857	3.560	-2.703	-1.145	N	710	V	-435	N
3b Duurzaamheid en milieu	10.160	8.595	1.565	10.163	8.261	1.902	10.172	8.213	1.959	9	V	48	V	57	V
3c Beheer en onderhoud	557	8.467	-7.910	850	8.783	-7.933	2.482	8.961	-6.479	1.632	V	-178	N	1.454	V
Totaal programma 3	12.933	21.471	-8.538	13.015	21.314	-8.299	13.511	20.734	-7.223	496	N	580	V	1.076	N
4a Algemene dekkingsmiddelen	52.639	872	51.767	53.545	1.600	51.945	54.061	1.691	52.370	516	V	-91	N	425	V
4b Overhead	40	11.643	-11.603	40	12.043	-12.003	101	11.785	-11.684	61	V	258	V	319	V
4c Overige	90	90	0	0	63	-63	0	209	-209	0	V	-146	N	-146	N
4d Bedrag onvoorzien	0	10	-10	0	0	0	0	0	0	0	V	0	V	0	V
4e Heffing VPB	0	0	0	0	33	-33	0	33	-33	0	V	0	V	0	V
Totaal programma 4	52.769	12.615	40.154	53.585	13.739	39.846	54.162	13.718	40.444	577	V	21	N	598	V
Totaal saldo van baten en lasten	73.088	70.260	2.828	74.843	70.950	3.893	75.849	70.877	4.972	1.006	N	73	V	1.079	N

Mutaties reserves:

Omschrijving Programma onderdeel	Primitieve Begroting 2018			Begroting na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
1b Samen Leven	0	157	-157	2.477	282	2.195	2.384	282	2.102	-93	N	0	V	-93	N
Totaal programma 1	0	157	-157	2.477	282	2.195	2.384	282	2.102	-93	N	0	V	-93	N
2a Cultuur, recreatie en toerisme	0	32	-32	0	32	-32	0	32	-32	0	V	0	V	0	V
Totaal programma 2	0	32	-32	0	32	-32	0	32	-32	0	V	0	V	0	V
3a Wonen en leefomgeving	161	120	41	169	190	-21	598	190	408	429	V	0	V	429	V
3c Beheer en onderhoud	1.600	1.600	0	1.600	1.864	-264	0	1.750	-1.750	-1.600	V	114	V	-1.486	V
Totaal programma 3	1.761	1.720	41	1.769	2.054	-285	598	1.940	-1.342	-1.171	V	114	V	-1.057	V
4b Overhead	0	0	0	1.446	0	1.446	1.446	0	1.446	0	V	0	V	0	V
4c Overige	409	2.725	-2.316	1.850	7.436	-5.586	1.850	7.436	-5.586	0	V	0	V	0	V
Totaal programma 4	409	2.725	-2.316	3.296	7.436	-4.140	3.296	7.436	-4.140	0	V	0	V	0	V
Totaal mutaties reserves	2.170	4.634	-2.464	7.542	9.804	-2.262	6.278	9.690	-3.412	-1.264	V	114	V	-1.150	V

Omschrijving	Primitieve Begroting 2018			Begroting na wijziging 2018			Werkelijk 2018			Verschillen 2018					
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
Totaal saldo baten en lasten	73.088	70.260	2.828	74.843	70.950	3.893	75.849	70.877	4.972	1.006	N	73	V	1.079	N
Totaal mutatie reserves	2.170	4.634	-2.464	7.542	9.804	-2.262	6.278	9.690	-3.412	-1.264	V	114	V	-1.150	V
Saldo	-364	0	-364	-1.631	0	-1.631	0	0	0	1.631	V	0	V	1.631	V
Gerealiseerd resultaat	74.894	74.894	0	80.754	80.754	0	82.127	80.567	1.560	1.373	V	187	V	1.560	V

Het totaal van baten en lasten voor bestemmen betreft een voordelig resultaat van € 4.972.000,- (V). Het totaal mutaties reserves is € 3.412.000,- (N) nadelig. Per saldo is dit € 71.000,- lager dan begroot, inclusief het begrotingssaldo ad € 1.631.000, (V) kom je uit op het voordelig resultaat van € 1.560.000,-.

4.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 3 oktober 2016 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten cq. verkrijgingsprijs. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Het resultaat wordt bepaald door het verschil van baten en lasten die worden toegerekend aan het jaar waar zij betrekking op hebben.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercircularis van het boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt – op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV – het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat voor het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen cq. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- cq. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijving en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij de ingebruikneming van het gerelateerde materiele vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bedragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bedragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiele vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Investerings met economisch nut

Deze materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Nota activabeleid gemeente Bergen 2017

Bij besluit van 3 oktober 2016 heeft uw raad de nota Activabeleid vastgesteld. Hierna volgt de afschrijvingstabel (im)materiële vaste activa:

Nr.	Omschrijving	Soort	Nut	Max. Termijn
1	RIOLERING *)			
	- Drukriolering/persleiding	30	ENh	60
	- Aanleg IBA's (individuele behandeling afvalwatersysteem)	30	ENh	60
	- Bergbezinkbassin (bouwkundig)	30	ENh	45
	- Gemalen (bouwkundige voorzieningen)	20	ENh	45
	- Elektrisch/mechanisch gedeelte gemalen en bergbezinkbassins	50	ENh	15
2	WEGEN EN VOORZIENINGEN IN DE OPENBARE RUIMTE			
	- Stalen masten	50	MN	40
	- Wegen, fietspaden, parkeerplaatsen 1 ^e aanleg en reconstructies	30	MN	20**)
	- Verlichtingsarmaturen	50	MN	20
	- Groenvoorzieningen	30	MN	15
	- Abri's	50	MN	15
	- Parkeermeters, -automaat	60	MN	15
	- Speeltoestellen	50	MN	15
	- Verkeersborden	60	MN	10

*) Voor riolering betreft dit de maximale termijn. De te hanteren termijnen zijn de termijnen zoals opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

**) De gemeente Bergen en Uitgeest hanteren hier een afschrijvingstermijn van 25 jaar. De gemeente Heiloo 30 jaar. Afschrijvingstermijnen van wegen zijn bijvoorbeeld afhankelijk van het gekozen onderhoudsniveau en ondergrond.

Nr.	Omschrijving	Soort	Nut	Termijn
3	MATERIEEL (TRACTIE EN AANVERWANTE MATERIALEN)			
	- Aanhangwagens	60	EN	15
	- Combiwagen gladheid en onkruidbestrijding (groundmaster)	40	EN	15
	- Snippermachine/takkenbreker	60	EN	15
	- Shovels	40	EN	15
	- Heftruck	40	EN	15
	- Vrachtwagens	40	EN	10
	- Tractoren	40	EN	10
	- Sneeuwplougen	60	EN	10
	- Zoutstrooiers	40	EN	10
	- (Motor)walsen	60	EN	10
	- Landmeetkundige apparatuur	60	EN	10
	- Tekentechnische apparatuur	60	EN	10
	- Pick-ups/4 wheeldrive's/bestelauto's	40	EN	7
	- (Elektrische) dienst(personen)auto's	40	EN	7
	- Maaimachines	40	EN	6
	- Veegmachines	40	EN	6
4	AUTOMATISERING			
	- Bekabeling	50	EN	10
	- Hardware	60	EN	5
	- Software	60	EN	5
5	OVERIGE VASTE ACTIVA			
	A Gronden ten terreinen			n.v.t.
	B Gebouwen			
	- Permanente bebouwing	20	EN	40
	- Renovatie investeringen	20	EN	25
	- Semipermanente bebouwing	20	EN	20
	C Installaties gebouwen			
	- Liften	50	EN	20
	- CV	50	EN	10
	- Elektronische installaties	50	EN	10
	- Energiebesparende maatregelen/klimaatbeheersing	50	EN	10
	D Inrichting gebouwen			
	- Inventaris	60	EN	10

Nr.	Omschrijving	Soort	Nut	Termijn
E	Reddingsbrigade			
-	Polyester Vetten (boten)	40	EN	15
-	Wegtrailer vaarttuig	60	EN	10
-	Redgereedschap	60	EN	8
-	Rubberboten met vaste bodem	40	EN	8
-	Strandtrailer boot	60	EN	8
-	Quad (off the road)	40	EN	7
-	Waterscooters	40	EN	7
-	Redpakken/redvesten	60	EN	5
-	Strandtrailer waterscooter	60	EN	5
-	Buitenboordmotoren	60	EN	4
F	Sportaccommodaties			
-	Kunstgrasvelden:			
-	Onderlaag	10	EN	30
-	Toplaag	10	EN	15
-	Veldverlichting	50	EN	30
-	Afrastering/veldmeubilair	50	EN	30
-	Drainage	30	EN	25
-	Grasvelden	10	EN	15
-	Beregening	50	EN	15
G	Reiniging			
-	Milieustraat / afvalbrengstation	50	ENh	20
-	Containers en dergelijke	50	ENh	10
H	Begraafplaatsen			
-	Uitbreiding/aanleg	10	ENh	40
-	Urmentuin en muur	10	ENh	40
-	Facilitaire voorzieningen, graflieten en dergelijke	50	ENh	15
6	IMMATERIELE ACTIVA			
A	Kosten geldleningen en disagio			n.v.t.
B	Kosten van onderzoek en ontwikkeling			5

Let op: de genoemde afschrijvingstermijnen zijn indicatief bedoeld. De werkelijke gebruiksduurverwachting zal per actief worden beoordeeld (en zo nodig bijgesteld).

Strategische gronden, voorheen Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG): Conform de notitie grondexploitaties 2016 van de

commissie BBV zijn NIEGG en bouwgronden in exploitatie (BIE) die per 1 januari 2016 uit exploitatie zijn genomen, op basis van een overgangsbepaling tegen de boekwaarde per 1 januari 2016 (ingangdatum Wijzigingsbesluit) geherrubriceerd naar de materiele vaste activa. Deze overgangsbepaling heeft een looptijd van vier jaar. Uiterlijk 31 december 2019 zal een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering vastgesteld, dan zal dat uiterlijk 31 december 2019 leiden tot een afwaardering van deze gronden.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige levensduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven

welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens de andere systematiek.

In erfpacht uitgegeven gronden

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten worden verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Viottende activa

Voorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen, met uitzondering van een individuele beoordeling op inbaarheid bij vorderingen groter dan € 5.000,-.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen

Vaste passiva***Voorzieningen***

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting cq. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buitende balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

4.4 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa bestaat uit:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	4
Totaal	0	4

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2018:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investe ringen	Desinveste ringen	Afschrij vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde ringen	Boekwaarde 31-12-2018
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	4			4			0
Totaal	4	0	0	4	0	0	0

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaat uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Investerings met een economisch nut	21.094	23.916
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	51.639	51.110
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	23.106	22.588
Totaal	95.839	97.614

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Gronden en terreinen	569	575
Woonruimten	1	1
Bedrijfsgebouwen	15.364	17.818
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.101	2.348
Vervoermiddelen	630	715
Machines, apparaten en installaties	934	802
Overige materiële vaste activa	1.495	1.657
Totaal	21.094	23.916

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen met economisch nut gedurende het jaar 2018:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investeren	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden en terreinen	575			6			569
Woonruimten	1						1
Bedrijfsgebouwen	17.818	26	22	1.712		746	15.364
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.348			194	53		2.101
Vervoermiddelen	715	70		155			630
Machines, apparaten en installaties	802	311	49	130			934
Overige materiële vaste activa	1.657	89		251			1.495
Totaal	23.916	496	71	2.448	53	746	21.094

Het onder afwaarderingen opgenomen bedrag betreft de afboeking van schoolgebouwen.

De belangrijkste investeringen staan in het volgende overzicht:

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018	Cumulatief besteed t/m 2018
JOEB-gebouw	177.000	4.000	403.000
Bijdrage voetpad Camperduin Petten	18.000	-53.000	18.000
SRB vervanging waterscooter en strandtrailer	21.000	21.000	21.000
Vervangen Skoda Fabia combi	20.000	20.000	20.000
Pick-up/4 wheeldrive	40.000	29.000	29.000
Raadzaal vervangen en modernisering audio/video	60.000	58.000	58.000
Polyester reddingsvaartuig Roodnat rescue 3	38.000	38.000	38.000
Vervangen grote zoutstrooier	45.000	9.000	35.000
Vervangen 7 afzetcontainers	42.000	41.000	41.000
Vervangen tractor Kubota	28.000	36.000	36.000
Verbouwen Uitvaartcentrum Kerkedijk	80.000	80.000	80.000
1e inrichting uitbreiding ArH school meubilair en	90.000	89.000	89.000
Totaal	659.000	372.000	868.000

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Bedrijfsgebouwen	51	58
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	51.371	50.781
Vervoermiddelen	177	203
Machines, apparaten en installaties	0	24
Overige materiële vaste activa	40	44
Totaal	51.639	51.110

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investeren	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Bedrijfsgebouwen	58			7			51
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	50.781	1.827		1.237			51.371
Vervoermiddelen	203			26			177
Machines, apparaten en installaties	24			24			0
Overige materiële vaste activa	44			4			40
Totaal	51.110	1.827	0	1.298	0	0	51.639

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste investeringen staan in het volgende overzicht:

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018	Cumulatief besteed tm 2018
Rioolinvestering 2015 (60 jaar)	4.410.000	6.000	4.386.000
Rioolinvestering 2017 (60 jaar)	2.585.000	302.000	2.585.000
Rioolinvestering 2018 (60 jaar)	2.275.000	1.457.000	1.457.000
Rioolinvestering 2017 (15 jaar)	40.000	2.000	27.000
Rioolinvestering 2018 (15 jaar)	40.000	40.000	40.000
Rioolinvestering 2018 (45 jaar)	20.000	20.000	20.000
Totaal	9.370.000	1.827.000	8.515.000

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Bedrijfsgebouwen	127	21
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.300	22.103
Machines, apparaten en installaties	147	80
Overige materiële vaste activa	532	384
Totaal	23.106	22.588

Het volgende overzicht geeft het verloop weer van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investe ringen	Desinves teringen	Afschrij vingen	Bijdragen van derden	Afwaar dering	Boekwaarde 31-12-2018
Bedrijfsgebouwen	21	122		1	15		127
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.103	1.634		1.009	428		22.300
Machines, apparaten en installaties	80	70		3			147
Overige materiële vaste activa	384	183		35			532
Totaal	22.588	2.009	0	1.048	443	0	23.106

De belangrijkste investeringen staan in het volgende overzicht:

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018	Cumulatief besteed t/m 2018
Parnassiapark dierenverblijf	112.000	107.000	111.000
Herinrichten Heereweg	286.000	-428.000	275.000
Ebi-Plan Mooy-Egmond Binnen	425.000	16.000	423.000
Sch-Herinrichting Schoorl centrum Noord	40.000	6.000	13.000
Sch-Plan Oost 2016	854.000	59.000	854.000
Bgn-Kruidenbuurt 2016	683.000	19.000	663.000
Aanleg fietspad (rest deel) langs Hargerstrandweg	221.000	156.000	162.000
Sch-Plan Oost 2018	394.000	349.000	349.000
Ebi-Tymonskroft	349.000	58.000	74.000
EaH-reconstructie Weg naar de Oude	225.000	7.000	34.000
Bgn-Herinrichting parkeerplaats Nero	143.000	33.000	142.000
Aanpassingen aan tijdelijk fietspad Hogenweg Schoo	25.000	24.000	24.000
Veilige fietsoversteek Hondsboscheweg t.h.v. Hazeweg	175.000	25.000	25.000
Verbeteren fietsvoorziening Kogendijk	200.000	128.000	128.000
Bgn-Parkeerplaatsen Duinweg	20.000	1.000	5.000
Bgn-herinrichting Lijtweg	110.000	18.000	18.000
Oranjebuurt fase 3 wegen	678.000	595.000	595.000
Sch-Cornelis van Foreestlaan	10.000	4.000	4.000
Fietspad Eeuwilaan	1.053.000	49.000	49.000
Sch plan Buitenduin voorbereidingskrediet	50.000	8.000	8.000
EaZ-Torenstraat	75.000	56.000	56.000
Ebi-Dorpsplein	17.000	14.000	14.000
Bgn-Reconstructie Kerkelaan eo	25.000	1.000	1.000
Fietsbrug Gardinines Monnetnes	23.000	4.000	23.000
Renovatie oude Hof	3.000	5.000	5.000
Vervangen speeltoestellen 2016	38.000	5.000	38.000
Vervangen speeltoestellen 2017	73.000	64.000	64.000
Vervangen lichtarmaturen 2017	60.000	14.000	60.000
Vervangen lichtarmaturen 2018	153.000	71.000	71.000
Vervangen lichtmasten 2017	30.000	12.000	30.000
Vervangen speeltoestellen 2018	77.000	48.000	48.000
Hoofdstrandafgang Bergen aan Zee	25.000	25.000	25.000
Strandafgang Egmond-Binnen	10.000	13.000	11.000
Totaal	6.662.000	1.566.000	4.402.000

Financiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/ aflossin- gen	Afwaarde ringen	Boekwaarde 31-12-2018
Kapitaal verstrekkingen aan:						
-Deelnemingen	504					504
Leningen aan:						
-Woningcorporaties	3.462			164		3.298
Overige langlopende leningen	6.584			821		5.763
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	1.164	9	157		66	950
Totaal	11.714	9	157	985	66	10.515

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreffen stortingen in aandelen N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) € 375.000,- en Alliander N.V. € 128.000,-.

Onder de langlopende leningen is voor € 3.048.000,- opgenomen aan verstrekte hypotheekleningen ambtenaren en € 2.714.000,- verstrekte leningen aan verenigingen en stichtingen.

Onder de overige uitzettingen zijn opgenomen de inleg SVn voor starters- en duurzaamheidsleningen ad € 506.000,- en vorderingen op bijstandsccliënten welke vallen onder de Wet BUIG. Het bedrag aan vorderingen bedraagt € 827.000,- waarop in mindering is gebracht een bedrag van € 383.000,- wegens mogelijke oninbaarheid.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden gesplitst naar de volgende categorieën:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	72	524
Gereed product en handels goederen	1.045	300
Totaal	1.117	824

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de bouwgronden in exploitatie gedurende het jaar 2018:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Opbreng- sten	Winstuit- name	Boekwaarde 31-12-2018	Voorziening verlieslatend complex	Balans waarde 31-12- 2018
Grex Mooi Bergen	3.561	74			3.635	3.563	72
Totaal	3.561	74	0	0	3.635	3.563	72

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
Grex Mooi Bergen	3.635	4.070	-3.692	-4.013	-3.563
Totaal	3.635	4.070	-3.692	-4.013	-3.563

Voor een nadere toelichting en doorrekening van de grondexploitaties wordt verwezen naar de Nota Actualisatie grondexploitaties en de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder is als volgt gespecificeerd:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2018	Balanswaarde 31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	8.248		8.248	5.770
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	10.171		10.171	0
Overige vorderingen	1.883	130	1.753	2.426
Totaal	20.302	130	20.172	8.196

De vorderingen op openbare lichamen zijn ten opzichte van het jaar 2017 als gevolg van het niet meer toepassen van de koepelvrijstelling bij de BUCH toegenomen. Op de bijdragen is BTW verschuldigd. Met de Belastingdienst bestaat hierover op dit moment een verschil van mening. Vooralsnog is het verschuldigde BTW bedrag gedeclareerd bij het BTW-compensatiefonds.

De overige vorderingen betreffen voornamelijk reguliere debiteuren. Hierbij is rekening gehouden met een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. De gemeente Bergen mag maximaal € 546.000,- banktegoed aanhouden buiten de schatkist om. Dit betreft het drempelbedrag. Het meerdere moet worden gestald op de internetfaciliteit schatkistbankieren van het Rijk.

Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	25	4.793	6	83
Drempelbedrag	546	546	546	546
Ruimte onder drempelbedrag	521	0	540	463
Overschrijding van het drempelbedrag	0	4.246	0	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kassaldi	4	7
Banksaldi	670	0
Totaal	674	7

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaat door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	495	277
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	9.108	7.936
Totaal	9.603	8.213

De in de balans opgenomen van EUR, Rijk en Provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Saldo 31-12-2017	Toevoe- gingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2018
Rijk:				
OAB	68		68	0
Provincie:				
ISV 2010-2014	209	286		495
Totaal	277	286	68	495

Onder de overige nog te ontvangen bedragen zijn bedragen opgenomen voor forensen- en toeristenbelasting 2018 en de structurele precariorechten 2018 voor in totaal € 6.029.000,- welke achteraf worden opgelegd.

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969

De gemeente valt wegens haar activiteiten niet onder de vennootschapsbelastingplicht. Voor het jaar 2016 is een nihil aangifte gedaan. Voor de jaren 2017 en 2018 wordt verwacht dat zij eveneens nihil aangiften zal indienen.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserve	31.361	23.923
Bestemmingsreserves	1.351	3.527
Gerealiseerde resultaat	1.560	1.850
Totaal	34.272	29.300

Het verloop in 2018 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjr	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Algemene reserve	23.923	7.698	2.110	1.850		31.361
Totaal algemene reserve	23.923	7.698	2.110	1.850	0	31.361
Sociale woningbouw	403	8				411
Toerisme- en innovatiefonds	87	34				121
Wijkgericht werken	74					74
Mantelzorgwoningen	125					125
Risico grote projecten	592					592
3d	2.246		2.246			0
Handhaving recreatiewoningen	0	100	72			28
Totaal bestemmingsreserves	3.527	142	2.318	0	0	1.351
Totaal	27.450	7.840	4.428	1.850	0	32.712

Toelichting kolommen

Onder "Bestemming resultaat vorig jaar" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder de afschrijvingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

Algemene reserve

Doel: De algemene reserve is het vermogen van de gemeente waaraan geen bestemming is gegeven. De algemene reserve wordt gevoed door overschotten van afgesloten begrotingsjaren, incidentele verkoop van eigendommen etc. De algemene reserve vormt samen met de meeste overige bestemmingsreserves het overgrote deel van de weerstandscapaciteit van de gemeente.

Bestemmingsreserves

Dit zijn reserves waaraan door uw raad een bepaalde bestemming is gegeven. Ook bij meerjarige projecten waarbij de fasering in tijd erg onzeker is kan worden gekozen voor financiering via een bestemmingsreserve.

Sociale woningbouw

Doel: Het ondersteunen van woningbouwprojecten met sociale woningbouw. Het is altijd lastig het deel sociale woningbouw te realiseren vanwege de meestal dure woningbouwlocaties (veel inbreidings- en herstructureringslocaties) en onder de huidige woningmarktontwikkelingen is het nog lastiger.

Toerisme- en innovatiefonds

Doel: Het toerisme en innovatiefonds geldt als een stimulans of aanmoediging voor bedrijven, instellingen, verenigingen en particulieren om initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan de

aantrekkelijkheid en economische en toeristische ontwikkeling van onze gemeente.

Innovatieve initiatieven versterken de concurrentiepositie van onze gemeente ten opzichte van andere kustgemeenten en toerisme blijft een belangrijke economische pijler in onze gemeente.

Wijkgericht werken

Doel: Het creëren van meer leefbaarheid en sociale samenhang in de buurt door wijkinitiatieven van de wijkverenigingen. Jaarlijks wordt het restant exploitatiebudget wijkgericht werken gestort in de reserve. Besluitvorming over onttrekkingen vindt plaats door het college na ambtelijk advies met de beperking dat de maximale hoogte van de reserve € 75.000,- bedraagt.

Mantelzorgwoningen

Doel: Het vergoeden van woningaanpassingen in het kader van mantelzorgwonen in woningen van particulier eigendom voor huishoudens/bewoners van die woning met een bruto jaarinkomen van maximaal € 48.000,-. Dit geldt alleen voor mantelzorgwonen waarbij geen andere woning wordt achtergelaten. Deze criteria zijn vastgelegd in de uitvoeringsregels

Risico grote projecten

Doel: Tegenvallers of onvoorziene kostenposten op te vangen.

3D's

Doel: Tegenvallers of onvoorziene kostenposten in het kader van de decentralisaties op te vangen. De reserve is ingesteld voor de periode tot en met 2018, met een plafond van maximaal € 3.000.000,-. (Opheffen in kadernota 2019).

Handhaving recreatiewoningen

Doel: Het beschikbaar houden van niet uitgegeven gelden voor handhaving recreatiewoningen.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter actuariael tegen de contante waarde gewaardeerd van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud.

Het verloop van de voorzieningen in 2018 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Toevoeging	Vrijval	Aanwen- ding	Boekwaarde 31-12-2018
<i>Voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
Wethouderspensioenen	3.797		323		3.474
Wachtgelden wethouder	16	442	88		370
Bodemsanering	168	483		380	271
	3.981	925	411	380	4.115
<i>Ter egalisering van kosten</i>					
Onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen	2.331	641	1.600	249	1.123
	2.331	641	1.600	249	1.123
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>					
Rioolheffing	524	121			645
Afvalstoffenheffing	424	125			549
	948	246	0	0	1.194
Totaal	7.260	1.812	2.011	629	6.432

In de kolom "Vrijval" zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendungen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Wethouderspensioenen

Doel: Jaarlijks wordt door middel van actuariële berekeningen de hoogte van de pensioenvoorziening voor (gewezen) wethouders per balansdatum bepaald.

Wachtgeld wethouder

Doel: Deze voorziening is bestemd voor wachtgeld en arbeidsongeschiktheid. De omvang is bepaald op basis van een berekening van de per balansdatum bekende verplichtingen.

Bodemsanering

Doel: Voor het saneren van de voormalige vuilstortplaats gelegen aan de Oosterdijk 21-22 is een voorziening ingesteld. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de geschatte kosten van de sanering.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen

Doel: Voor het uitvoeren van onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en woningen wordt gewerkt met een onderhoudsvoorziening. De storting in deze voorziening is gebaseerd op een onderhoudsplanning voor de komende 10 jaar op basis van de NEN 2767 norm. De voorziening is toereikend voor het uitvoeren van het geplande onderhoud.

Rioolheffing

Doel: Deze voorziening is bedoeld voor egalisatie van de opbrengsten en kosten voor rioolheffing om fluctuaties in de tarieven aan de heffingsplichtigen te reduceren.

Afvalstoffenheffing

Doel: Deze voorziening is bedoeld voor egalisatie van de opbrengsten en kosten voor afvalstoffenheffing om fluctuaties in de tarieven aan de heffingsplichtigen te reduceren.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Onderhandse leningen:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	81.983	73.703
- Overige binnelandse sectoren	94	94
	82.077	73.797
Waarborgsommen	38	35
Totaal	82.115	73.832

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar over het jaar 2018:

Omschrijving	Saldo 31-12-2017	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2018
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	73.703	15.000	6.720	81.983
Overige binnenlandse sectoren	94			94
Waarborgsommen	35	3		38
Totaal	73.832	15.003	6.720	82.115

De totale rentelast langlopende leningen 2018 is € 2.336.000,-.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.464	10.578
Overlopende passiva	8.637	5.602
Totaal	15.101	16.180

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de wet fido	0	5.000
Banksaldi	0	1.973
Overige schulden	6.464	3.605
Totaal	6.464	10.578

De overige schulden bestaan uit reguliere crediteuren. De toename is veroorzaakt door opvoering van het te verrekenen bedrag aan BTW als gevolg van het niet meer toepassen van de koepelvrijstelling bij de BUCH. Op de bijdragen is BTW verschuldigd. Met de Belastingdienst bestaat hierover op dit moment een verschil van mening. Vooralsnog is het verschuldigde BTW bedrag gedeclareerd bij het BTW-compensatiefonds.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.367	4.907
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	581	325
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.689	370
Totaal	8.637	5.602

Onder de overige vooruit ontvangen bedragen staat het ontvangen bedrag van € 3.628.000,- van brandschade De Beeck.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Saldo 31-12-2017	Toevoe- gingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2018
Rijk:				
OAB	68	26		94
Provincie:				
ISV 2010-2014	209			209
Camperduin	0	278		278
Zwerfafval	48		48	0
Totaal	325	304	48	581

Waarborgen en garanties

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag x € 1.000	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2018	Garantiebedrag 31-12-2018
Diverse instellingen en verenigingen	6.402	100%	3.186	2.915	2.915
WSW leningen	85.124	50%	82.197	94.006	47.003
HVC	9.767	100%	9.700	10.096	10.096
MCA/St. Noordwest Ziekenhuisgroep	11.345	9%	1.361	908	82
Hypotheke (particulieren)	11.460	100%	1.073	946	946
Hypotheke (HVO)	8.945	100%	8.175	8.137	8.137
Totaal	133.043		105.693	117.008	69.179

In 2018 is geen bedrag betaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen.

4.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

De afwijkingen ten opzichte van de begroting staan per domein toegelicht in het onderdeel Jaarverslag 2018 onder programmaverantwoording.

Tenslotte worden hierbij de zaken opgenomen die conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht onderdeel van de jaarrekening zijn. Te weten:

- a. Toelichting aanwending van het bedrag voor onvoorzien (art. 28, onderdeel b BBV)
- b. Overzicht van de incidentele baten en lasten (art. 28, onderdeel c BBV).
- c. Overzicht van de bezoldiging van de gemeentesecretaris en griffier op basis van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) hierbij opgenomen.

Toelichting aanwending Onvoorzien (conform art. 28 onderdeel b BBV)

Conform de Financiële verordening gemeente Bergen 2017 wordt jaarlijks een bedrag van € 10.000,- onvoorzien opgenomen in de begroting. In 2018 is dit budget gebruikt als dekking voor een extra incidentele subsidie aan museum Kranenburg.

Overzicht incidentele baten en lasten (conform art. 28 onderdeel c BBV)

Overzicht boekingen op de taakveld 0.8 (Overige baten en lasten): In januari 2012 heeft de Commissie BBV een notitie uitgebracht met betrekking tot de incidentele en structurele baten en lasten. In de notitie is getracht het onderscheid tussen incidentele en structurele baten en lasten te verduidelijken.

Naast de hierboven vermelde incidentele baten en lasten komt in de notitie naar voren dat ook toevoegingen en onttrekkingen uit de reserves als incidenteel worden beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves cq. dekkingreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. En daarnaast worden ook meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een raadsbesluit en/of toekenningsbesluit geassocieerd als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar.

Op basis van de notitie incidentele en structurele baten en lasten wordt in onderstaand overzicht de overige incidentele baten en lasten die zijn opgenomen bij de diverse domeinen weergegeven.

Aan artikel 19 van het BBV is de verplichting toegevoegd dat gemeenten een overzicht opnemen van de beoogde respectievelijk gerealiseerde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Hierbij een dergelijk overzicht:
Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging
Realisatie mutaties reserves begrotingsjaar

Onderstaand overzicht incidentele baten en lasten

Alles groter dan € 20.000,- wordt apart getoond, alles onder de € 20.000,- wordt op een regel per PO getoond.

po	Incidentele baten en lasten	2018			
	De bedragen zijn afgerond op € 1.000,-	Begroot Lasten	Realisaties	Begroot Baten	Realisaties
	Exploitatie				
1a	Griffie extra budget verkiezingen 2018	20.000	20.000		
1a	Inhuur interim griffier tot 1 april 2018	30.000	32.000		
1a	Overige begrote budgetten po < € 20.000	16.000	89.000		
1b	Meerjarig IHP plan	20.000	29.000		
1b	Herbouw de Beeck bijkomende kosten	235.000	172.000		
1b	Herbouw de Beeck verzekeringsgeld			335.000	286.000
1b	Kosten projectleider De Beeck	100.000	114.000		
1b	Plankosten sporthal /Watertoreng gebied	67.000	0		
1b	Maatsch.begel. Statushouders	40.000	31.000		
1b	Afboeking school gebouwen	0	544.000		
1b	Aangepast fasering plankosten sporthal Egmond	106.000	13.000		
1d	Overige begrote budgetten po 1b < € 20.000,-	48.000	14.000		
2a	Budget 2018 cultuurmakelaar	20.000	28.000		
2a	Incidentele subsidie Kunst en cultuur	25.000	26.000		
2a	Verwijderen obstakels in zee	22.000	0		
2a	Overige begrote budgetten po 2a < € 20.000,-	54.000	59.000		
2b	Overige begrote budgetten po 2b < € 20.000,-	5.700	0		
3a	Plankosten visie dorpshart Schoorl	20.000	24.000		
3a	Planschade Voorstraat 65	37.000	39.000		

po	Incidentele baten en lasten	2018			
	De bedragen zijn afgerond op € 1.000,-	Begroot Lasten	Realisaties	Begroot Baten	Realisaties
	Exploitatie				
3a	Juridische inhuur afhandeling planschade	50.000	74.000		
3a	Extra budget project HH recreatiewoningen	100.000	72.000		
3a	Project onttrekking woningen	40.000	20.000		
3a	Overige begrote budgetten po 3a < 20.000,-	27.000	21.000		
3c	Verkoop onroerend goed *)			20.000	150.000
3c	Herinrichting Schoorl centrum B180146	50.000	0		
3c	Vervanging beschoeiing Teugelaan	26.000	24.000		
3c	Extra inboet TGV droogte	20.000	20.000		
3c	Afboeking school gebouwen	0	202.000		
3c	Vrijval voorziening gebouwen			1.600.000	1.603.000
3c	Overige begrote budgetten po 3c < 20.000,-	45.000	18.000		
4a	Pecario leidingen & kabels 2017-2021 in AR			2.045.000	2.045.000
4b	Incidentele bijdrage BUCH verbeterplan	1.446.000	1.446.000		
	TOTAAL INCIDENTEEL EXPLOITATIE	2.669.700	3.131.000	4.000.000	4.084.000
	Reserves				
1b	Plankosten sporthal Egmond			106.000	13.000
3a	Handhaving recreatiewoningen	100.000	100.000	100.000	72.000
3a	Doorschuiven budget slotkwartier via AR	90.000	90.000		
3c	Storting vrijval voorziening gebouwen	1.600.000	1.600.000		
3c	Verkoop onroerend goed *)	20.000	150.000		
4a	Pecario leidingen & kabels 2017-2021 in AR	2.045.000	2.045.000		

po	Incidentele baten en lasten	2018			
	De bedragen zijn afgerond op € 1.000,-	Begroot Lasten	Realisaties	Begroot Baten	Realisaties
	Exploitatie				
4b	Incidentele bijdrage BUCH verbeterplan			1.446.000	1.446.000
	TOTAAL MUTATIES RESERVES	3.855.000	3.985.000	1.652.000	1.531.000
	TOTAAL INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	6.524.700		5.652.000	
	TOTAAL SALDO BATEN MIN LASTEN			-872.700	
	Opmerking: *) alle onroerende goed verkopen worden aan algemene reserve toegevoegd				

Wet Normering Topinkomens (WNT) gegevens

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	M.N. Schroor	A. Idema
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1-31/12	1/4-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	99.873	64.023
Beloningen betaalbaar op termijn	16.348	10.198
<i>Subtotaal</i>	116.221	74.221
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	141.750
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	116.221	74.221
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/7-31/12	n.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?		
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	47.031	
Beloningen betaalbaar op termijn	7.293	
<i>Subtotaal</i>	54.324	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	90.500	n.v.t.
Totale bezoldiging 2017	54.324	0

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Bedragen x € 1	S. Heerdink	
Functiegegevens	Griffier	
Kalenderjaar	2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1/1-31/3	24/7-31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3	5,25
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	182	176
Maxima op basis van de normbedragen per maand	61.950	128.625
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 1 t/m 12</i>	190.575	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja, namelijk € 75	Ja, namelijk € 75
Bezoldiging in de betreffende periode	32.321	45.188
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	77.509	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging, exclusief BTW	32.321	45.188
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

4.6 ANALYSE BEGROTINGSAFWIJKINGEN EN BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Algemeen

Bij de rechtmatigheidcontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Bado (*Bedrijfsvoering, Auditing Decentrale Overheden*) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.”

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd.

Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen (beleidsmatig en/of financieel) behoeven autorisatie door de gemeenteraad. In de regel zullen begrotingswijzigingen vooraf aan de raad worden voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Slechts indien de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken zal achteraf een begrotingswijziging moeten worden voorgelegd. Indien de raad ermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen

onrechtmatig. Toch kan voor de accountant bij de controle vaststaan dat een aantal (begrotings)overschrijdingen binnen de beleidskaders van de gemeenteraad vallen.

De toelichting van het Bado zegt hierover:

Strikt genomen gaat het hier om onrechtmatige uitgaven (ook wel begrotingsonrechtmatigheid genoemd), omdat de overschrijding strijd oplevert met artikel 189, vierde lid van de Gemeentewet. Volgens artikel 28, eerste lid van het Besluit comptabiliteitsvoorschriften dienen deze overschrijdingen (en onderschrijdingen) goed herkenbaar in de jaarrekening te worden opgenomen. Door het vaststellen van de rekening door de raad waarin die uitgaven wel zijn opgenomen worden de desbetreffende uitgaven alsnog geautoriseerd.

Het gaat om overschrijdingen waarbij het college bij het doen van de uitgaven binnen het door de raad uitgezette beleid is gebleven. Het is in zijn algemeenheid niet de bedoeling dat de accountant deze overschrijdingen betreft bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden gegeven. Wel moet de accountant in het verslag van bevindingen de bedragen, waarvan het college in de jaarrekening heeft aangegeven dat ze nog dienen te worden geautoriseerd, aan de orde stellen. De accountant dient in dat kader in ieder geval aan te geven of het overzicht ex artikel 28, eerste lid, van het Besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995 volledig is of niet.

Begrotingsoverschrijdingen binnen bestaand beleid worden door de accountant dus niet in de overweging, om al of niet tot een goedkeurende verklaring te geven, betrokken. Het wel of niet vaststellen van de rekening door de Raad heeft overigens geen invloed op de strekking van de rechtmatigheidsverklaring van de accountant. De verklaring wordt immers afgegeven bij de door het College van B&W opgemaakte jaarrekening.

Verschillende typen begrotingsoverschrijdingen

De algemene lijn is dus dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel. Er kunnen zeven verschillende begrotingsoverschrijdingen worden onderscheiden.

1. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.

2. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.

3. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.

4. Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.

5. Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.

6. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.

7. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.

Toelichting afwijkingen in het kader van de begrotingsrechtmatigheid

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid staat hieronder een overzicht van de programmaonderdelen 1A, 3C en 1B, waarbij de lasten in 2018 zijn overschreden. Dit betreffen lasten die passen binnen het door de raad vastgestelde beleid.

Onderstaande zaken zijn beoordeeld en de conclusie is dat alle afwijkingen passen binnen bestaand beleid. Hierdoor is er geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Programmaonderdeel 1A (lasten)		
Raad en raadcommissie € 75.000 (N) Betreft de zaalhuur van de Blinkerd voor de raad in verband met de brand	75.000	N
College van B&W € 278.000 (N) Betreft actualisering voorziening wachtgeld wethouders in verband met vertrek 2 wethouders.	278.000	N
Doorbelasting BUCH € 80.000,- (V) Doordat de BUCH geen saldo mag hebben is de bijdrage van Bergen aan de BUCH over 2018 in totaal € 437.000,- lager geworden, dit te samen met een aanpassing van de kostenverdeling zorgt voor een andere doorbelasting binnen de programmaonderdelen dan eerder begroot.	80.000	V
Niet nader verklaarde verschillen € 45.000,- (N)	45.000	N
Totaal lasten	318.000	N

Programmaonderdeel 3C (lasten)		
Onderwijshuisvesting € 202.000,- (N) Aangezien de Oosterkimschool niet meer in gebruik is en wordt gesloopt wordt de boekwaarde afgeboekt.	202.000	N
Niet nader verklaarde verschillen € 37.000 (N)	37.000	N
Bijdrage BUCH (61.000 (V)	61.000	V
Totaal lasten	178.000	N

Programmaonderdeel 1B (lasten)		
De Beeck € 81.000,- (V)	81.000	V
Er is minder uitgegeven op de bijzondere kosten ivm de brand de Beeck € 50.000,- (V). Daarnaast zijn er minder Nuts kosten dan begroot gemaakt € 31.000,- (V).		
Sporthal Egmond € 54.000,- (V)	54.000	V
Door de vertraging van het project is in 2018 niet alles uitgegeven.		
WMO voorzieningen € 286.000,- (V)	290.000	V
Betreft collectief vervoer € 56.000,- (N), individuele vervoersvoorzieningen € 32.000,- (N), Wmo woning aanpassingen 27.000 (N), rolstoel aankopen € 50.000,- (V), medische keuringen € 15.000,- (N), huur hulpmiddelen € 370.000,- (V). Gebleken is dat het voordeel bij huur hulpmiddelen is ontstaan doordat deze kosten ook bij de overige middelen zijn begroot en geboekt. Het is dus dubbel begroot. Dit wordt in 2019 aangepast.		
Jeugdhulp € 168.000,-(N)	168.000	N
Betreft € 296.000,- (N) PGB Jeugd, dit was ten onrechte afgeraamd bij realistisch begroten en wordt in kadernota 2020 weer bijgeraamd vanaf 2019 ten laste van de stelpost sociaal domein.		
Jeugd en opvoedhulp € 189.000,- (V) waarvan € 118.000,- (V) 2018 en € 71.000,- (V) vanuit eerder jaar 2017.		
Veiligh.jeugdrecl. opvang Jeugd € 59.000,- (V) en € 2.000,- (N) overige.		
Wmo 3D € 139.000,- (V)	139.000	V
In totaal blijft € 139.000,- (V) over op Wmo 3D, waarvan € 22.000,- (V) 2018 en € 117.000,- (V) vanuit eerder jaar 2017.		
Bijzondere Bijstand € 120.000,- (N)	120.000	N
Naar aanleiding van reëel begroten 2018 op basis van realisatie 2017 is dit te laag begroot voor 2018, dit had te maken met het feit dat in 2017 niet alle kosten van de zorgverzekering voor bijstandsgerechtigden hier waren geboekt.		
Huishoudelijke hulp € 188.000,- (N)	188.000	N
Betreft € 150.000,- teveel geboekt als nog te betalen in 2018, dit wordt een voordeel in 2019 ter hoogte van dit zelfde bedrag, verder € 111.000,- (N) eerder jaar 2017, en € 73.000,- (V) 2018.		
Wet werk en inkomen € 141.000,- (N)	141.000	N
Betreft € 66.000,- (N) ophoging voorziening dubieuze debiteuren, verder € 75.000,- (N) participatiewet, dit is een open einde regeling en het aantal rechthebbende fluctueert.		
Onderwijshuisvesting € 544.000,- (N)	544.000	N
Aangezien een deel van de activa niet meer in gebruik zijn of niet meer te herleiden dienen deze te worden afgeboekt.		
Bijdrage BUCH € 66.000,- (V)	66.000	V
Niet nader verklaarde verschillen € 25.000,- (V)	65.000	V
Totaal lasten	466.000	N

BIJLAGEN BIJ DE JAARREKENING

BIJLAGE 1: SISA

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019						
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04
			€ 23.585	€ 0	€ 0	€ 68.021
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2018	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04
			€ 4.205.469	€ 18.569	€ 229.392	€ 0
SZW	G2	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) LOONkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018	€ 63.011	€ 3.372	€ 0	€ 127.293
			Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04
			€ 51.696	€ 26.000	€ 4.516	€ 9.912
SZW	G3	Besluit	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 0	€ 0	Ja	€ 0

BIJLAGE 2: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Bedragen x € 1.000		Programma-onderdeel	Begroot na wijz Lasten	Werkelijke Lasten	Begroot na wijz. Baten	Werkelijke Baten
Taakveld	Omschrijving taakveld					
0.1	Bestuur	Inwoners en bestuur	1.797	2.187	373	425
0.10	Mutaties reserves	Inwoners en bestuur	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	Overig	7.436	7.436	1.850	1.850
0.10	Mutaties reserves	Cultuur, Recreatie en toerisme	32	32	0	0
0.10	Mutaties reserves	Wonen en leefomgeving	190	190	169	598
0.10	Mutaties reserves	Samen leven	282	282	2.477	2.384
0.10	Mutaties reserves	Beheer en onderhoud	1.864	1.750	1.600	0
0.10	Mutaties reserves	Overhead	0	0	1.446	1.446
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	Saldo resultaat na bestemming	0	0	-1.631	0
0.2	Burgerzaken	Inwoners en bestuur	1.551	1.482	678	673
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Beheer en onderhoud	546	769	301	1.931
0.4	Overhead	Overhead	12.043	11.785	40	101
0.5	Treasury	Algemene dekkingsmiddelen	417	451	1.051	1.100
0.61	OZB woningen	Algemene dekkingsmiddelen	485	496	5.921	5.931
0.62	OZB niet-woningen	Algemene dekkingsmiddelen	146	146	2.275	2.206
0.63	Parkeerbelasting	Algemene dekkingsmiddelen	304	337	4.301	4.686
0.64	Belastingen overig	Algemene dekkingsmiddelen	144	163	2.245	2.163
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Algemene dekkingsmiddelen	14	13	33.896	34.027
0.8	Overige baten en lasten	Overig	63	209	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	VPB	33	33	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Een veilige gemeente	2.601	2.602	0	8
1.2	Openbare orde en veiligheid	Een veilige gemeente	918	842	0	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	Samen leven	29	36	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	Beheer en onderhoud	4.822	4.641	59	80
2.1	Verkeer en vervoer	Een bereikbare gemeente	141	84	20	0
2.2	Parkeren	Een bereikbare gemeente	401	390	0	0
2.4	Economische havens en waterwegen	Beheer en onderhoud	507	464	0	0
2.5	Openbaar vervoer	Een bereikbare gemeente	22	18	0	0
3.1	Economische ontwikkeling	Economische vitaliteit	182	169	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Economische vitaliteit	52	54	204	224
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Economische vitaliteit	21	42	18	20
3.4	Economische promotie	Algemene dekkingsmiddelen	90	85	3.856	3.948
4.1	Openbaar basisonderwijs	Samen leven	1.148	1.100	165	21
4.2	Onderwijshuisvesting	Samen leven	630	1.167	30	128

Taakveld	Omschrijving taakveld	Programma-onderdeel	Begroot na wijz. Lasten	Werkelijk Lasten	Begroot na wijz. Baten	Werkelijk Baten
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Samen leven	472	459	37	50
5.1	Sportbeleid en activering	Samen leven	344	356	19	20
5.2	Sportaccommodaties	Samen leven	1.449	1.336	902	834
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Cultuur, Recreatie en toerisme	305	296	14	25
5.4	Musea	Cultuur, Recreatie en toerisme	796	778	83	86
5.5	Cultureel erfgoed	Cultuur, Recreatie en toerisme	256	222	0	-2
5.6	Media	Samen leven	688	688	0	0
5.6	Media	Inwoners en bestuur	28	25	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Kerngericht en ondersteunend	72	48	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Wonen en leefomgeving	160	157	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Beheer en onderhoud	2.558	2.717	15	16
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Cultuur, Recreatie en toerisme	797	763	655	640
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Samen leven	2.233	2.263	146	149
6.2	Wijkteams	Samen leven	2.031	2.043	0	0
6.3	Inkomensregelingen	Samen leven	6.142	6.383	4.829	4.747
6.4	Begeleide participatie	Samen leven	1.712	1.674	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	Samen leven	510	528	0	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Samen leven	1.126	739	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	Samen leven	3.094	3.141	70	128
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	Samen leven	2.791	2.897	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	Samen leven	457	515	0	0
7.1	Volksgesondheid	Samen leven	1.101	1.098	0	0
7.2	Riolering	Duurzaamheid en milieu	3.645	3.581	5.555	5.548
7.3	Afval	Duurzaamheid en milieu	3.583	3.636	4.608	4.624
7.4	Milieubeheer	Duurzaamheid en milieu	1.033	996	0	0
7.4	Milieubeheer	Wonen en leefomgeving	8	9	0	0
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Beheer en onderhoud	350	370	475	455
8.1	Ruimtelijke ordening	Wonen en leefomgeving	892	864	2	27
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Wonen en leefomgeving	1.444	779	1.346	149
8.3	Wonen en bouwen	Wonen en leefomgeving	1.766	1.751	654	681
	TOTALEN		80.754	80.567	80.754	82.127
0.11	Saldo van baten en lasten				0	1.560
					VOORDEEL	VOORDEEL

